29 TEMMUZ 1980 SALI 10 LİRA

Halkın Gazetesi
Demokrat

BU KATLİAMIN DÜZENLEYİCİSİ DE KAÇIRILMIŞTI

Mamak Askeri Cezaevi'nden kaçırılan faşistler hakkında Başbakan ve Türkeş hiçbir açıklama yapmıyor

İŞTE DEMİREL TÜRKİYESİ

Kahramanmaraş katliamının elebaşıları Yunus İlhan ve Rıdvan Çalışır 20 Ocak 1980 günü sıkıyönetimin uygulandığı Adana Cezaevinden kaçırıldılar.

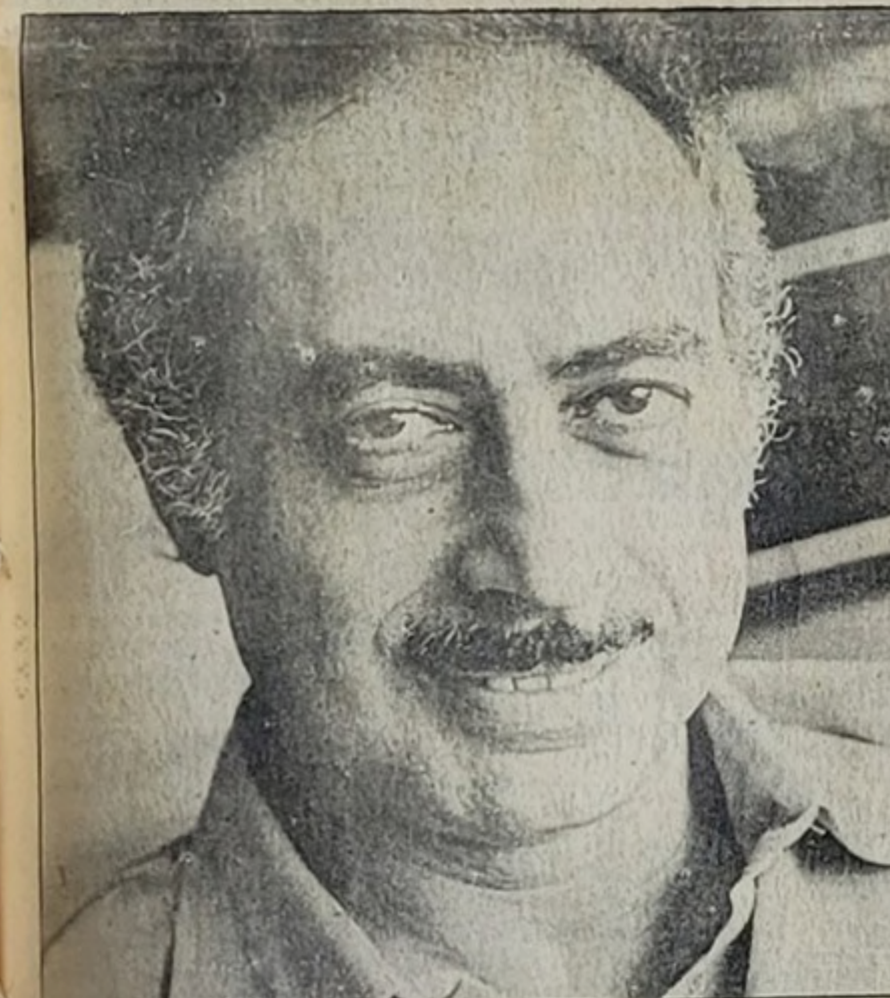
- Halka kurşun sıkan, bomba atan,
- Yurttaşları yurtlarından göçe zorlayan,
- Haraç toplayan, zorla faşist gazete satan,
- Katliam düzenleyerek çoluk çocuk boğazlayan,
- Kendilerine hizmet etmeyen kamu görevlilerini tehdit eden,
- Her türlü ahlaksızlığı meslek edinen,

Bütün bunlara karşın zaten sınırlı olan demokratik hak ve özgürlükleri tümden rafa kaldırmak için çalışmalar yapılıyor, operasyonlar düzenleniyor

FAŞİST ÇETELER YA YAKALANAMIYOR YA DA HAPİSHANELERDEN KAÇIRILIYOR

HABERİ 7. SAYFADA

İPEKÇİ'Yİ ÖLDÜREN DE KAÇIRILMIŞTI

İpekçi'nin katili Mehmet Ali Ağca İstanbul Maltepe Askeri Cezaevi'nden 26 Kasım 1979'da kaçırıldı.

Nuh Semiz: Sol görüşlü Tamer Saatçioğlu'nu katletmekten 25 yıla hükümlü. İzmit Cezaevinden 20 Nisan 1980'de kaçırıldı.

Alparslan Alparslan: Sait Ulusoy adlı devrimci öğrenciyi katletmekten 36 yıla hükümlü. Yozgat Cezaevinden kaçırıldı.

CHP, hükümeti düşürmek için izlenecek politikayı tartışıyor

- CHP Genel Yönetim Kurulu Toplantısında Hükümet ve Bakanlar hakkında verilecek gensoruların konuları ve zamanlaması görüşüldü

HABERİ 7. SAYFADA

İsa Armağan kendisini yargılayan Askeri Hakimlere: "Ya tam susturacağız, ya kan kusturacağız" diye bağırmıştı

Balgat katliamını düzenleyen faşistleri yakalayan polisleri şimdiki Ordu Valisi Reşat Akkaya görevden almıştı

HABER MERKEZİ

Mamak Askeri Ceza ve Tutukevinden önceki gün kaçırılan faşistlerden İsa Armağan'ın yargılandığı Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi Hakimlerine, yargılama sonunda "Ya tam susturacağız, ya kan kusturacağız" şeklinde bağırdığı saptandı. Firari Balgat katliamı sanıklarını yakalayan tarafsız polisleri ise, şimdiki Ordu Valisi Reşat Akkaya'nın görevden uzaklaştırdığı öğrenildi. Katliamın yakalanamayan sanıklarından Ethem Kıskıs'ın 2. MC döneminde MHP'li Devlet Bakanı Sadi Somuncuoğlu'nun özel kale-

(Devamı 7. Sayfada)

Danışma Kurulu toplantıya çağrıldı

Demirel ve Ecevit'in üzerinde anlaştıkları 5 tasarı görüşülecek

ANKARA (DEMOKRAT)

AP Grup Başkan Vekili Gıyasettin Karaca dün Millet Meclisi başkanlığına baş vurarak Danışma Kurulunun bugün toplanmasını istedi. Millet Meclisi Danışma Kurulu bugün toplanabilirse AP ve CHP liderlerinin üzerinde anlaşmaya vardıkları 5 yasa tasarısı için özel gündem yapılması görüşülecek.

Cumhurbaşkanı vekili Çağlayangil'in daveti üzerine Çankaya'da yapılan Ecevit-Demirel görüşmesinden sonra üzerinde anlaşmaya varılan 5 yasa tasarısı şunlardı: Ceza Mahkemeleri Usulü Kanunu, Meşut Suçları Muhakeme Usulü Kanunu, 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu, Nak-

(Devamı 7. Sayfada)

"NOKTA OPERASYONU" İÇİN İKTİDARIN YENİ HEDEFİ: ÇELTEK!

Çeltek'te 980 işçi bir süreden beri grevde. Türkiye'nin en verimli kömür yataklarından biri olmasına karşın yeni Çeltek'in kapatılmasına çalışılması, politik bir karar olarak değerlendiriliyor. İşçiler, "Biz aşımız, ekmeğimiz için grevdeyiz" derken sağcı çevreler Yeni Çeltek'i hedef durumuna getirmek amacıyla uğraşıp didiniyorlar. (Fotoğraf: DEMOKRAT)

Yeni Çeltek Maden işçileri yerin yüzlerce metre derinliklerinden sesleniyorlar:

"Biz dağ kaçkını değiliz, ekmeğimizin telaşına grevdeyiz"

- Yeni Çeltek'de grev kararı alındığından bu yana işçilerin dövülmesi, iş yerine gelmelerinin engellenmesi çabaları iyice yaygınlaştı

Kerim DOĞRU

YAZISI 4. SAYFADA

Suluova'da önce sol görüşlü bir sonra da sağ görüşlü iki kişi öldürüldü

Konya'da faşistlerin CHP ve MSP'lilere saldırıları sürüyor

- Çayıralan'da sokağa çıkma yasağı kondu.
- Sivas Cezaevinden ikisi faşist beş kişi kaçtı.

HABERİ 5. SAYFADA

TİKP Genel Başkanı Perinçek, Mamak Cezaevi ile ilgili açıklamalarda bulundu

"Ülkücü komandolara yardım edenler Yzb. Mesci, yzb. Şuşut, Yzb. Vural ve Assubay Kayaer'dir"

HABERİ 7. SAYFADA

Doğu Perincek Ali Yurtaslan'ın kendilerine teslim ettiği açıklamaları yaparken çekilen fotoğrafları da basın mensuplarına dağıttı. Ali Yurtaslan'ın 1979 yılında Hasan Çağlayan'ın başkanlık döneminde ÜGD Hukuk Masası Başkanlığı yaptığı ve bizzat Alpaslan Türkeş'in başkanlığında yapılan gizli toplantılarda bulunduğu açıklandı.

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Battaniye

Onbir yıl önce Lefkoşe'deki uluslararası bir toplantıya katılmak üzere gittiğimiz Kıbrıs'ta turistlerin, gezmenin eğlenmenin yüzüp güneşlenmenin yanında, alışveriş konusunda özellikle kumaşçı mağazalarına ilgi gösterdiklerini gözlemiştim. Bu mağazalarda dünyanın dört köşesinden üretilmiş en kaliteli kumaşlar, önemli bir gümrük duvarını aşmak zorunda kalmaksızın, göreceli bir ucuzlukta ve çok zengin bir çeşitlilikte satılıyordu. Kumaş mağazalarının en iyileri ise, Lefkoşe'yi ikiye bölen yeşil hattın hemen üzerinde, Rum bölgesindeki bir sokakta, sıralanmıştı. Daracık bir bölgeye sıkışmış binlerce insanın yaşadığı Türk kesiminde, göz nuru el işi dantelden başkaca satın alınacak pek bir şey bulunmadığından, Türkiye'den gelen ziyaretçiler, genellikle çoğunun sahibi Ermeni olan ve tezgahtarlarının hemen hepsi Türkçe konuşan, kumaş mağazalarına koşuyorlardı.

1974 Kıbrıs Barış harekâtından sonra ise, KTFD'ye giden bizim anavatancıların, nedense bir İspanyol battaniyesi tutkusuna kapıldıkları ve Kıbrıs'a İspanya'dan getirtilen bu battaniyeleri gereksinimleri olsun olmasın, ikişer üçer satın aldıkları görüldü. İspanya-Kıbrıs-Türkiye arasındaki bu üçlü alışverişin en kârlısı kuşkusuz İspanyollardı.. Arada yavru vatandakilere bir aracılık payı çıkıyor, anavatancılara da yurda dönüşlerinde havaalanlarında battaniyeleriyle kızılderili pozu vermek düşüyordu.

Bilmiyorum, Kıbrıs'ta hâlâ İspanyol battaniyesi bulunuyor mu ve bulunuyorsa aynı anlamsız tutkuyla satın alınıyor mu?

Ama bir başka türden battaniye tutkusu son bir iki yıldır ülkemizde, özellikle büyük kentlerimizde, öncelikle de İstanbul'da egemen. Bu, insanları kaçırıp işkenceden geçirmek ve komando biçimi iple boğup, bir battaniyeye sararak, kentin bir köşesine bırakmak türünde bir tutku.

Giderek artan sayıda işlenen siyasi cinayetler arasında "battaniyeli cinayetler"in belirli bir uzmanlıkta işlendiği, belirli ve değişmez özellikler taşıdığını saptamak için, TV'deki polis dizilerini izlemenin ötesinde, özel bir eğitime gerek olduğunu sanmıyoruz: Bu cinayetlerin kurbanları hemen de eksiksiz devrimci kimselerdir. Hemen hepsi de, ustalık isteyen bir biçimde, iple boğularak öldürülmüşlerdir. Gene hepsinin vücudunda ölmeden önce işkence gördüklerini belirleyen izler vardır. Battaniyeye sarılı cesetler bazen gemici düğümü atılmış iplerle ayrıca bağlanmıştır. Kurbanlar, sık sık da, çifter çifter bir sokağa bırakılmaktadır.

Yanılmıyorsak, bu kadar bir bilgi bile uzman kişilerin elinde yeterli ipucu olacak niteliktedir. Salt bulunan cesetlerin battaniyelere sarılış ve iple bağlanış biçimlerini fotoğraflarla saptamak, kullanılan battaniyelerin cinsini , türünü, dokusunu biçimsel bir incelemeden geçirmek iz sürülebilecek önemli bilgilerin toplanmasını sağlayacaktır.

Cinayet denen şey üst düzeydeki politikacıların mangalda kül bırakmayan demeçleriyle değil bu tür ayrıntıların sabırla değerlendirilmesi ile çözülür. Katil izi bu yollardan sürülür.

Bugüne dek hangi savcı, hangi Emniyet yetkilisi bu türde bir kovuşturma yürütmüştür? Bilmek isterdik.

DÜŞÜNCE ALANI

Sosyal hukuk devleti ve yiyecek yardımı

GREVLİ-TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAKLAR ALINMADAN MEMUR SORUNLARININ ÇÖZÜMÜNE OLANAK YOKTUR. BU HAKKIN ALINMASI MEMUR ÖRGÜTLENMESİNE VE MEMUR HAREKETİNE BAĞLIDIR. BU SOSYAL DEVLET ANLAYIŞININ DA BİR GEREĞİDİR.

••

BASKI YÖNTEMLERİYLE DURDURMAYA ÇALIŞMAK SONUÇ VERMEYECEK, SORUNLAR BÜYÜYECEK, TEPKİLER ARTACAKTIR. SONUN DA SAĞLIKLI VE EN GÜZEL ÇÖZÜMÜ MEMURLARIN KENDİLERİ BULACAKTIR. TARİHİN DURDURULAMAYAN AKIŞI BU SAVIMIZI KANITLAYACAK, MEMURLAR VE TÜM EMEKÇİLER, AYDINLIK YARINLARINI KENDİ UĞRAŞLARIYLA KURACAKLARDIR. BUNDAN HİÇ KİMSENİN KUŞKUSU OLMASIN.

Mucettin MEYDAN
Milli Eğitim Bakanlığı Müşaviri

Çağımız insanın insan tarafından sömürülmesini kaldırıp yerine insanca yaşamayı yeğliyen, emeğe dayalı bir sistem getirmek için toplumların ekonomik ve siyasi uğraş verdiği çağdır. Bu çağ içerisinde "Sosyal Hukuk Devlet" anlayışı çok önemlidir.Sosyal Hukuk Devletinde sömürü azalacak emeğe değer verilecek ve toplumun yaşam seviyesi yükselecek demektir. Bir Sosyal Hukuk Devleti(!) olan ülkemizde ise milyonlar işsiz, sabit gelirliler özellikle memurlar boğaz tokluğuna çalıştırılmakta, bir avuç mutlu azınlığın kazancını sormak bir yana düşünmek bile suç olmaktadır.

Memurların doğal gereksinimleri olan yiyecek, giysi, yakacak ve konut istemleri milyonlarca işsizler ordusu örnek gösterilerek geri çevrilmekte, toplumumuzun bu iki kesimi karşı karşıya getirilerek bu duruma neden olanlar ustalıkla gözden uzak tutulmak istenmiştir. Sorun ne kadar saptırılmak istense de büyük memur tabanı oyunun bir ekonomik sistem sorunu olduğunun farkındadır. Çalışanlar alehine Sosyal Hukuk Devleti anlayışı ekonomik bunalım yaratmıştır.

657 sayılı yasanın "Sosyal Haklar ve Yardımlar" bölümü ve Anayasamızın"Sosyal Hukuk Devleti" anlayışı ile 42. Md. "Devlet çalışanların insanca yaşaması ve hayatlarının kararlılık içinde gelişmesi için sosyal ve iktisadi tedbirlerle çalışanları korur. "Yine 45. Md."Devlet çalışanların yaptıkları işe uygun insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlamasına elverişli, adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirleri alır." demesine karşın şimdiye kadar bu önlemler alınmamıştır. Devlet işveren olarak yasama ve yürütme organları eliyle konuya eğilmek ve çözüm getirmek zorundadır. Ülkemizde ücret dengesi daima sabit gelirliler, özellikle memurlar aleyhine gelişmiştir. 657 sayılı yasanın 212. maddesine göre verilmesi gereken yiyecek yardımı 10 yıldan beri askıya alınmış, ilgili yönetmelikleri çıkarılmamıştır. İdarenin yasaların gereğini yerine getirmemesine karşın, faturası memurlara ödettirilmiştir. Memurlar, 10 yıllık yiyecek yardımı karşılığını hazineden alacaklı durumdadırlar.

Bu günler de memurlara 10 yıldan beri verilmeyen yiyecek yardımı ile ilgili tartışmaları basından izlemekteyiz. İzlenimimiz, yiyecek yardımının da diğer sosyal hak ve yardımlar gibi memuru ümitlendirmek ve sonunda sembolik ve gülünç olacağı ve h[...] hiç verilmeyeceği yönündedir. Y[...] bu yönde hazırlanan "Yiyecek ya[...] mı yönetmeliği" taslağında yardı[...] özünün zedelendiği ve bazı memu[...] açısından tümüyle yok edildiği [...] lenmektedir. Yiyecek yardımı bir [...] reksinimin gereğidir. Oysa tasla[...] 3. maddesinde bazı memurlar ya[...] mın dışında bırakılmıştır. Bu hal[...] bir uygulama olmayacaktır.

Ekonomik sıkıntı, memur ay[...] larıyla fiatlar arasında ki dengesiz[...] enflasyon hızının süratle artışı [...] murları yaşanması mümkün olma[...] bir noktaya getirmiştir. Ev kiraları[...] memur aylıklarını aştığı günümüz[...] tek taraflı bir ücret, sosyal yardı[...] zam ve tazminat belirlemenin doğ[...] olmadığı görüşündeyiz. Memurla[...] ekonomik sorunları aslında düze[...] çarpık işleyişinin bir sonucu ol[...] toplumun diğer sorunlarından soy[...] lanamaz. Zaman, zaman katsayı, [...] terge, sosyal yardım, zam ve taz[...] natları arttırmanın piyasayı pompa[...] maktan, hayatı çekilmez hale ge[...] mekten başkaca bir işlevi olmam[...] tır. Memurların dengeli bir ekonom[...] yapıya kavuşmaları, kendilerinin [...] netim ve denetim mekanizmaların[...] söz ve karar sahibi olmalarıyla [...] caktır.

Grevli-Toplu Sözleşmeli sendi[...] haklar alınmadan memur sorunların[...] çözümüne olanak yoktur. Bu hakk[...] alınması memur örgütlenmesine [...] memur hareketine bağlıdır.Bu sosy[...] devlet anlayışının da bir gereğidir.

Açıklamaya çalıştığımız bu görü[...] lerimiz uzun vadeli çözüm yolları[...] Geçici bir çözüm olarak ta net 50[...] TL, yiyecek yardımı, bunun dışın[...] günün koşulları dikkate alınarak, y[...] kacak giyecek ve aile yardımının [...] düzenlenmesine acilen gereksin[...] vardır. Yoksa çok yakında memur [...] lelerinin açlık feryatları duyulacak[...] Yakacak alamıyacak, giysi alamay[...] cak, yiyecek alamayacak memur[...] ellerine geçen ücret ile... Memurla[...] da çocuğu okumak, eşi doktora [...] mek isteyecektir. Memurların en [...] ğal ve haklı istemlerini, sürgün, [...] yım ve çeşitli baskı yöntemleri[...] durdurmaya çalışmak sonuç vern[...] yecek, sorunlar büyüyecek, tepki[...] artacaktır. Sonunda sağlıklı ve [...] güzel çözümü memurların kendil[...] bulacaktır. Tarihin durdurulamay[...] akışı bu savımızı kanıtlayacak, m[...] murlar ve tüm emekçiler, aydın[...] yarınlarını kendi uğraşlarıyla ku[...] caklardır. Bundan hiç kimsenin k[...] kusu olmasın.

GÜNÜN YAZISI

Adam asmak

Murat BELGE

Siyasi idamlar gene gelmiş Meclisin gündemine Türkiye'nin gündeminden ise zaten hiçbir zama eksik olmamışlardı.

Dünyada kimi ülkeler var, siyasi suçtan idam tarihe karışmıştır (Tabii bunlara da güven olmaz, ya sınıf mücadelesi dayatınca yasa değiştirirler, ya da hapiste adam boğazlarlar); kimi ülkeler var, iktidar ilişkilerinin ilkel vahşeti çırılçıplak ortada, bakıyorsunuz devlet başkanı eliyle ip çekiyor, iki günde bir. Arada da, bizimki gibi garip ülkeler var: "demokratiğiz" diye ter ter tepinip sekiz on yılda bir adam asan.

Bizim gibi ülkelerde en basit, en temel yaşama düzeyinde, biyolojik olarak var olmak bile güçtür. Tarihimiz boyunca, egemenlik, şiddetin en yalını yoluyla elde edilmiştir. Ve bu şiddet, egemenliğin merkezlerinden, dalga dalga, toplumun bütününe yayılmıştır, tarihimiz boyunca.

Nice açık örneği sayılabilir ama, ben en kapalısını seçeyim. Bizim toplumda tartışan, polemik yapan iki aydın bile, birbirini yok etmek üzere işe girişir. İncelmiş, yüceltilmiş bir cinayet işler gibi polemik yapar, kurşun sıkar gibi birbirimize kavram sıkar, terminoloji saplarız.

Sokaktaki adam dara düştükçe, "sallandıracaksın bin kişiyi, bak bir daha yapıyorlar mı" der. Ve devletlilerimiz, uygar dünyayı çok fazla irkiltmeyecek ölçülerde, sallandırırlar üçer kişiyi, "gerekli zamanlarda."

Yıllardır egemenlerimiz, değişen dünyaya, büyüyen toplumsal taleplere karşı, bildikleri en eski çareyi en etkili çözüm olarak kullandı, durdular. Faşist terörle, devlet terörüyle sorun yaratanı biyolojik olarak imha ettiler. Böylece bugünlere geldik. Ekin biçer gibi adam öldürülen bir toplumuz artık.

Şimdi bu kör döğüşü içinde Meclise idam kararları geliyor. Toplum bölünmüş, insan hayatı alabildiğine ucuzlamış, nefret ve intikam duyguları tamamen başıboşken. Bu durumun bütün elverişsizliğine rağmen, ilkelliğin doğal dışavurumu olduğu ölçüde sağın bir simgesi olan idama-işkence gibi-sol karşı çıkmalıdır. İdamı söz konusu olan, kim olursa olsun, işlediği suç ne kadar vahşi olursa olsun, bunda toplumun payına düşen sorumluluğun daha büyük olduğunu ancak sol anlayabilir ve savunabilir çünkü.

NOT : Salı günü yayımlanan yazıyı en geç Pazar günü gazeteye ulaştırmak gerekir. Pazar öğleyin yazıyı getirdiğimde, Meclise infaz evrakı verilen dört idam mahkumundan faşist olan ikisinin kaçtığını gazetede öğrendim. Yeni yazı yazmaya vakit kalmadığı için değil, genel bir ilkeyi savunduğum için yazıyı veriyorum gene. Ama bu notu eklemeden edemedim. İtiraf edeyim, insan hayatını bile kendi çıkar hesapları dışında düşünemeyen sağcı politikacılarımızın bu konu meclise geldiğinde, "devlete yardım etmek isteyenleri affedip ötekileri asalım" diyeceklerinden kuşku duyuyordum. Böylesi daha "temiz iş", "Temiz iş" de, insanı bu kadar eşek yerine koymak da dünyada görülmemiştir herhalde.

HALKIN DİLİNDEN

Patronun insafı

Bir eli sakat işçi işten atıldı

Edirne ili Uzunköprü ilçesinde Aziz Yağcı'ya ait yağ fabrikasında işçi olarak çalışan sağ eli sakat ve çolak olan, otuziki yaşında evli ve bir çocuk babası işçi İrfan Kabataş işten gerekçesiz olarak atıldı.

Tam teşkilatlı devlet hastanesinden almış bulunduğu yüzde kırkdokuz sakatlıkla Aziz Yağcı'nın yağ fabrikasında ağır koşullar altında teneke yükleyerek çalıştığını söyleyen İrfan Kabataş konuyu bana şöyle aktardı:

'Patron ben sakat olduğumdan, vergiden muaf olduğumdan ve yüz işçiden fazla işçi çalıştırdığından bir sakat olan beni de çalıştırmak zorundaydı. Ama en ağır koşullarda. Ben tek elle kamyonlara teneke yüklüyorum. Sabah saat sekizde işbaşı yapıyor, akşam yedide bırakıyorduk. Bir gün gene teneke yüklüyorduk. Saat dokuza geldi. Ben biraz dinlenmek için oturduğumda patron bağırdı. Ben de verdiğin mesai on lira benim tek elle nasıl çalıştığımı görüyorsun deyince beni işten kovdu."

İrfan Kabataş daha sonra iş bulmak için Buzcular Yağ Fabrikasına başvurduğunu söyledi. Buraya işe girmesini de Aziz Yağcı'nın engellediğini öğreniyor.

İşçiler arasında buna benzer olayların sık sık tekrarlandığı birçok kişiden öğrenilmektedir. Bu sorun bölge çalışma müdürlüğüne iletilmiştir. Fakat henüz bir sonuç alınamamıştır.

ADANA GÜNDÜZ
DEĞİRMENKÖY/
UZUNKÖPRÜ

Açın ağzınızı, bu vahşeti sergileyin!

Bütün sol kuruluşlar İşçi Partisi, TSİP, TÖB–DER, CHP vb.lerinin kapı pervazları su borularına kadar parçalanmıştı. Günahsız insanlar kan çürükler içinde bazısı ise koma halinde Konya SSK Hastanelerine taşınmaktaydı. Oksijen çadırında haftalarca can çekişenler vardı. Kafalara vurulan taş demir boru ve köşebentlerle insan beyni sağlam kalır mı? Sonradan manyak ve zır deli olanları gördük. Eşkiya tarafı olmayanlar birbiri ile konuşmaya yardımlaşmaya korkuyor hatta selam veremiyorlar, meydan okuyor demesinler diye dik yürüyemiyordu. Birçok devlet dairesinin, fabrikaların, müdürleri değişmiş tamamen eşkiya güdümüne girmişlerdi. Binlerce işçi bir iş bulmadan gideceği yeri belirlemeden çoluk çocuğuyla bu kasabayı terketmeyi bir başarı sayıyordu. Yüzde 78 çoğunlukla yetki almış sendika yetkilileri kaçıp saklanmış sendika binasına taş moloz doldurulmuş levhasının bir ucundan siyasi kısım komiseri Osman Bey tutarak indirilmiş ve parçalanmıştı.

Karlı soğuk kasvetli korkulu Ocak 1976 Seydişehir akşamının karanlığında dört işçi etrafını kollayarak gündüzleri kimsenin başını çevirip bakmaya dahi cesaret edemediği harabe sendika binasına dalıyorlar maksatları her nasılsa henüz sağlam kalmış telefon makinasını kurtarmaktır.

Tam telefonu sökerken içlerinden birisi durun hele son olarak bir daha CHP Genel Merkezi'ne telefon açıp halimizi arzedelim diyor ve PTT'den CHP Genel Merkezi'ni bağlatıyorlar. Ve işçi anlatmaya başlıyor. 'Ekmeğimiz, canımız, insanlık haysiyetimiz bir avuç eşkiyanın ayağının altında çiğnenmektedir. Ne olur size gelin burada savaşın demiyoruz. Gelemezsiniz. Ama bizim her zaman olduğu gibi tek arzumuz TRT ile bu vahşeti kamuoyu toplum vicdanına sergilemenizdir. Bir yıl sonra seçim var. Bu eşkiyanın ve arkasındakilerin ödü koptuğu tek çekindikleri toplum vicdanında mahkum olmaktır. Ne olur Allah için açın ağzınızı. Tek bir defacık konuşun. Türkiye'nin yarınki şifalinin ve felaketinin denemesi yapıldı ve yapılmakta, Seydişehir'de. Açın gözünüzü Türkiye'nin, yarının felaketine Seydişehir'den bakın.'' Ve genel merkezdeki şahıs kim ise, her zamanki kanıksanmış cevabı veriyor. (Daha önce sayısız mektup telgraf, telefon ve hatta kanlar çürükler içinde genel merkeze kadar gidip ağlayanlar olmuştu) Verilen son cevapda ayni. Siz sabredin yakında onların hesabı sorulacak. Hani nerde? Cevap vermemekle kimin yanındasınız?

ALİ OSMAN TÜRKMENDAĞLI
SEYDİŞEHİR

Katledilen değerli hocam Süleyman Nuri Özer'in anısına

Bir örnek insan

Sana da çok gördüler, hocam, umutla sevdalandığın yaşamı, karanlık düşüncenin kırılası elleri. Çok gördüler, düşüncenin özgür evreninde dönenirken yozlaşmış kafaların susasıya dilleri. Oysa sen:

"Tek başına birgün/Acıların/Sancıların/Salıncaklarında/

Tek başına birgün/Sevinçlerle/Coşkularla/Küçük umutlarla/

Tek başına birgün/Çiçeğe duran ağaç gibi /Bağıra bağıra severek/

Sevdalanmak yaşama/
Tek başına birgün/Bir yol ayrımında/Tutuvermek ellerini/Koyulmak yarınlara/ Ve koşmak/İnsanlara..." diyordun hocam.

Koştun, elem ve gözyaşı dolu, ağıdın da söylenen işte bu güne. Seni yarı yolda bıraktı, sevdalandığın yaşam.Koştun işte apansız, küçük umutlarla yaşamına başladığın köyüne. Oysa sen değil miydin "Halkım ben" diye haykıran?

"Halkım ben/ Selam olsun Bolu beylerine/ Duysunlar ki çağımdan sorumluyum/ Sömürtenin sömürenin karşısında/ Bir yiğit Köroğlu'-yum/

Halkım ben/Bilincindeyim uğraşımın/Kapadım kapılarımı döneklere/ Nasıl da korkuyorlar canlarımdan/Canlarım işkencede.

Halkım ben/Dayanmam el kapılarına/Türküsünü söylerim insanca yaşamanın/Yürürse gavur ayaklar üstüme/Bayrağı dalgalanır tam bağımsızlığın

Halkım ben/Savaşlar gördüm/Yıkımlar gördüm bir o kadar/Boyumca büyüdü yiğitlerim/Mapus damlarında yatar.

S.Nuri Özer

Halkım ben/İçim kımıldar mayıslarda/En yücesini sunarım saygının/ Sen saygınlığını yitiren kişi/Örneğisin saygısızlığın

Halkım ben/Sevmek bir dağ çiçeğidir/Gün gün boy verir yüreğimde/ Ne güzel severim çocuklarımı/Vursan da zincire.

Halkım ben/Pir Sultan Abdal'ım/Düşünüleri aşamaz Hızır Paşalar/141-142 derken karanlığın sözcüleri/Halk örsünde çelikleniyordu çocuklar/

Halkım ben/Kurbanıyım çocuklarımın/Onlar ki umudum sevdam/ Nicelerini bağışladım/Bir seni bağışlamam.

Halkım ben/ Ey yıllarca uyutan düşünce/Ulusallık uzak senden/Ulusallık benim/HALKIM BEN/HALK.."

Otuzbeş yıllık yaşam sürecine sığdırdığın uğraşılarınla, özverinin timsali oldun.

Ardında bıraktığın umutlar

Umutsuzluklarıyla CAN YOLDAŞ'ın BARIŞ'ın ve DENİZ'in

Seni hiç bir zaman unutamayacaklar, öğrencilerin

Seni minnet/ Seni rahmet/ Seni hasretle anacağız/ Bizler de yaşadıkça, KIRILSIN, SANA KIYAN KARANLIK DÜŞÜNCENİN KUKLASI ELLER .....

Meftun NARİN -İbrahim
KÜÇÜKÇAKIR
YENİÇAĞA/BOLU

İşçi sınıfının yiğit evladı İLSAŞ İGSAŞ işçisi üyemiz

Ahmet AYDIN

Türkler'in cenaze töreninden dönerken alçakça katledildi. Yiğit sınıf kardeşimizin anısını yaşatacağız. Demokrasiye düşman olanların saldırıları işçi sınıfımızın mücadelesini engelleyemeyecektir.

Petrol-İş
Merkez Yönetim Kurulu

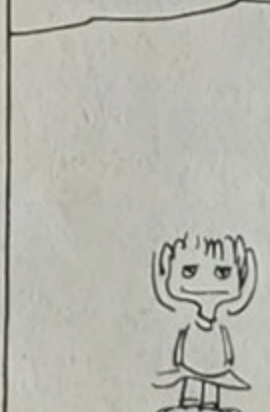
(Demokrat: 1005)

KÜÇÜMEN

Haslet Soyöz

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

29 TEMMUZ

1969 Büyük Efes Oteli'nde 11 gün süren grev sona erdi.

1975 Ankara Belediyesi temizlik işçileri 2 aydır maaş alamadıkları için belediye önünde direnişe geçtiler.

Ankara Belediye Başkanı Vedat Dalokay, MC'nin büyük belediyelere yaptığı baskıyı halka anlatmak amacıyla 72 saatlik bir açlık grevine başladı.

1976 Burdur'da TÖB–DER Şube [...] kanı Nuri Cengiz Eğitim Ens[...] sü'nde okuyan faşistlerin saldırısı son[...] yaralandı.

1978 Atatürk Eğitim Enstitüsü öğren[...] devrimci Metin Berk İstanbu[...] Çağlayan deresinde faşistlerin açtığı [...] sonucu ağır yaralandı.

DÜNYA GÖZÜYLE

Kudüs'ün ilhakı ve siyonist devletin başkenti olması tarihe ve hukuka aykırıdır !

Türkkaya ATAÖV

Siyonist İsrail devletinin, bir kısmının 1948 de, geri kalanını da 1967 de işgâl ettiği Kudüs'ü bu kez de tümüyle başkent ilân etme çabası tarih gerçekleri, devletler hukuku, Birleşmiş Milletler'in peşpeşe kararları ve bizzat İsrail'in B.M. üyesi olmadan önce yaptığı taahhütlere aykırıdır.

Kudüs bütün dünya kentleri içinde kendine özgü özellikleri olan, hiçbirine benzemeyen ve bu topraklardan çıkmış olan üç dine bağlı insanlar için ayrı ayrı anlam taşıyan bir kenttir. Bu kenti yeryüzünde 14 milyon Yahudi kutsal saydığı gibi, 700 milyon Müslüman da ve bir milyarı aşkın Hıristiyan da kutsal saymaktadır. Tarihte bu topraklara Yahudilerden başka, Babilliler, Persler, Yunanlılar, Romalılar, Hıristiyanlar, Araplar ve Türkler egemen olmuş ve Araplarla Türklerin egemenlikleri birlikte alındığında Müslüman yönetimi 1300 yıl kadar sürmüştür.

Siyonizm Kudüs'ü Kral Davut ve Salomon zamanına dönerek talep etmekte, kentin Yahudi niteliğini aradan otuz yüzyıl geçmiş olmasına karşın, öne sürmekte ve bu savını doğrudan doğruya saldırı ve işgâline dayandırmaktadır.

Önce, Kudüs üç din için de önemlidir. Bir kez, Hıristiyanlığın beşiği orasıdır. İsa'nın doğumu, yaşamı ve ölümüyle ilgili tüm kutsal yerler ve anılar o topraklarda toplanmıştır. Hıristiyanlık tarihinin ayrılmaz parçası olan 47 kilise oradadır. Tüm İslâm geleneği ve bugüne kadar yazılmış olanlar Kudüs'ün Müslümanlık için de doldurulmaz bir yeri olduğunu gösteriyor. Kutsallıkta, herhalde, Mekke ve Medine'den hemen sonra yer alır. El-Harâm üş-Şerif ve El-Aksa Camii de buradadır. Mimarlık ve süsleme yönünden büyük bir sanat yapıtı olan El-Harâm üş-Şerif'in içinde Müslümanlık açısından büyük anlamı olan Kutsal Kaya da bulunmaktadır. Aksa Camiine Selâhaddin el-Eyyübi 1187'de Kudüs'ü geri aldığında konan ve 12'nci Yüzyılın en güzel tahta oyma örneklerinden biri olan minber 1969'da yakılmıştır. Kudüs'ü müslümanlar için önemli bir yer yapan tarihsel anıtlar yalnız bu ikisi de değildir.

Salomon Mabedinin bulunduğu Kudüs Yahudiler için de kutsal bir kenttir. İlk kez Milâttan Önce 950 yılında yapılmıştır.

Bu özellikleri dikkate almak zorunda kalan Birleşmiş Milletler Genel Kurulu da, Filistin'i bölme kararını aldığı sırada bile, Kudüs kentini bir süre için "uluslararası bir rejime" bağlama yanlısıydı. Vesayet Kurulu, beş ay içinde, kentin yönetimine ilişkin bir statü hazırlamakla görevlendirildi. Kudüs askersizleştirilecek, tarafsız duruma getirilecek ve sınırları içinde yarı askeri örgütlenmelere bile izin verilmeyecekti. Bu durum on yıl devam ettikten sonra, kentte oturanlar yansız bir referandumla kendi geleceklerini özgürce saptayacaklardı.

Ne var ki, İngiliz Mandası biter bitmez, İsrail bu Birleşmiş Milletler kararının "uluslararası" saydığı toprakların beşte-dördünü zorla ele geçirdi. Geri kalan küçük parçasında da Ürdün egemen oldu. Saldırı ve işgâle dayanan bu gelişme bir yana, Birleşmiş Milletler kentin uluslararası niteliğini koruyacak adımları atmaktan geri durmadı. Örneğin, daha sonra Siyonistlerce öldürülen Kont Bernadotte, Filistin'de Birleşmiş Milletler Arabulucusu olarak görev yaparken, Arap ve Yahudi cemaatinin bölgesel özerkliğini dikkate alacak bir B.M. otoritesini salık vermekteydi. Arap hükümetleri de Kudüs için böyle bir statüyü bazı yönleriyle kabul ederlerken, İsrail kendi işgâlindeki topraklar için bir değişiklik istemiyor, ancak Ürdün egemenliğinin bulunduğu kesimde uluslararası bir rejime taraftar görünüyordu. 1950'de Vesayet Kurulu kent için özel bir statü de hazırlamıştı.

İsrail 1967'deki saldırısıyla Kudüs'ün Ürdün'e düşen küçük toprağını da işgal etti. Yalnız bu işgal değil, oranın asıl halkını bu topraklardan çıkarması, Arap evlerini dinamitleyerek yıkması ve Arap mülküne zorla el koyması gibi türlü eylemler devletler hukukuna, 1949 Cenevre Andlaşmalarına ve Birleşmiş Milletler kararlarına aykırıdır. Arap evlerinin yıkılarak oralarda oturanların kendi topraklarından uzaklaştırılmalarına ilişkin söylenmesi gerekenler çok uzun bir hikâye oluşturur. Birleşmiş Milletler'in organları bu eylemleri suçlamıştır. 1180'de bir, 1267'de iki, 1173'de 200 Yahudinin bulunduğu Kudüs'te 1946'da çoğunlukla Araplar yaşamaktaydı. Bugün ise toprak sahipliği ve nüfus oranı, tüm hukuk kuralları çiğnenerek, zorla değiştirilmektedir. İsrail'in Kudüs'ü bu kez de Siyonist devletin başkenti yapma çabası karşısında muhalif bir dünya kamu oyu hemen oluşmaktadır. İsrail'in her sorunu zora baş vurarak çözme eğilimi kalıcı olamaz. Filistin'de adalet ergeç yerini bulacaktır.

Dr. Haluk Gerger: "Kudüs'ü başkent ilan etme çılgınlığı İsrail'in son çırpınışıdır"

ANKARA(DEMOKRAT)

Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi öğretim üyesi Haluk Gerger, Kudüs'ün İsrail tarafından başkent ilan edilmesi konusunda gazetemize şu açıklamayı yaptı:

"Kudüs'ün başkent yapılma kararı siyonist devletin kuruluşundan bu yana sürdürdüğü bunalım stratejisinin bir parçasıdır. Bu karar aynı zamanda İsrail'in dünya kamuoyunu ve uluslararası hukuku hiçe saymasının ve barışa olan düşmanlığının yenibir göstergesidir. Bu kutsal kente karşı girişilen ve milyonlarca insanın vicdanını yaralayan saldırı sırtını ABD ye dayayan İsrail'in Ortadoğu halklarının kültürlerine, uygarlıklarına vurduğu bir darbedir. İsrail bu kararıyla ABD'nın Ortadoğu'ya karşı saldırgan tutumundan ve Sedat'ın ihanenetinden yararlanmak, gerçekçi bir politikayı henüz saptayamayan Batı Avrupa'yı dengesiz yakalamak ve Yahudi halkın duygularını sömürerek, içerdeki barış arzularına gem vurup muhalefeti açmaza düşürmek istemektedir.

Tüm bunlarla birlikte, bu çılgınca kararın temelde her alandaki yenilgiler karşısında bulunan siyonist liderliğin son çırpınışı, bir anlamda da sonun başlangıcıdır. Dolayısıyla da bunalım stratejisi iflasa mahkumdur.

Türkiye'nin ise, bu konuda çok duyarlı olması gerekir. Elçiliğin Kudüs'e taşınmasına kararı halkın tepkisi karşısında kerhen alınmıştır. Ve kesinlikle yetersizdir. En azından ilk ağızda yapılması gereken Türkiye temsilcisinin geri çağrılması olmalıydı. Hemen arkadan alınacak doğru tavır ise saldırgan ve barış düşmanı İsrail ile diplomatik ilişkilerin kesilmesidir"

Kudüs'ün sembolü olan Al-Aksa Cami

Dışişleri Bakanı Şamir: " İsrail'in sınırlarıyla oynanamaz"

HAMBURG(DPA)

İsrail Dışişleri Bakanı İzak Şamir, Ürdün'ün batısındaki toprakların İsrail'e ait olduğunu öne sürerek "ancak bir deli bu sınırları değiştirmeyi düşünebilir" dedi.

Federal Almanya'da yayınlanan "Der Spiegel" dergisine bir demeç veren Şamir, Batı Şeria ve Gazze'nin İsrail'in savunması açısından öneminin büyük olduğunu öne sürdü ve bu bölgeler olmadan İsrail'in savunulamayacağını söyledi.

İsrail dışişleri bakanı Şamir, İsrail'in Batı Şeria ve Gazze'de bulunmasının Camp David anlaşmasına da aykırı olmadığını öne sürdü.

Camp David anlaşmasının barış yolunun başlangıcı olduğunu öne süren İsrail Dışişleri Bakanı bundan sonraki aşamanın, özerklik görüşmeleri olduğunu söyledi.

Bolivya'da siyasal partiler karşı cephe oluşturuyor

Zuazo: Cunta gidene kadar direniş sürecek

BOLİVYA

La Paz (AFP) Bolivya'daki büyük siyasal partilerin 17 Temmuz'da gerçekleştirilen hükümet darbesinden sonra oluşturulan cunta yönetimine karşı ortak bir direniş cephesi kurmağa çalıştıkları bildiriliyor.

Seçimlerde en fazla oyu alan sol ittifakın başkanı Hernan Siles Zuazo Peru televizyonuna gizlice verdiği demeçte diğer üç büyük parti ile Demokrasiyi Koruma Cephesi adı altında ittifak kurmayı düşündüklerini açıkladı. Zuazo, cunta düşene dek, direnişi sürdüreceklerini, sözlerine ekledi.

Sol ittifak UDP seçimlerde yüzde 40'a yakın oy alırken General Banzer'in önderliğindeki Milliyetçi Demokratik Hareket Partisi oyların yüzde 18'ini, Devrimci Milli Hareket Partisi oyların yüzde 15'ini ve lideri darbe sırasında öldürülen Sosyalist Parti ise oyların yüzde 11'ini almıştı.

Siles Zuazo'ya yakın kaynaklar Bolivya'daki büyük partilerin ortak cephe kurmayı kararlaştırmakla birlikte, gizli bir hükümet kurmayı düşünmediklerini bildirmektedir.

Bolivya'da sol hareketlerin ortak adayı Zuazo ve MIR in önderi Zamora. Bu iki lider ordunun gerçekleştirdiği darbeye karşı tüm siyasal güçlerin birliğini sağlamaya çalışıyorlar.

Teng Siao Ping Çin devlet başkanı olacak

● Japonya'da yayınlanan "Yomiuri Şimbun" gazetesinin iddiasına göre, Hua Kuo Feng de başbakanlık görevinden ayrılacak, ancak Komünist Partisi başkanlığını sürdürecek. Gazete, Teng'in de önümüzdeki ay, yapılacak olan Ulusal Halk Kongresi'nde, Devlet Başkanlığı görevine getirileceğini ileri sürdü.

TOKYO(A.P.)

Çin Başbakan Yardımcısı, Teng Siao Ping'in gelecek ay yapılacak olan Ulusal Halk Kongresi'nde 5 yıl önce kaldırılmış olan Çin Devlet Başkanlığı görevine getirileceği ileri sürüldü.

Japonya'da yayınlanan günlük "Yomiuri Shimbun" gazetesi, Tokyo'daki güvenilir kaynaklara dayanarak verdiği haberinde, Hua Kuo Feng'in de başbakanlık görevinden ayrılacağını, ancak Komunist Partisi başkanlığını sürdüreceğini yazdı. Gazeteye göre, 59 yaşındaki Hua'nın yerine başbakan yardımcısı olan Zhao Ziyang getirilecektir. 61 yaşında olan Zhao'nun Ocak ayında başbakan yardımcılığına getirilişindenbu yana devletin günlükişlerini üstlendiği bildiriliyor. Bu haberin gerçekleşmesi halinde, devlet başkanlığı görevi 1975 yılındaki Ulusal Halk Kongresi'nde kaldırıldığı ve ilgili yasa maddesi iptal edildiği için şimdiki anayasanın değiştirilmesi gereği doğacak

Çin Başbakanı Teng Siao-ping

Çin'de son devletbaşkanı 1959 yılında göreve getirilen Liu Şao Şi'dir. 1960 Kültür Devrimi sırasında görevden alınan ve 1969 yılında ölen Luu'ya bu yılın başlarında alınan bir kararla itibarı iade edilmişti. Japon gazetesi, Teng'in, "Çin'in parti, hükümet ve devleti birbirinden kesin olarak ayırmaya hazırlandığını söylediğini" kaydetti.

Castro: "ABD'deki seçim öncesi durum, Hitler'in iktidara geldiği dönemi hatırlatıyor"

MİAMİ (AP)

Küba Devlet Başkanı Fidel Castro Küba devriminin başlamasının (Fidel Castro ve arkadaşlarının Moncada kışlasına baskın düzenlemelerinin) 27'inci yıldönümü olan 26 Temmuz nedeniyle yaptığı bir konuşmada, ABD'deki seçim öncesi durumu, Hitler'in iktidara geldiği seçimlerin arifesine benzetti.

Küba'nın doğusundaki 'Ciega de Avila' kentinde büyük bir halk topluluğuna 3 saate yakın bir konuşma yapan Castro, Cumhuriyetçi Parti'nin başkan adayı Reagan'ı ve bu partinin Detroit'deki ulusal kongresini eleştirdi.

Castro, ABD'de de, tıpkı Almanya'nın Hitler öncesi döneminde olduğu gibi vurdumduymazlığın ve anlayışsızlığın, çılgınlığın hakim olduğunu, ancak sağduyunun orada da galip geleceğini umduğunu söyledi.

Reagan'ın partisi olan Cumhuriyetçi Parti'nin politikasına da değinen Castro, bu partinin programında Nikaragua'ya yardımı kesmek Orta Amerika'da ilerici hareketleri durdurmak, Panama, Kanada anlaşmasını feshetmek gibi maddelerin bulunduğunu belirterek, "Reagan iktidara gelirse ve böylesi bir politika izlemeye başlarsa Latin Amerika halkları ile ABD arasında savaş çıkar" dedi.

Rıza Pehlevi bugün gömülüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat önceki gün ölen devrik İran Şahı Rıza Pehlevi'nin bugün yapılacak cenaze töreninden sonra Kahire'de eski kraliyet ailesinin mezarlarının bulunduğu El Rifaiye Camiine gömüleceğini açıkladı.

Kahire'deki diplomatik gözlemciler devrik şahın cenaze törenine katılmanın bir sorun haline geldiğini, İran'ın tepkisinden çekinen bir çok batı ülkesinin cenazeye resmi temsilci yollamamayı, yada çok düşük düzeyde kişilerle temsil edilmeyi düşündüğünü bildiriyorlar. Mısırlı yetkililer de resmi cenaze töreninin gereği olarak ülke liderlerini davet etme konusunda karara varamadılar.

ABD adına törene Mısır'daki büyükelçisi Alfred Atheron'un katılacağı sanılıyor. Watergate skandalından dolayı istifa etmek zorunda kalan eski ABD başkanı Nixon törene katılmak üzere Kahire'ye geldi. Cumhuriyetçi Partinin başkan aday Reagan da devrik İran şahının ABD'nin fedakar ve değerli bir dostu olduğunu söyledi ve "ABD dostlarına sadık kalmalıdır" dedi. Reagan devrik şahın bölgenin güvenliğinin ve ABD'nin hayati çıkalarının korunmasında önemli bir rol oynadığını sözlerine ekledi.

Bu arada Pehlevi ailesinin Mısır'da kalmağa devam edeceği ve sürgündeki hanedanın başına Prens Ali Rıza'nın geçeceği bildirilirken, yedi gün süreyle resmi yas ilan olundu.

TEPKİLER

FKÖ adına yapılan açıklamada devrik şahın, Mısır devlet başkanı Enver Sedat gibi ülkesine ihanet etmiş biri olduğu, şahın yıllarca emperyalizm ve siyonizme hizmet ettiği belirtildi.

İsveç hükümetinin açıklamasında ise, "hükümetimiz şah iktidarda iken de, düştükten sonra da şahlık rejimine karşı çıkmıştır" denilmektedir.

Fransa'da iktidar partisi yetkilileri, şahın herşeye karşın batıyı desteklediğini ancak yenilgiye uğradığnı söylediler.

Suriye radyosu ise şahın ölümünü "İran halkının, Arap halkının düşmanı şah öldü" diye duyurdu.

Zimbabve hükümeti bütçesinde yabancı yatırımcılara güvenceler verdi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Zimbabve'deki Mugabe hükümeti 1980-81 yılı bütçesini açıkladı. Bütçenin yerli ve yabancı yatırımcılara güvence vermek amacıyla hazırlandığına dikkat çekildi.

Daha önceleri Mugabe'nin önderi olduğu ZANU içinde 'sol' kanadın bir üyesi olarak tanınan bu nedenle yerli ve yabancı sermaye çevrelerince kuşkuyla karşılanan Maliye Bakanı Enos Nkala, hazırladığı bu bütçeyle kamuoyunda kendisi hakkında egemen olan 'solcu' izlenimini silmiş oldu. Nkala yaptığı bir açıklamada, hükümetinin benimsediği sosyalizmin "esnek ve yumuşak başlı" olduğunu söyledi.

Mugabe önderliğindeki ZANU, iktidara geldiği zaman, Zimbabve'nin ekonomisi iflas etmiş durumdaydı. Yıllarca süren savaş, toplam devlet harcamalarının %40'ından fazlasını yutmuş, ve bu nedenle ağır aksak yürüyen ekonomi de fazlasıyla borçlanmaya dayanmıştı.

ZANU iktidara gelmeden önce seçim propagandası sırasında ücretsiz sağlık hizmeti ve ilkokul eğitimi vaadetmişti. Bu nedenle 1980-81 bütçesinde bu tür hizmetler için de belli miktarlarda para ayırmak zorunda kalan Zimbabve hükümeti, buna karşılık askeri harcamaları da oldukça düşük tuttu.

Bütçede en çok dikkat çeken husus, belirgin hiçbir anti-kapitalist değişiklik öngörülmemesi oldu. Gelecekleri konusunda böylece bir güvence daha alan yerli ve yabancı sermayedara ayrıca birçok teşvik tedbiri de sağlandı.

Hükümet, çok fazla olan bütçe açığını vergileri artırma yoluyla biraz olsun kapatmak içinbazı önlemler aldı: ancak bütçede, yabancı ve yerli yatırımcıları ürkütmemek için onlardan alınacak vergilere bazı kısıtlamalar koydu.

Maliye Bakanı Nkala, büyük çaplı iç ve dış borçlar alacaklarını da açıkladı.

Berlinguer: "SBKP-ile ilişkilerimizin sürmesi onu eleştirmemizi engellemez"

ROMA(A.P)

İtalyan Komünist Partisi lideri Enrico Berlinguer Sovyetler Birliği ile ilişkileri sürdüreceğini, ancak gerektiğince bu ülkeyi eleştirmeye devam edeceğini söyledi.

Milano'da yayınlanan "Corriere Della Sera" gazetesine bir demeç veren Berlinguer, "Özerkliğimizi korumak, düşüncelerimizi tereddütsüz belirtmek ve aynı zamanda ilişkilerimizi sürdürmek: iste bu, acık diyalogdur" dedi.

Berlinguer, "Sovyetler Birliği'nde büyük suçların işlendiği doğrudur. Ama bu ülkenin ezilen yoksul halkı için ilk başarılı devrimi gerçekleştiren ülke olduğunu da unutmuyorum" dedi. Sovyetler Birliği'nin Afganistan'da giriştiği askeri operasyonu kınadığını yineleyen Berlinguer, İtalyan Komünist Partisi'nin, Sovyetler Birliği ve Çin ile ilişkileri sürdüren birkaç komünist partisinden birisi olduğunu belirtti.

BREJNEV'İN SCHMİDT'E YOLLADIĞI MEKTUP AÇIKLANDI

BONN(THA)

Batı Almanya'da yayınlanan "Die Welt" gazetesinin bir haberine göre Sovyet Devlet Başkanı Leonid Brejnev Batı Almanya Başbakanı Helmut Schmidt'e gönderdiği bir mektupta "Sovyetler Birliği'nin Afganistan'da sürgit birlik bulundurmaya niyeti yoktur" dedi.

4 Mart tarihli olan ve Schmidt tarafından yazıldığı ileri sürülen bir mektubun kopyasını yayınlayan gazeteye göre Brejnev sözlerini şöyle sürdürdü: "Şu açıkça bilinmelidir ki Afganistan'daki Sovyet birliklerini, bu birlikleri sevketmemizin nedeni ortadan kalkıncaya kadar geri çekemeyeceğiz. Dünyada gerginlik, Afganistan'daki değil, ondan çok önce başlamıştır. Aslında bu gerginlik ABD ve NATO müttefiklerinin silahlanmalarını hızlandırmasıyla artmıştır"

Mektubunda Federal Almanya'nın NATO'nun silahlanmasında böylesine etkin ve etkili bir rol oynamasından duyulan esef ve üzüntüyü dile getiren Brejnev, batının böylesine silahlanması karşısında dünyada gerginlik doğmaması olacak şey değildi, ifadesini kullandı.

Türkiye işçi sınıfının yiğit önderlerinden DİSK-Maden-İs Sendikası Genel Başkanı

KEMAL TÜRKLER'in

demokrasi düşmanı faşist çetelerce katledilmesini nefretle kınar tüm ilericilere, işçi sınıfına ve ailesine başsağlığı dileriz.

Azmi ÖZTÜRK :Çorum -Merkez Hamdi Köyü Muhtarı
Fikret ÖZAY :Sarınbey Köyü Muhtarı
Azmi ÜZKUŞÇU :Seyfe Köyü Muhtarı
Cemal ÇAĞLAK :Safa Köyü Muhtarı
Bektaş YALÇIN :Yeni Hayat Köyü Muhtarı
Memduh ALNIAK :Çayhatat Köyü Muhtarı
Fevzi IARI :Mislerovacığı Köyü Muhtarı

YİTİK

Okul Şebekemi ve memur kimliğimi yitirdim, geçersizdir.
CANER CANLI

YİTİK

ODTÜ kimlik kartımı yitirdim. Geçersizdir.
Ali Yolgezer

Demokrat 997

EKONOMİ

Uluslararası borçlandırma mekanizmaları geliştirilmeye çalışılıyor

● **IMF ve Dünya Bankası bağımlı ülkelere daha kolay kredi verme koşulları arıyorlar**

EKONOMİ SERVİSİ

[illegible] uluslararası borçlandırma mekanizmalarıIMF, Dünya Bankası ve bankaların Eylül ayı sonlarında yapacakları toplantıların ana konularını oluşturacak.

Aşırı durgunluk sorunu özellikle metropol ülkeleri yakından ilgilendirirken, mevcut uluslararası borçlanma mekanizmalarının nasıl geliştirilebileceği konusu, bu sene yaklaşık 60 milyar dolara ulaşması beklenen petrol ihracatçısı olmayan bağımlı ülkelerin cari ödemeler bilançosu açıklarının finanse edilebilmesi için tartışılacak. OPEC üyesi ülkelerin biriktirdiği ve 1980'de 120 milyar dolara ulaşması beklenen dolarlar, bu finansmanın ana kaynaklarından biri olarak görülüyor.

Bilindiği gibi petrol ihracatçısı olmayan bağımlı ülkelerin dış açıkları ve borçlanma düzeyleri, dünya kapitalist sistemine egemen olan metropol ülkeleri ve bu ülkelerin denetimindeki uluslararası mali kuruluşları büyük ölçüde tedirgin edecek düzeye ulaştı. Öyleki batılı kaynaklara göre söz konusu mali kuruluşlar petrol ihraç etmeyen bağımlı ülkelerin açıklarını finanse etmek için yeni araçlar geliştirmeye çalışıyorlar.

Bu konuda uluslararası ticari bankaların tutumu olumsuz olarak nitelendiriliyor. Bu bankaların mevcut sermayeleriyle açabildikleri krediler sınırına yaklaşırken, bağımlı ülkelerin gittikçe daha fazla borçlarını ödeyemez duruma düşmeleri, bu bankaları kredi verirken daha fazla kuşku içine düşürüyor.

Bu durumda IMF ve Dünya Bankasının bağımlı ülkelere daha fazla fon aktarımında bulunması gerekiyor. Gerçekten, Financial Times gazetesine göre, IMF önümüzdeki aylarda bağımlı ülkelere daha fazla borç verebilmenin yollarını geliştirecek. Gazete bu konuda şunları söylüyor: "IMF daha büyük miktarlarda borç verecek, halen üç veya beş yıl olan vadelerin süresini yükseltecek ve dayattığı koşullarda daha esnek ve anlayışlı olacak. Fon şimdiden sanayileşmiş ve petrol ihracatçısı ülkelerden böylesi girişimler için mali destek arıyor."

Öte yandan Dünya Bankası da benzeri girişimler içinde. Son olarak bağımlı ülkelerin enerji projelerine yönelik yatırımlarını desteklemek için yeni bir kredi sistemi uygulamaya başladı. Dünya Bankası bu yolla önümüzdeki yıl 600 ile 800 milyon dolar arası ek bir ödenek oluşturdu. Bu arada Anka ajansının bildirdiğine göre Dünya Bankası'nın borçlanma koşullarını da yeniden düzenleyeceği açıklandı. Habere göre "Dünya Bankası kredi verme politikasında gideceği yeni düzenlemelerle, fakir ülkelerin borçlanmaları kolaylaştırılacaktır, ayrıca az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler ihtiyaçları olan ithal mallarını alabilecekler."

Bu arada uluslararası bankalarında daha fazla borç vermeleri için yollar aranıyor. Örneğin geçtiğimiz yıl Dünya Bankasının verdiği toplam 11 milyar dolarlık kredinin bir milyarı ticari bankaların verdiği "finansman paketleri" ile desteklendi. Ancak yine de ticari bankaların 1979 un ikinci yarısında 22 milyar dolara ulaşmış olan toplam kredileri, 1980'in ilk yarısında sadece 11.7 milyar dolarlık bir düzeyde kaldı.

Merkez Bankası Olağanüstü Genel Kurulu 6 Ağustos'ta tekrartoplanıyor

ANKARA (ANKARA)

Merkez Bankası'nın bu yıl içindeki Üçüncü Olağanüstü Genel Kurul toplantısı 6 Ağustos Çarşamba günü Ankara'da yapılacak. Merkez Bankası İdare Merkezi'nden verilen bilgiye göre, Genel Kurul'da Ankara Asliye 3'üncü Ticaret Mahkemesi kararıyla üç ay içinde B ve C sınıfı hissedarlarını temsilen seçilmiş olan denetçi Hasan Fehmi Korkmaz ile D sınıfı hissedarlarını temsilen seçilmiş olan denetçi Hasan Doğan'ın yerlerine seçim yapılacak.

Edinilen bilgiye göre Maliye Bakanlığı, Genel Kurul'da yeniden Olağanüstü Genel Kurul toplanması için girisimde bulunacak. Bilindiği gibi, Merkez Bankası üst yönetimini görevden almak isteyen Maliye Bakanlığı, bu amaçla üst yönetim aleyhine denetçi raporu hazırlatmak istemektedir. Bunun için geçen genel kurulda özel denetçi incelemesi yoluna da gidilmiş, ancak özel denetçi incelemesi de mahkeme kararıyla ihtiyati tedbirle durdurulmuştu.

Maliye Bakanlığı'nın 6 Ağustos'taki Genel Kurul'da Merkez Bankası denetçilerinin bütününü kendi yanına alma olanağına kavuşağı, bu denetçilere rapor hazırlatılması yolunu zorlayabileceği belirtilmektedir.

GÖSTERGE

Bilim adına afyon

Arslan Başer KAFAOĞLU

Bilim denen şey, burjuva ekonomistlerince afyona çevrildi. Ne yazık ki, özellikle İngiltere ve Amerika'da yaygın olan afyonlama yöntemli öğretim bizim üniversitelerimize de o kadar sızmış ki eğriler, ekonomik formüller, laf kalabalığı ardında ne gaflar yapılıyor. Geçenler Kirazlıyayla'da düzenlenen bir seminerde, devlet kademelerinde görev almış bir ekonomi doçenti ne dedi bilirmisiniz? "25 Ocak kararları talebi düşürme ve üretimi artırmayı esas almıştır" Hem talep —mallara duyulan istem— azalacak, hem de üretim artacak... Toprağı bol olsun Ricardo İngiltere'de değilde Türkiye'de gömülü olsa, mezarından gelip bu arkadaşı kovalardı. Ama orada kızdığın bu arkadaşı, derin düşününce haklı gördüm... Onun ta üniversite sıralarında kafasına o kadar yanlı ekonomi bilgisi sokulmuştu ki o kadar labirentlere girme zorunda kalmıştı ki, bunu da söylemesinde acaip şey olmamalıydı.. Bizde kendini Marksist ilan edenler bile, batının ekonomiyi çarpıtan onu bir laf kalabalığına çeviren yoğun ve adi "bilimsel" çalışmalarına o kadar dalmışlardır ki, en basit gerçekler karşısında bile şaşırırlar, asıl önemli olan şeyi, iktisadi iktisat yapan şeyi, yani "üretim yapısını", "üretimi" unuturlarda, ayrıntılarla uğraşırlar... Bunu kanıtlayan bir çok örnek verebiliriz... Şimdi 25 Ocak kararlarını ele alalım. Bu kararlardan sonra eğer enflasyon yavaşlasaydı (olmazdı ama) kararlara başarılı diye bakabilirlerdi.. Hatta Nisan, Mayıs ve Haziran'da hayat pahalılığı endekslerinde ki yükselme yavaşladı diye seviniyorlar, kararları alkışlıyorlar bile...

Oysa ekonomide aslolan "üretim artmasıdır" üretim artmadıkça, hele 1980 yılında ki gibi yüzde 7-10 arasında azaldıktan sonra, fiyat artış hızı sıfır olsa önemi yoktur. Bir şey olabilir üretim azalışını haklı değilse bile mazur gösterecek : Ekonomi yapı değiştirir yani yapı değiştirerek gelecekte ki üretkenliği artar. Ekonomimizde bu da yok. Nereden biliyoruz? İthalatın, yatırım malları ithalatının artması yerine azalması ve hatta durmasından. Yapı değiştiren bir ekonomide, büyük yatırım malı, üretimi satışı ve dış alımı olur. 1980 yılında ise yatırım mallarının (içerde) satış ve üretimleri (örneğin çimento, demir u.b. de) son derece hızla düşmüştür. Yatırım malları ithalatı sıfırlanmıştır. Demek ki sadece 1980 de değil, 1981 de de üretim gerilemesine tanık olacağız. Çünkü ekonomi "amortisman oranları" içinde bile yatırım yapmamaktadır, yani üretim kapasiteleri, üretim sermayesi düşmektedir.

Durum bu iken bizim ekonomi yazarları susuyorlar. Belki de büyük "tatillerinin" verdiği rehavetle uyarı görevlerini yapmıyorlar. Ne demektir bir ülke de milli gelirin hemde yüzde 10 gerilemesi? Yani işçi alınmayacak, demek bir çok işçiye yol verilecek demek...

Aslında ekonomi yazarlarının susması, bildikleri, öğrendikleri ve öğrettiklerinin yanlış, anlamsız olduğunu belki de anladıklarındandır. Bunun en önemli örneklerinden birini verelim.: "Eğer fiyatlar kısılırsa tüketim azalır" yargısını ele alalım. Bu "kuşkusuz" doğru değildir. "Tüketimi bu yolla azaltacağım" derken, toplam hasılanın azalacağı gibi bir sonucu gözden kaçırdığı için. Bizim burjuva ekonomistleri, üretimin tüketim, talep ile ilgili olduğunu bol bol söylerler yazarlar. Ama burada talebin önemli oranda azalışının üretimi hiç etkilemeyeceği biçiminde "bilimsel tahminler" yürütürler. Siz fiyatları yüzde 40 artıracaksınız (1980 Ocak ve Şubat ayları fiyat artışı yüzde 40 tır) ve bu yolla talebi büyük ölçüde azaltacaksınız (bu varsayımda yanlış ilerde anlatacağız ama hadi burada böyle kabul edelim) ve üretim bundan hiç zarar görmeyecek. Bunu ekonomi bilimi adına ileri sürenlerin aklına gelinde şaşmayın...

Böylesine saçma "bilimsel" fetvalara ben artık hiç şaşmıyorum. Bir kez otuz-kırk yıl beyinler bir yığın yanlış, "afyonlama" öğretimle yolundan çıkartılırsa, olacak şey bundan ibarettir. Ekonomi bilimi, Kapitalizmi "doğrulamak - jüstifiye etmek" için o kadar yolundan ve özünden saptırılmıştır ki, burada bizim ekonomistlerin bazı yanlışlarını anlattıkça, "bu kadar yanlış nasıl yapılır" diye siz de şaşıracaksınız...

GÜNÜN GÖZLEMİ

DEĞİNMELER

Talip APAYDIN

Duydunuz mu, bizim Hasan Fatsa'ların evinde ayrı bir düzen kurulmuş. Aile kurulu varmış, tüm işler oralarda çözümlenirmiş. Ne alınıp ne verilecek, nereye gidilecek, nasıl yapılacak, aile kurulu tartışır kararlaştırırmış. Çoğunluğun dediği olurmuş. Gerçi herkes memnunmuş. Tam bir uyum varmış Hasan Fatsa'ların evinde. Ama kimileri kuşkulanıyor bundan. Mahalle muhtarı icabına bakacağız onların diyor.

Hüseyin Çorum'un evi ise savaş alanı gibi çocuklar birbirine girmiş. Kaş patlıyor, göz çıkıyor. Gücü yeten öbürünü tepeliyor. Yakılıyor, yıkılıyor. Gürültüden durulmuyor. Tüm mahalle ayakta.

Muhtar diyor ki, Hüseyin Çorum'a bakmayın, Hasan Fatsa'ya bakın. Asıl tehlike orada. Bekçiyi silahlandırıp oraya gönderiyor. Biz de şaşıp kalıyoruz, ne yapıyor bu muhtar?

Vural Açıkgöz diyor ki, muhtar haklı. Hasan Fatsa ailesi komünizme kayıyor, tehlikelidir. Hüseyin Çorum'un evinde milliyetçi oğulları öbürlerinin icabına bakıyor, baksınlar. Hatta el altından yardım etmeli.

– Olmaz yahu, hak hukuk insanlık...

– Bana bak, kes sesini, yoksa bekçiyi gönderir attırırım seni içeri.

Bizim mahallede işler bozuk. Huzur muzur kalmadı, isteyen istediğini yapıyor. Muhtar itle kopukla ortak. Köşelerimize sinmiş hayretle izliyoruz olup bitenleri. Ama tehlike büyüyor. Yarın, öbür gün bizi de alacak içine. Kurtuluş yok.

Bu muhtarı değiştirmeli. Muhtarın yolu yol değil.

* * *

Bir gazetede okudum, dış borçlarımız faiziyle birlikte otuz milyar doları aşıyormuş. Türk parasına vurunca iki buçuk tirilyon liraya yakın. Borç yiğidin kamçısıdır. İki buçuk tirilyonluk kamçı nasıl bir kamçıdır, gözümde canlandıramıyorum. Böyle iri rakamlarla pek işimiz olmadı. Denizlerimizin kumu, çocuklarımızın saçı, analarımızın gözyaşı bu sayılara varır mı, bilmiyorum. Matematikçi bir arkadaş bu para ile yüz çeşit ağır sanayi kurulabileceğini, beş milyon insanın çalışabileceği iş alanlarının açılabileceğini hesapladı. Akıllı bir planlama ve uygulama ile bugünkü üretimin iki katına çıkabileceğini ekledi. Ama böyle olmamıştı, sözün tam anlamı ile çarçur edilmişti bu para, kapanın elinde kalmıştı. Üretim artmamış durmuş, dış satım yavaşlamış, tüketim körüklenmiş ve Türkiye dışardan borç almadan yaşayamaz hâle getirilmişti. Borç verenlerin isteği ile kasten böyle yapılmıştı bu. Bir ülkeyi gerçekten kalkındıracak ağır sanayi değil, dışarıya bağımlı montaj sanayi kurulmuştu. Aracı bir zengin sınıf yaratılmıştı. Bu sınıf yabancı kapitalizmin işbirlikçisiydi. Üstelik bunca borcun altına sokulmuştu ülke. Kim ödeyecekti bu borcu? Elbet çalışan üreten emekçi ödeyecekti. Çalış bakalım köylü, ter dök bakalım işçi. Hem kendi efendilerini doyur, hem de iki buçuk tirilyonu öde. Yollar gide gide biter yavrum. Gayret!..

* * *

Dünya turuna katılmış bir arkadaş. Uçaklarda geçti bir ay, boşuna verdik üç yüz bini diyor. Otuz kırk kişiymişler. Şöyle böyle birkaç milyonu bulmuş harcanan döviz. 'Peki hani döviz kıtlığı vardı, nerde bulmuşlar' diye sormayın. Saflık olur bu. Türkiye'de mutlu azınlık yaşıyor ki onlar için döviz kıtlığı falan söz konusu değil. Onlar için yok yok. Bilmem ne kebaplarının sahibi ile hanımı Hong-Kong mağazalarından onbin dolarlık inci almışlar. Otuz beştakım elbiselik Çin ipeği almışlar. Oradan Tokya'ya uçmuşlar. Kebapçının hanımı gene inci mağalarını dolaşmış. Kızını da inci almak istiyormuş.

Bavullar dolusu eşyalar, elektronik araçlar, paketler, uçağı doldurmuş. Türkiye'ye yaklaşırken gümrükten nasıl geçireceğiz diye almış bunları bir düşünce. Turizm şirketinin adamı aralarında dolaşıp para toplamaya başlamış. "Siz merak etmeyin, demiş, hallederiz"

Gerçekten hiç aranmadan geçmişler.

Maraş Çorum, Fatsa... Alın teri, el emeği... Anadolu bozkırı, Temmuz güneşi. Mavi denize karşı buzlu viski... Vatan sevgisi, millet aşkı. Cepler çekler kasalar... Aferim oğlum Memet, göreyim seni göz açtırma hainlere, Aloo para hazır mı? Aloo, iki uçak bileti. Miami'de tatil. Pahalılıkmış yoklukmuş, bana ne?

–Millete gidelim, millet aldanmaz!

Bal gibi aldanıyor o millet. Çünkü bilmiyor olup bitenlerin iç yüzünü. Bilmiyor hangi denizlerde hangi balıklar yüzüyor. Bilmesin diye otuz bin kişi içerde. Bilmesin diye bunca gürültü kıyamet. Bilmesin diye antenler ekranlar, boyalı basın. Ve bunca yalan.

Ama tarih denen ulu ırmak hep ileriye akıyor. Kimse geriye çeviremez onu. Bazı yerde durgun, bazı yerde hızlı, bazı yerde çağlayarak akıyor Tarih ırmağı. Elbet varılacak denize. O zaman mutlu olacak Halk. Nice işaretler belirdi. Siz buna engel olacağınızı mı sanıyorsunuz? geçti o geçti...

20.7.1980 günü faşistlerce katledildi.
Anısı yaşıyor
UNUTULMAYACAK
"İstanbul'da Atatürk Eğitim Enstitüsü'nde
Yaşadım kıl payı da olsa
Yaşadım.
Öğrencilerimle...
İstanbul'da,
Atatürk Eğitim Enstitüsü'nde
Tepeden tırnağa yürek oldum
yürek yürek
öğrencilerimle..."

Değerli insan, yiğit hocamız,

SÜLEYMAN NURİ ÖZER

YURTSEVER DEVRİMCİ ÖĞRENCİLERİ

Demokrat:1000

Beş sendika güç ve eylem birliği yapacak

Faşist saldırılara karşı sendikalar birlik oluşturdu

● "Faşist Kurumlaşma karşısında işçi sınıfı olarak görevimiz, en geniş halk kitlelerini biraraya getirip harekete geçirerek faşizm karşısında mücadelemizin ve kavgamızın birliğini oluşturmaktır."

MUĞLA (DEMOKRAT)

Muğla'da, Maden-İş Dev Maden-Sen, YSE-İş, Oriş-Sen ve Genel-İş sendikaları Muğla şubelerinin, işçi haklarını daha iyi savunabilmek ve faşizm karşısında birliği sağlayabilmek için "sendikalar birliğinin" oluşturulmasına karar verdikleri bildirildi.

Basına ortak bir açıklama yapan sendika başkanları, işçi sınıfının ve emekçi halkın ortak sorunları karşısında faşizme karşı güç ve eylem birliği oluşturmanın zorunlu olduğunu ifade ettiler. Başkanlar açıklamalarında özetle şöyle dediler:

"Ülkemizde ve buna bağlı olarak Muğla ilinde gelişmekte olan faşist kurumlaşma karşısında işçi sınıfı olarak görevimiz, en geniş halk kitlelerini bir araya getirip, harekete geçirerek, faşizm karşısında mücadelemizin ve kavgamızın birliğini oluşturmaktır. Bu birliğin sağlanması için Muğla ilinde faaliyetlerini sürdüren ve ilerici-demokrat-yurtsever kadroların yönetiminde bulunduğu tüm sendikaların bir araya gelmeleri zorunluluğu bulunmaktadır.

"Beş sendika olarak Muğla Sendikalar Birliği'ni kurarken, diğer sendikalara da güç ve eylem birliği oluşturma çağrısı yapıyoruz. Bugün ve gelecekteki faşist siyasi iktidarların işçi sınıfı üzerindeki baskılarına ve acımasız saldırılarına karşı, sendikalar olarak sessiz kalmayacağımızı yöneticilere ve kamuoyuna duyururuz."

Ahmediye pazar esnafı bir yandan faşistlerin baskılarına uğrarken bir yandan da belediyenin kendilerini kah ceza keserek, kah tezgahları sabit olmayanları uzaklaştırmaya çalışarak tedirgin edildiklerini söylüyorlar.

(FOTOĞRAF: Kadir KAPUAĞASI)

Ahmediye pazar esnafı üzerinde baskılar yoğunlaştı

Faşistler gazete, dergi satıp haraç toplamak isterken, Belediye de esnaftan gerekçesiz ceza kesiyor.

Aksaray Vatan Caddesi girişindeki Ahmediye Pazarındaki 217 tezgahta ve seyyar tablalarda geçimini sağlamaya çalışan 500 esnaf üzerinde faşistlerin baskıları yoğunluk kazanırken belediyenin de esnaflara geçerli neden olmaksızın ceza kestiği belirlendi.

Uzun mücadelelerden sonra pazar yerinde süreklilik sağlamayı başardıklarını belirten esnaflar, "Muntazam tezgahlar yapınca yakamızdan düşeceklerini belirten belediye yetkilileri şimdi gelip haraç alır gibi ceza kesiyor, bir yandan da faşistlerin üzerimizdeki baskıları yoğunluk kazanıyor" dediler.

Çoğunluğu İSSD (İstanbul Seyyar Satıcılar Derneği) üyesi olan 500 kadar esnaftan belediye yetkilileri önce 25'er, daha sonrada 17'şer bin lira tezgah parası istemiş. Belediye yetkilileri bu para ile esnafa sabit tezgahları yapacaklarını söylemişler. Esnaflar belediyenin bizden önce 25, daha sonra da 17'şer bin liraya yapmaya kalktığı tezgahların aynısını biz 6'şar bin liraya mal ettik dediler.

Faşistlerin bildiri dağıtma, gazete satma gibi baskılarının yanısıra bir de belediye ile uğraşmak zorunda kaldıklarını söyleyen esnaflar "Fatih Belediye Müdür Muavini Adil bey, gelip her tezgahtan 250'şer lira ceza kesti. Faturalarımız tam, terazimiz tam, ne diye?". Esnaflar "faşistlere karşı koyacağız, Mecidiyeköy esnafı gibi haraca bağlanmak istemiyoruz. Seyirci kalmayacağız." dediler. Esnaflar Ahmediye karakolunun çevredeki MİSK'e bağlı sendikalardan çıkan faşistlerin esnaflara yönelttikleri saldırılara sessiz kaldığını öne sürdüler.

Esnaflar durumlarını özetle şöyle anlattılar: "Faşistlerin esnaflar üzerindeki baskıları yoğunluk kazanıyor. Bizleri sürekli tedirgin ediyorlar. Belediyenin müdür muavini Adil Bey'de geliyor, tezgahları duvar kağıdı ile kapatın diyor. Bir kere kapattık 1000 liraya mal oldu. Her sandık köymada yırtılıyor. Faşistlerle uğraştığımız yetmiyormuş gibi birde belediye ile uğraşmak zorunda kalıyoruz. Belediyenin amacı ceza kesip bizleri tedirgin etmek, oysa onun uğraşması gereken bir sürü yer var oralar dagözükmemektedir"

Hopa Emniyet Amirliğinde 48 saat süreyle işkence gördüğünü söyleyen ve cezaevinde tutuklu bulunan Cevat Aydın, ancak 5 gün sonra doktora sevkedildi. Vücudunda yara izi yok diye, rapor verilmedi. İşkence edildiğinin ikinci günü çekilen bu fotoğrafda Aydın'ın sırtı şiş ve morluklar içindeydi.

Oyak-Renault'ta grev oylaması bugün yapılıyor

● Fabrikada greve gidilip gidilmeyeceğinin belirleneceği oylamaya, denetimci olarak sendika temsilcisi, işveren temsilcisi ve Bölge Çalışma Müdürlüğü müfettişi katılacak.

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Maden–İş Sendikası'nın yetkili bulunduğu Oyak–Renault Fabrikası'nda grev oylamasının bugün yapılacağı öğrenildi.

Maden–İş Sendikası'nın 26 Haziran 1980 tarihinde grev kararı almasından sonra Oyak–Renault işvereni işçilerin bir bölümünden imza toplayarak, işyerinde grev oylaması yapılması için Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne başvurmuştu. Grev oylamasının yapılmasına karar verilmesi üzerine, Maden–İş Sendikası işçilerin tatilde olmaları nedeniyle oylamanın sağlıksız olabileceğini öne sürerek oylamanın ertelenmesini istemiş ve bu istek kabul edilerek, oylama ertelenmişti.

Yaklaşık 2500 işçinin çalıştığı fabrikada yapılacak grev oylamasının sonucunda, greve çıkılıp çıkılmayacağı belirlenecek. Oylamaya, denetimci olarak Sendika temsilcisi, işveren temsilcisi ve Bölge Çalışma Müdürlüğü müfettişinin katılacağı öğrenildi.

DİSK ve Türk-İş Güç Birliği Protokolü hazırlıyor

● DİSK ve TÜRK–İŞ görüşmelerinde, "Demokratik rejimin korunması"nın temel ilke olarak alındığı bildirildi.

HABER MERKEZİ

Türk–İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier ile DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün geçtiğimiz Cuma DİSK Genel Merkezi'nde yaptıkları görüşmeden sonra yapılacak "Güç birliği" ile ilgili ön çalışmaların her iki konfederasyonun kendi bünyesi içerisinde başlatıldığı belirtildi.

DİSK ve TÜRK–İŞ görüşmelerinde "Demokratik Rejimin korunması"nın temel alındığı ifade edilerek, çalışmaların on gün süreceği ve daha sonra "Güç Birliği protokolü" ne son şeklinin verileceği açıklandı. Süren görüşmelerde temel alınan diğer ilkeler ise şöyle belirtildi; "parlamentonun işlemesi ve bunun yanı sıra işçi çıkarlarına uygun düşen yasaların çıkartılması, işverenden gelebilecek, işçilere yönelik davranışlara karşı yasalar çerçevesinde ortak tutum içine girilmesi"

Cevat Aydın, polisle çatışmaya girdiği iddiasıyla tutuklanmıştı

Hopa'da bir yurttaşa 48 saat işkence yapıldı

HOPA-ARTVİN(DEMOKRAT)

Hopa'da 9 Temmuz 1980 günü akşamı saat 20.00 sularında akrabasının evine giderken, bir muhbirin şikayeti üzerine polis tarafından gözaltına alındığını söyleyen Cevat Aydın adlı bir yurttaş, Emniyet Amirliği'nde 48 saat süreyle, kendisine işkence edildiğini ileri sürdü.

Cevat Aydın, Demokrat'ta kendisiyle ilgili çıkan haberin yanlış olduğunu, polisle çatışmaya girmesinin sözkonusu olmadığını ve olayın kasıtlı olarak yanlış aksettirildiğini belirtti. Aydın, kendisine yapılan işkenceyi şöyle anlattı:

"9.7.1980 günü akşamı akrabama giderken saat 20.00 sularında gözaltına alındım. Bir muhbirin şikayet ettiğini sonradan öğrendim. Yolda yürürken aniden yanıma polis arabası yaklaştı. Arabadan inen polisler, silahlarını çekerek bana 'Teslim ol' dediler. Beni kaçak sanmışlar. O ara iki el de ateş ettiler. Bana doğru koşan Ali Yıldız adlı polis memuru, yere düştü. O sırada yanımda bulunan arkadaş kaçmaya başladı. Arkasından otomatik silahlarla ateş ediyorlardı.

Daha sonra beni karakola götürdüler, işkenceye aldılar. Bütün polisler olanca güçleriyle cop, sopa, tekme ve tokatlarla dövdüler, bir hayli sürdü işkence. Hiç ilgim olmayan suçları, olayları kabullenmemi istediler. Ben kabul etmeyince, boş kağıtlara zorla imza attırdılar.

Ertesi gün savcılığa çıkartıldım. İşkence gördüğümü söyleyerek, muayenemi istedim. Polisler tarafından düzenlenerek savcılığa verilen ifademde hiç konuşmadığım, bilmediğim konulara rastladım. İki ayrı olaydan suçlanıyordum. Güya, 30 Mart olayları sırasında Kaymakamı Hopa Lisesinde silah zoruyla ben rehin almışım, ötekisi ise sorgulamamda polisin yaralanması ile ilgili hiç bir soru sormamalarına rağmen, silahı kaçan arkadaştan aldığımı, kaçan arkadaşın polisleri hedef alarak ateş ettiğini ve Ali Yıldız isimli bir polisin, yaralandığını söylemişim. Oysa bütün bunların hiç birisi bana emniyette sorulmadı. Zaten hiç birisiyle ilgim yoktu. Kaçan arkadaş nişan almak şöyle dursun, geriye dönüp bakacak fırsatı bile bulamadı. Muayenemi istediğimde, doktorların izine gittiğini söylediler. Beni 5 gün sonra doktora sevkettiler. Sonradan öğrendim ki, vücudumda bir yara olmadığı için rapor verilmemiş. Şişlikler ve işkence izleri geçerli değilmiş".

İstanbul Üniversitesi Senatosu olağanüstü toplandı

● Toplantı gündemi, başlama anına kadar açıklanmazken, İ.Ü.Rektörü Cemi Demiroğlu "ülkenin içinde bulunduğu durum ele alınacak" dedi.

HABER MERKEZİ

İstanbul Üniversitesi Senatosu dün saat 13.30'da İstanbul Üniversitesi Senato binasında olağanüstü toplandı.

Ankara Üniversitesi Senato toplantısından sonra olağanüstü toplantı kararı alan İstanbul Üniversitesi yönetimi, toplantının başladığı ana kadar gündemdeki konular hakkında bir açıklama yapmadı.

İstanbul Üniversitesi Rektörü Cemi Demiroğlu toplantıda genel olarak "Türkiye'nin içinde bulunduğu durum görüşülecek" derken, Senato toplantısına katılan öğretim üyeleri toplantıya katıldıkları anda dahi gündemden habersizdi.

3 Temmuz'da tatile giren Senato'nun 24 Temmuz günü ani bir duyuruyla toplantı çağrısı yapması ve dün toplanması İstanbul Üniversitesi çevrelerince merakla karşılandı. Edinilen bilgilere göre toplantı bugün de devam edecek

Akay Asansör ve Makina Sanayii'nde 17 işçinin işine son verildi

● İşverenin, sendikalaşmayı önlemek amacıyla işçilerin işine son verdiği belirtildi.

HABER MERKEZİ

İstanbul Sefaköy'de kurulu 72 işçinin çalışmakta olduğu Akay Asansör ve Makina Sanayii Kollektif Şirketi'nde, sendikalaştıkları gerekçesiyle 17 işçinin işten çıkarıldığı bildirildi. Bağımsız Maden–İş Sendikası adına yapılan açıklamada şöyle denildi.

"Bugüne değin hiç bir sendikanın yetki almadığı Akay Asansör ve Makina Sanayii işyerinde, 42 üyesi olan Bağımsız Maden–İş Sendikası'nın yetki çağırısı yapması üzerine, işveren sendikalaşmayı önlemek amacıyla işyerinde çalışmakta olan 17 sendika üyesi işçinin işine son verdi"

Set Teknisyenleri Derneği 1.Olağan Genel Kurulu yapıldı

HABER MERKEZİ

Set Teknisyenleri Derneğinin 1. Olağan Genel Kurulu önceki gün İstanbul'da Sine–Sen Genel Merkezi'nde yapıldı.

Yapılan seçimler sonunda Necip Koçer, Cumali Döngü, Ahmet Keskin, Mansur Kırık ve Nurettin Çobanoğlu yönetime seçildiler. Set Teknisyenleri Derneği Genel Başkanının, seçilen yönetim kurulu üyeleri arasından belirleneceği açıklanan genel kurulda, Türkiye Sinemasının darboğazdan kurtulması için yapılacak ileriye dönük çalışmalar hakkında da bilgi verildi.

YİTİK

Nüfus cüzdanımı yitirdim. Geçersizdir.

Kemal TUZUN

YİTİK

Yurt kimlik kartımı yitirdim. Geçersizdir.
Nezahat KAVDIR

Demokrat:1002

"Nokta Operasyonu" için iktidarın yeni hedefi: Çeltek!

İktidarın "Kapatılmalıdır" diye buyruklar verdiği Yeni Çeltek Linyit İşletmesi işçileri yerin yüzlerce metre derinliklerinden sesleniyorlar:

"Biz dağ kaçkını değiliz Ekmeğimizin telaşına grev yapıyoruz"

● YENİ ÇELTEK'DE GREV KARARI ALINDIĞINDAN BU YANA İŞÇİLERİN DÖVÜLMESİ, İŞYERİNE GELMELERİNİN ENGELLENMESİ ÇABALARI İYİCE YAYGINLAŞMIŞTI.

Kerim DOĞRU

28 Ocak günü saat altı sıralarında polisler yanlarında bir kaç kişiyle birlikte girdiler karakola. Suluova'da bir olay olmuş, olaydan sonra çevrede "kuşkulu" görülen kişiler toparlanıp getirilmişti. Sorular başladı:

"Adın ne?"

"Cemal Yılmaz"

"Nerde çalışıyorsun?"

"Yeni-Çeltek kömür işletmesinde"

"Yaa... Peki ordaki işin ne?"

"Çavuşum"

Cemal Çavuş başına gelecekleri bilse ne iş yaptığını söylemezdi herhalde. "Tam elebaşını bulduk, her şeyi bundan sorarız" dediler. Biz yeni-Çeltek'den beş kişiydik, otobüs beklerkene alınmıştık. Çavuşum diye en çok beni dövdüler. Ellerine bir liste almışlar, 'filanı falanı tanıyor musun?' diye soruyorlar. Ben ne bileyim adamları, biz burda 3 vardiya çalışıyoruz"

Cemal Çavuş Suluova'daki bir olay nedeniyle gözaltına alınmıştı ama Yeni-Çeltek'le ilgili soruların arkası kesilmiyordu. "Bütün olaylar ordan kaynaklanıyor dediler. Siz ordan sağa sola adam vurdurtmaya militanlar gönderiyorsunuz, olay çıkarıyorsunuz diyorlardı. Hangi bacada bomba imal ettiğimizi soruyorlar bana. Bomba olur mu orda? Yeraltına sigara bile inmez"

3 gün kalmışlardı karakolda. "Bir gün adliyede bekledik, orada da dövdüler. Her şeyi Yeni-Çeltek'ten kaynaklanıyor, orası dağıtılmadıkça bu ülkede düzen olmaz diyo, veriyo bize zopayı"

Grevden önce olmuştu bu olay. Yeni-Çeltek'te grev kararı alındığından bu yana ise işçilerin dövülmesi, işyerine gelmelerinin engellenmesi çabaları iyice yaygınlaşmıştı.

Yeni-Çeltek maden işçileri genellikle Suluova, Havza ve Merzifon ile, buralara bağlı köylerde oturuyordu. "Biz eskiden, evden-işyerine, işyerinden-eve giderdik. Şimdi araya bir de karakol girdi. Özellikle Suluova'dan gece vardiyasına gelen arkadaşlarımız çok baskı gördü. Otobüslerin de güzergahı değişti. Suluova'dan buraya Belediye otobüsleriyle gelirdik. Belediye "Yeni-Çeltek'e gidilmeyecek, orası kapalı" demiş. Şimdi otobüs Eski-Çeltek'e kadar geliyor. Ordan burası 1-2 kilometre eder". "AMAÇLARI BİZİ DAĞITMAK"

"Sen şimdi içimize geldin, burda gazeteci olarak işçilerle konuştun, bir kötülük gördün mü? Yoo. Biz burda çete değiliz, dağ kaçkını değiliz. Ekmeğimizin telaşına grev yapıyoruz, işyerini bekliyoruz" diyor Yeni-Çeltek işçileri, "çocuklarımız bile soruyorlar, baban abin nerde çalaşıyo diye. Yeni-Çeltek dediler mi ağızlarını kırıyorlar. Bir karakola düşsen Yeni-Çeltek'te çalıştığını öğrenince suç sayıyorlar. Bize baskı yapmak için 'Yeni-Çeltek kapalı oraya niye gidiyorsunuz?' diyorlar. Burayı kapatmanın amacı da bizi dağıtmak. İşveren bizim hakkımızı almamızdan rahatsız oluyor. daha önce zorbalıkla çalıştırırlardı bizi. Yeraltı-Maden İş geldi geleli insanca yaşamak için mücadele etmeyi öğrendik. Hakkımızı aldığımız için bize komünist de diyorlar, baskı da yapıyorlar"

İşveren için çetin cevizdi Yeni-Çeltek maden işçileri ve üyesi bulundukları sendika. Her toplu sözleşme dönemi dişe dış bir mücadeleye sahne olur istenen haklar alınmadan anlaşmaya varılmazdı.

Yeraltı Maden-İş Sendikası Şube Başkanı Osman Şanlı daha önceki gelişmeleri şöyle özetledi: "Sendikamız Yeni-Çeltek'de 1975'de kuruldu. Çok kısa bir süre içinde 980 işçinin tümü Türk-İş'e bağlı Maden-İş'ten ayrılarak bizim sendikamıza geçti. İşyerinde yetkiyi aldıktan sonra iki toplu sözleşme dönemi yaşandı. Her ikisinde de greve gidildi. Çevre köy ve ilçelerde yaşayan halkın geniş desteğiyle sürdü 1976 ve 1978 grevleri.

78 grevinde isteklerimiz grevin 20. gününde kabul edildi. Bir tanesi hariç. O da mevcut toplu sözleşmenin 35. maddesi idi. O maddeyi ekleyebilmekiçin grev 3 gün daha uzatıldı. Bu toplu sözleşme, yenisi yapılmadığı için halen geçerlidir ve 35. maddeye göre işveren istediği gibi işyerini kapatamaz. Maden yasasında da vardır bu. İşyerinin kapatılması için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın izni gerekir. İşletme sahasında madenin tükendiği ve işletmenin iktisaden imkansız olduğu belgelerle kanıtlanmalıdır.

Bizim için bu madde önemliydi. Çünkü Aşkale'de başımıza gelmişti bu. Orada da bizim sendikamız vardı ve ocak, kanun-nizam tanımadan kapatıldı. Gerçi biz Aşkale'de 7 ay direndik kapattırmadık, ama gene de kapatma konusunu sağlama bağlamak için Yeni-Çeltek'te sözleşmeye bu maddeyi koydurttuk. Gerçekten de şimdi o maddeye ihtiyacımız oldu. Ama işveren kanun nizam tanımıyor. Kendi yasalarına bile saygılı değiller"

YARIN:

"Üreten biziz yöneten de..."

Suluova'da önce sol görüşlü bir kişi sonra da sağ görüşlü iki kişi öldürüldü

Konya'da faşistlerin CHP ve MSP'lilere yönelik saldırıları sürüyor

HABER MERKEZİ

Konya'da Ramazan ayını bahane ederek, dini istismar eden faşistlerin CHP ve MSP'lilere yönelik saldırıları sürüyor. Geçtiğimiz hafta MSP'lileri hedef alan faşistler, önceki gün de CHP'li birçok yurttaşın evlerini, işyerlerini kundakladılar. Suluova'da da ilerici ve yurtseverlere yönelik saldırılar sürerken, faşistler Yeraltı Maden—İş Sendikası Yeni Çeltek Şubesi Yönetim Kurulu üyesi Bayram Ünlüyol'u katlettiler. Ünlüyol'un faşist canilerce katledilmesinden sonra çıkan olaylarda, sağ görüşlü iki kişi öldürüldü. Yozgat Çayıralan da bir kişinin ölümü ve ikisi jandarma eri, biri polis, 8 kişinin yaralanması ile sonuçlanan olaylar üzerine sokağa çıkma yasağı kondu. Sivas'ta birisi müebbet, birisi 37 yıl hapis cezasına çarptırılmış olan iki faşist ile 3 hükümlü cezaevinden kaçtılar. Trabzon'da bir evi bombalayan faşistler, 4 kişiyi yaralarken, Trabzon ÜYD'nin bir grup tarafından basılması sonucu, sağ görüşlü bir kişi yaralandı. Adana, Diyarbakır, Samsun, Van'da meydana gelen olaylarda 6 kişi öldürüldü. İstanbul'da bir lokantaya atılan patlayıcı madde 5 garsonu yaralarken, Mersin'de kurşunlanan polis otosunda bulunan bir polis yaralandı. Elazığ ve Nazilli'de meydana gelen olaylarda 6 kişi yaralandı.

Demokrat Haber Merkezi'ne ulaşan bilgilere göre, olayların gelişimi şöyle oldu:

KONYA'DA MSP VE CHP'LİLERE YÖNELİK SALDIRILAR SÜRÜYOR

Konya'da Ramazan ayını bahane ederek dini istismar eden ve kendilerinden başka herkese düşman olan faşistler saldırılarını sürdürüyorlar. Duvarlara "Bir Sazak'a Bin Üstündağ" şeklinde slogan lar yazan, CHP'li yurttaşlara ait işyerlerine ve konutlara saldıran, ilerici ve yurtseverleri hedef alarak onları yaralayan öldüren faşist caniler son zamanlarda MSP'li yurttaşlara da yöneldiler. Faşistlerin MSP'lilere yönelik saldırıları sert tepkiyle karşılaştı. Geçtiğimiz hafta için de partilerine yönelik saldırıları konu alan bir basın toplantısında, MSP Konya İl Merkez İlçe ve Gençlik Teşkilatları "Konya'da huzur ülkücü siyonistler tarafından bozulmak isteniyor" dediler. Bu arada MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan da düzenlediği basın toplantısında Konya Emniyet Müdürü'nün "İnsanlara zulüm ettiğini" söyledi. MSP Genel İdare Kurulu ise toplanarak, MSP'lilere yönelik saldırıları değerlendiriyor ve Konya Emniyet Müdürü'nün 48 saat içinde görevden alınmasını istiyordu.

Faşistlerin MSP'lilere yönelik saldırıları sürerken dün de CHP'li yurttaşlar faşist saldırılara hedef oldular. CHP'lilere ait işyerlerini kundaklayan faşistler büyük maddi zarara yolaçtılar.

● Konya'da Sarayönü'nde CHP'li Bahri Karlı'nın sahibi olduğu sinemanın makine dairesi faşistlerce gaz dökülerek yakıldı. Yangının tüm sinemayı sardığı olayda, can kaybı olmadı. Ancak maddi hasarın 300 bin lira civarında olduğu öğrenildi.

● Doğancılar Caddesinde bulunan CHP'li Mehmet Honca'ya ait Ereğli Ekmek Fırını da kimlikleri saptanamayan faşistlerce tarandı. Olayda maddi hasar meydana geldi.

● Karaman'da CHP'li Avni Uysal'ın kahvesine önce patlayıcı madde atıldı, daha sonra da silahla tarandı. Can kaybının olmadığı olayla ilgili olarak Durmuş Yıldız adlı bir faşist tutuklandı.

● Öte yandan Öğretmenevleri semtinde afiş yapıştıran üç faşist yakalandı. Yakalanan faşistlerin adlarının Sami Sönmez, Hasan Hüseyin Büyükteknek ve İmdat Keçeci olduğu öğrenildi.

● Konya'nın Ereğli Adliyesi'nde yapılan bir duruşmadan sonra iki grup arasında çıkan çatışmada Hüseyin Güngör ve Bülent Nişasta adlı kişiler bıçakla, Bünyamin Yayan ise tabanca ile yaralandı. Yaralıların Ereğli Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındıkları öğrenildi.

● Aydınlar Mahallesi'nde Kemal Aydoğdu'ya ait bir bakkal dükkanına patlayıcı madde atıldı. Olayda can kaybının olmadığı, maddi hasar meydana geldiği öğrenildi.

● Öte yandan Ereğli Kaymakamı Erdoğan İzgi, İlçedeki güvenlik önlemleri ile ilgili olarak 30 Temmuz 1980 günü Esnaf temsilcileri, mahalle muhtarları ile bazı dernek başkanlarının da katılacakları bir güvenlik toplantısı yapacaklarını bildirdi.

SULUOVA'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BABA—OĞUL ÖLDÜRÜLDÜ

Amasya'nın Suluova ilçesinde sağ görüşlü Musa Önen ile oğlu Mansur Önen tabancayla vurularak öldürüldü.

Ata Mahallesinde bir eve sayıları henüz tam olarak tespit edilemeyen kişilerce baskın yapıldı. Çıkan silahlı çatışma 1927 Zile doğumlu Musa Önen ile Musa Önen'in 19 yaşındaki oğlu Mansur Önen'in ölümüyle sonuçlanırken olaydan sonra sol görüşlü olan 8 kişinin gözaltına alındığı iki kişinin ise arandığı bildirildi. Baskın sonrası başlatılan operasyonların sürdürüldüğünü açıklayan Suluova Kaymakamı Rıfat Taşkın sağ görüşlü bir topluluğun cenazeleri kaldırmak için hazırlık yaptığını ve durumun gergin olduğunu söyledi.

Amasya'nın Suluova ilçesinde faşistler Yeraltı Maden-İş Sendikası Yeni Çeltek Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Bayram Ünlüyol'u katledince ilçede olaylar yoğunlaştı. Ünlüyol'un katlinden sonra sağ görüşlü oldukları öne sürülen iki kişi öldürüldü. Uzun süreden beri ilerici, yurtsever ve devrimcilere yönelik saldırılarını sürdüren faşistler önceki gün Yeraltı Maden -İş Sendikası Yeni Çeltek Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Bayram Ünlüyol'u hedef aldılar. Ünlüyol'un cesedinin önceki akşam Suluova yakınlarında Kargı köyünün alt tarafında bulunduğu bildirildi. Olayın duyulmasından sonra ilçede hava gerginleşti.

Öte yandan Suluova olayları ile ilgili Demokrat Muhabirinin sorularını yanıtlayan Amasya Valisi Abidin Coşkun ise, olayların gelişimini şöyle açıkladı:

"Suluova'daki ev baskınında sağ görüşlü baba-oğul öldürülmüş, saldırıyı düzenleyen teröristler arasında bulunan Bayram Ünlüyol da, çıkan çatışmada yaralanmıştır.

Ünlüyol daha sonra ölmüş ve beraberindekiler tarafından Kargı Köyü'ne cesedi bırakılmıştır."

YERALTI MADEN—İŞ'İN AÇIKLAMASI

Yeraltı Maden—İş Sendikası Genel Sekreteri Gültekin Bekdemir, Yeni Çeltek Şubesi yöneticilerinden Bayram Ünlüyol'un faşistlerce katledilmesi ve işçilerin servis otosunun kurşunlanmasından Amasya Valisi'ni sorumlu tutarak "İşçilerin servis otosuna yapılan saldırıdan Vali'nin haberi olduğu ortaya çıktı" dedi.

DİSK'e bağlı Yeraltı Maden—İş Sendikası Genel Sekreteri Gültekin Bekdemir dün bir açıklama yaparak, Suluova ve Merzifon ilçelerinde ilerici halka karşı olan baskıların arttığını bildirdi. Yeni Çeltek Şubesi yöneticilerinden Bayram Ünlüyol'un öldürüldüğü yerin, Polisin işkence yaptığı yer olduğunun CHP Amasya Milletvekili Vehbi Meşhur tarafından Cumhurbaşkanı Korutürk'e bildirildiğini hatırlatan Bekdemir, bu saldırıların Yeni Çeltek'teki yasal grevi kırma çabalarının bir sonucu olduğunu belirtti.

Bekdemir açıklamasında, 28.7.1980 tarihinde, grevde bulunan Yeni Çeltek Linyit İşletmesi işçilerini taşıyan servis otosunun faşistler tarafından taşlanıp, kurşunlanması sırasında Amasya Valisi Abidin Coşkun'un grev yerinin önünde bulunduğunu belirterek şöyle devam etti; "Grev yeri Amasya'ya 36 kilometre, Suluova'ya 6 kilometre uzaklıktadır. Amasya Valisi'nin, servis otosu saldırıya uğrarken grev yerinin önünde bulunması bir rastlantı değil, planlı bir tertibin açığa vurulmasıdır."

Yeni Çeltek maden işçilerine saldırıların yapıldığı anda, Merzifonda ki ilerici halka da saldırıların düzenlendiğini belirten Yeraltı Maden—İş Genel Sekreteri Gültekin Bekdemir, açıklamasının sonunda, Vali'yi yasaları tanımaya ve işçilerin yasal grevlerini kırma çalışmalarına son vermeye çağırarak, "Aksi halde çıkacak olaylardan yönetim olarak Amasya Vali'liği kişisel olarak da Valilik görevini yürütmekte olan Abidin Coşkun sorumlu olacaktır" dedi.

ÇAYIRALAN'DA SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI KONDU

Yozgat'ın Çayıralan İlçesi'nde Atatürk Caddesi'nde çıkan çatışma sonucu Tuncay Vural adlı bir kişi öldü, ikisi jandarma eri, biri polis olmak üzere 8 kişi yaralandı. Edinilen bilgiye göre, Atatürk ile Tekke Caddelerinde iki grup arasında çıkan kavga, çatışmaya dönüştü. Yozgat Valiliği çatışmadan sonra ilçede gerginliğin artması üzerine, saat 21.00 den itibaren ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağının konduğunu açıklarken olaylarla ilgili olarak 25 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Soruşturma sürdürülüyor.

SİVAS CEZAEVİNDEN İKİSİ FAŞİST 5 KİŞİ KAÇTI

Sivas Kapalı Cezaevi'nden, Fatih Hüseyin İpek ve Yusuf Işık adlı faşistlerle Ali Özdemir, Eyüp Köse ve Niyazi Ateş adındaki hükümlüler, görevli gardiyanı ve jandarma erlerini tesirsiz hale getirerek kaçtılar. Yetkililer, geniş çaplı güvenlik önlemlerinin alındığını ve araştırmaların sürdürüldüğünü belirttiler.

TRABZON'DA FAŞİSTLER BİR EVİ BOMBALADI 4 KİŞİ YARALANDI

Trabzon Yalı mahallesinde 5 katlı bir apartmanın 1. katına kimlikleri belirlenemiyen kişilerin koyduğu bombanın patlaması sonucu evde bulunan Şahin Polat, Güllü Polat ve iki çocuğunun ağır yaralanmasına neden oldu. Tahrip gücü çok yüksek olan bomba çevre binalarda da maddi hasar meydana getirdi. Yetkililer evine bomba konan Şahin Polat'ın seyyar satıcılık yaptığını söyliyerek olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü belirttiler.

● Trabzon'un Vakfıkebir İlçesi'nde, Ali İhsan Ömer adında bir faşistin rastgele sağa sola ateş açması üzerine, bir grup, Ülkü Yolu Derneğini bastı. Çıkan çatışmada Hasan Aksoy isminde sağ görüşlü bir kişi yaralandı. Olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri, Ahmet Sağlam adında sol görüşlü bir kişiyi gözaltına aldı.

ZONGULDAK'TA BİR FAŞİST 2 İŞÇİYİ YARALADI

Zonguldak'ın Kilimli İlçesi'nde Ali İhsan Bakioğlu ile Hayrettin Özcep adlı devrimci işçiler, Yücel Orhan adlı bir faşistin saldırısına uğrayarak ağır yaralandılar.

Adı çeşitli bombalama ve yaralama olaylarına karışan Yücel Orhan adlı faşist, evlerine gitmekte olan işçilere Üç Yolağzı mevkiinde dolmuştan indikten sonra ateş etti ve daha sonra faşistlerin üssü olarak bilinen Radar altı Giresun Mahallesi'ne kaçtı. Baş ve enselerinden ağır olarak yaralanan işçilerin Bolu Mangan ve Salıpazarı Linyit Ocaklarında Dev Maden Sen baş temsilcileri oldukları bildirilirken, faşist saldırı ile ilgili açıklama yapan Zonguldak İl Yönetim Kurulu üyesi Salih Hazır, "Bu faşist saldırılar mücadelemizi etkilemeyecektir. Faşizme karşı mücadelemiz daha aktif bir savunmadan geçecektir." dedi.

Faşist saldırı Kilimli ve Zonguldak'ta nefretle kınanırken, yaralı işçilerin ilk tedavilerinin Zonguldak SSK Hastanesi'nde yapıldıktan sonra Ankara'ya gönderildikleri öğrenildi.

MADEN—İŞ BÖLGE TEMSİLCİSİ GÖZALTINA ALINDI

Maden—İş 2. Bölge Temsilcisi Abdullah Yılmaz gözaltına alındı. Edinilen bilgiye göre, Temel Enerji Sanayii İşvereni, Maden-İş Bölge Temsilcisi Yılmaz'ı görüşmek istediğini belirterek davet etti. Ancak işletmenin kapısına giden Abdullah Yılmaz ile birlikte Bölge Organizasyon Sekreteri Cevat Taşıran, haklarında şikayet olduğu gerekçesiyle Sıkıyönetim görevlileri tarafından gözaltına alındılar. İşveren'in çağrısı üzerine işletmeye giden ve orada Sıkıyönetim görevlilerince gözlatına alınan Yılmaz ile Taşıran'ın, Varlık Mahallesi Karakoluna götürüldükleri bildirildi.

ESKİŞEHİR'DE SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ YARALANDI

Eskişehir'de sağ görüşlü Ufuk Kabasakal adlı bir kişi kimliği belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu yaralandı.

ÇORUM'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ YARALANDI

Sağ görüşlü İsmail Adlan, kendi arkadaşları tarafından vurularak yaralandı. Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü'nde görevli olan Adlan'ın çalıştığı yerin yakınlarında tabanca ile yaralandığı bildirildi.

ADANA'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Adana, Kiremithane PTT Evleri yol kavşağında kimlikleri saptanamayan kişilerin tabancayla açtıkları ateş sonucu 48 yaşındaki Veli Bozan ağır yaralandı. Bozan, tedavi altına alınmak üzere hastaneye kaldırılırken yolda öldü. Olayın siyasi yanının araştırıldığı bildirildi.

MHP Adana İl Yönetim Kurulu üyesi Ahmet Gökoğlu, tedavi edilmekte olduğu hastanede öldü. Gökoğlu, üç gün önce Mutlu Mahallesi'nde bulunan evinin yakınlarında, kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu ağır yaralanmıştı.

DİYARBAKIR'DA ÜÇ KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Diyarbakır'a bağlı Kabakaya Köyü'nde tarla sulama meselesi yüzünden çıkan çatışmada, M.Ali Demirtaş öldürüldü. Güvenlik kuvvetleri olaydan sonra Kamil Bayram'ı gözaltına aldı. Olaya karıştıkları belirlenen Abdurrahman Şehmuz, Ali Zübeyir ve Mehmet Bayram adlı kişilerin aranmaya başlandığı bildirildi.

● Öte yandan Çınar İlçesi'ne bağlı Yaprakbaşı Köyü'nde de çocuk kavgası yüzünden çıkan olayda, Nuri Kızıltoprak adlı bir kişi öldü, Sarı Taşçı adlı bir kadın yaralandı. Yetkililer olayla ilgili olarak Abdullah Demir ile Halil Uyar'ın yakalandıklarını ve üç kişinin de arandığını bildirdiler.

● Öte yandan evinin balkonunda oturmakta olan Fatma Elalmış adlı bir genç kız kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu öldü. Emniyet yetkililerinden alınan bilgiye göre balkonunda oturmakta olan Elalmış'a otomatik silahlarla ateş açanların kimlikleri saptandı ve olayla ilgili soruşturma sürdürülüyor.

SAMSUN'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Samsun'un Alaçam İlçesinin Aşağı Kuşlu Köyü'nde sahur yemeğine kalkan Ömer Türkmen, evinin balkonunda oturduğu sırada açılan ateş sonucu vurularak öldü. Olayın siyasi yanının araştırıldığı ve ateş açan kişilerin arandığı bildirildi.

BULANCAK'TA BİR ÖĞRETMEN ÖLDÜRÜLDÜ

Giresun'un Bulancak İlçesi'nde kimliği belirsiz 4 kişinin açtığı ateş sonucu öğretmen İbrahim Tonya öldü.

Edinilen bilgilere göre öğretmen Tonya, Bulancak'tan otomobille Talipli Köyüne giderken, kimliği belirsiz kişilerin ateşiyle ağır yaralandı ve kaldırıldığı hastanede kurtarılamayarak öldü. Olayla ilgili soruşturma sürüyor.

VAN'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Van'da Fethi Tak adında bir kişi kimliği belirlenemiyen kişilerin açtığı ateş sonucu öldü. Yetkililer Fethi Tak'ın Ramazan davulcusu olduğunu ve klaşnikof otomatik tüfekle öldürüldüğünü söylediler. Olayın siyasi yönünün olup olmadığının araştırıldığı bildirildi.

MERSİN'DE BİR POLİS OTOSU KURŞUNLANDI, BİR POLİS YARALANDI

Mersin Siteler Mahallesi'nde polis otosu kimlikleri saptanamayan kişilerce kurşunlandı. Olayda Mehmet Akçan adında bir polis memuru ayağından yaralandı. Olaydan sonra çevrede arama yapan güvenlik kuvvetleri İrfan Korkmaz adında 10 yaşında bir çocuk ile Hüseyin Altınbaş, Yaşar Karatutu, Erdoğan Sayım, Mehmet Ali Baysal, Mehmet Nur, Süleyman Yıldızlı, Ali Sesli, Kahraman Erbaş ve Mehmet Yorulmaz adındaki kişilerin gözaltına alındıkları bildirildi.

● Ali Uygur, 30 Haziran günü Adana'nın Pozantı İlçesi'nde gözaltına alındıktan sonra, Tarsus'taki bazı olaylarla ilgili olarak Mersin Emniyet Müdürlüğü'ne gönderilmişti. Ancak polis, emniyet müdürlüğüne başvuran yakınlarına Ali Uygur'un kaçtığını söyledi.

Gazi Eğitim Enstitüsü mezunu olan kayıp gencin yakınları gazetemiz bürosuna gelerek, Ali Uygur'dan son olarak Mersin Emniyet Müdürlüğü'nde iken haber alabildiklerini, ancak şu anda haberlerin kesildiğini belirttiler. Ali Uygur'un yakınları, yetkililerden gerçeğin açıklanmasını istediler.

NAZİLLİ'DE 4 KİŞİ AĞIR YARALANDI

Nazilli Kız Meslek Lisesi önünde meydana gelen ilk olayda İbrahim Andık, Mustafa Duman ve Ekrem Barın kimlikleri belirlenemiyen kişilerin açtığı ateş sonucu, çeşitli yerlerinden yaralandılar. Yaralılar, Nazilli Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındılar.

Öte yandan Zafer Mahallesi'nde meydana gelen olayda, Zafer İlkokulu öğretmenlerinden Erol Canan açılan ateşle ağır yaralandı. Yaralının Nazilli Devlet Hastanesinde tedavi altına alındığı bildirildi. Yetkililer, soruşturmanın sürdürüldüğünü, kaçan kişilerin kimliklerinin tespitine çalışıldığını belirttiler.

ELAZIĞ'DA İKİ KİŞİ YARALANDI

Elazığ'ın Fevzi Çakmak Mahallesi'nde yolda yürümekte olan Erdal Tuncer adında bir kişi, henüz kimlikleri belirlenemiyen kişilerin açtığı ateş sonucu ağır yaralandı. Öte yandan otobüs garajında Yadigar Alan adlı kişi kimlikleri belirlenemiyen kişilerin açtığı ateş sonucu ağır yaralandı. Her iki yaralının Devlet Hastanesinde tedavi altına alındıkları bildirildi.

ANKARA'DA BİR KİŞİ ÖLDÜ: İKİ KİŞİ YARALANDI

Keçiören Ufuktepe semtinde Ahmet Tosun ve Şakir Karaca kimlikleri belirlenemeyen kişilerce yaylım ateşine tutuldular. Açılan ateş sırasında Ahmet Tosun olay yerinde öldü, Şakir Karaca ise yaralandı. Yaralı hastanede tedavi altına alındı. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

● Ankara Mamak'ta evine gitmekte olan Adülkadir Eryılmaz kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu ağır yaralandı. Yaralı Numune hastahanesinde tedavi altına alındı. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

İZMİR'DE GÖSTERİLER

Karşıyaka Maraş bölgesinde 70-80 kişi dün akşam bir gösteri yaptı. Bu arada Yamanlar Dağı'na boyları 2,5 metre uzunluğunda, "Çorum, Fatsa unutulmaz Devrimci Yol" yazıldı. Talaşla yazılan bu yazı daha sonra ateşe verildi.

● Çimentepe-Şirinyer Yolu üzerinde ve Buca Gürçeşme'de de Kemal Saydan'ın ölümü ile ilgili gösteriler yapıldı. Gösterilerde, Devrimci Yol imzalı ve üzerinde Kemal Saydan'la ilgili sözler bulunan pankart asıldı. Bu arada Kemal Saydan'ın ölümünü yeren sloganlar söylendi. Gösterici gruplar daha sonra dağıldılar.

● Maden-İş Sendikası ve Disk eski Genel Başkanı Kemal Türkler'in öldürülmesi olayını protesto eylemine katılan sendika yöneticileri hakkında bir aydan az olmamak şartıyla hapis cezası isteneceğini ayrıca eyleme katılan işçiler hakkında biner lira ağır para cezası öngörüldüğünü söyleyen İzmir Toplum Suçları Savcı Yardımcısı Hulusi Açıkgöz, şu açıklamayı yaptı. "Yasa dışı eylem suçları adet olarak fazla olduğu için, soruşturmayı bir iki gün içinde tamamlamak imkansızdır. Ancak 275 sayılı toplu sözleşme grev ve lokavt yasası açıktır. Eyleme katılan işçilere biner lira para cezası verilmekte, eğer suç ikinci veya üçüncü defa işleniyorsa, bu ceza hapis cezasına çevrilmekte, direnişin elebaşları olarak bilinen sendika ve işçi temsilcilerine bir aydan az olmamak üzere hapis cezası öngörülmektedir" dedi.

FATİH'TE SOL GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Fatih Atikale'de yolda yürümekte olan sol görüşlü Şahin Gökduman, kimliği belirsiz bir grup tarafından önü kesilerek önce dövüldü, sonra da kurşun sıkılarak öldürüldü.

Gökduman'ın Balat'ta oturduğu ve işçi olduğu öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma sürüyor.

● Bakırköy Esenler'de Fevzi Çakmak Mahallesinde bulunan Mehmet Bektaş'a ait "Renk Restaurant"a kimlikleri belirlenemeyen kişilerce patlayıcı madde atıldı. Atılan patlayıcı madde sonucu lokantada kalmakta olan Salih Elli, Bayram Keleş, Ekrem Bektaş, Hüseyin Büke ve Selahattin Çakır yaralandılar. Yaralılardan Bayram Keleş ve Hüseyin Büke Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesinde tedavi altına alındılar. Diğer yaralıların ise ayakta tedavi edildikleri öğrenildi. Lokantada meydana gelen maddi hasarın 1 milyon lira civarında olduğu tahmin ediliyor. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

● Beyoğlu Meşrutiyet Caddesi'nde bulunan Musevi yurttaşların ibadet yeri olan Havra'ya patlayıcı madde atıldı. Patlamada can kaybı olmadığı maddi hasar meydana geldiği bildirildi.

Yetkililer olay yerinde üzerinde "yahudileri, kafirleri islam topraklarından atacağız GENÇ MÜSLÜMANLAR" yazılı bir pusula bulunduğunu bildirdiler.

ABDURRAHMAN KÖKSALOĞLU'NUN CENAZE TÖRENİNDEN DÖNERKEN GÖZALTINA ALINANLAR

Şişli'de faşistlerce bir süre önce öldürülen CHP milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu'nun cenaze töreninden dönerken, slogan attıkları gerekçesiyle gözaltına alınanlardan bir grup yurttaş, Çarşamba günü bir basın toplantısı yapacaklarını açıkladılar.

Köksaloğlu'nun cenaze töreninden dönerken, bir otobüste bulunan 20'si kadın, biri çocuk 170 kişi slogan attıkları gerekçesiyle gözaltına alınmış, gözaltına alınanlardan 125'i iki gün sonra serbest bırakılmış, 46 kişi ise 9 gün gözaltında tutulmuşlardı.

ÖZÜR

Haberlerin çokluğu nedeniyle bugünkü bulmacayı yayınlayamıyoruz; okurlarımızdan özür dileriz.

DEMOKRAT

Çamaş-Fatsa Kavşağı

Hüseyin ÖZKAN

—14—

Çamaş'taki olayların biricik sorumlusu, olayların tahrikçisi olarak Ordu Valisi gösterilmektedir.

Fatsa Operasyonu öncesi Çamaş'ta tatbikat yapıldı

● AKKAYA'NIN KONVOYU İLE ÇAMAŞ'A GELİRKEN YOLDA RASTLADIĞI YURTTAŞLARA "KOMÜNİSTLER SİZİ GEBERTECEĞİM" DEDİĞİ, TEHDİT ETTİĞİ VE HATTA BAZILARINI DA DÖVEREK KONVOYDAKİ ARABALARDA GÖZALTINA ALDIĞI İDDİA EDİLMEKTEDİR'

Kahvedeki yurttaşların anlattığına göre, yine bu eylemlerden biri olarak 18 Haziran 1980 günü aynı yerden yolu kesiyorlar. Her iki yönden gelen arabaları durdurup, yolcuların üstünü arıyorlar. Üstünü aradıkları yolculardan biri de, Cumali Eliaçık adlı Fatsa'lı devrimci genç tir. Eliaçık'a ateş ederek bacağından yaralıyorlar.

BİR İDDİA

Çamaş ve Fatsa'da yaygın bir söylenti var. Buna göre, Ordu Valisi olayı biliyordu, bölgeye önceden özel görevliler sevkediyor. Kendisine devrimci olarak ihbar edilen kişileri takip ettiriyor. Sözü edilen yukardaki yol kesme eylemini gerçekleştiren faşistlerle Akkaya'nın olay yerine hemen sonra gidecek olan özel görevlilerin ilişkisi var.

Kurşunlama olayından hemen sonra saat 16.00 sıralarında olay yerine gelen özel görevlilerden bazı kişiler, yaralı olarak kurtulmaya çalışan Cumali Eliaçık'ı tek kurşunla sırtından vurarak öldürdüler.

Kahvede olayı bu şekilde yineleyen bir grup yurttaş, "Bu olaydan da anlaşılacağı gibi, Cumali Eliaçık'a Ordu Valisi'nin bilgisi dahilinde kasıtlı olarak pusu kurulmuştur" diyor.

Çamaş'lı yurttaşlar o gece, Cumali Eliaçık'ın cenazesini oturduğu yer olan Fatsa'ya gönderirler.

ORDU VALİSİ ÇAMAŞ'A ASKERİ BİRLİK YERLEŞTİRİYOR

Çamaş'lılara göre Ordu Valisi Reşat Akkaya, Çamaş'ta yeni olaylar tezgahlamanın peşindeydi. Cumali Eliaçık'ın öldürülmesi olayını hazırlayan faşistlerle ilişkisini sürdürdü.

Cumali'nin öldürülmesinden sonra Çamaş'ta sürekli kalmak üzere, yeni özel görevliler göndermenin hazırlığını yaptı.

Çamaş'lı yurttaşların iddiasına göre, bu hazırlığın bir parçası olarak, kasaba halkının tamamına yakınının Cumali Eliaçık'ın 19 Haziran günü Fatsa'da yapılan cenaze töreninde bulunduğunu fırsat bilen faşistler, Yukarı Çamaş'ta saldırıya geçme hazırlığı yaptılar. Bir mahallede üslenen ve tamamına yakını Çamaş dışından gelen faşistler, saldırıya geçmeden önce, Camcı Hasan olarak anılan ve faşistlerle Ordu Valisi Reşat Akkaya arasında posta görevi yaptığı önesürülen kişiye, çarşıdan geçen bir yurttaşa ateş açtırırlar. Yurttaş yara almadan kurtulmayı başarır. İlk ateşin ardından, sayıları 15-20 kadar olan faşistler, ellerindeki otomatik silahlarla saldırıya geçerler. Kasabada kalmış halk da savunmaya geçer. Faşistlerin saldırısı sürerken, Fatsa'ya cenaze için gidenler 7-8 kamyon içinde dönerler.

Faşistler kamyonlardaki yurttaşların üzerine de ateş eder. Bu arada bir yurttaşı yaralarlar. Konvoyu geçirmek istemezler.

Aralarında çok sayıda çocuk ve kadının da bulunduğu topluluğun bir bölümü Gölköy, Gürgentepe ve Işıktepe'dendir. Yollarına devam etmek isterler.

Bu sırada halk arasında Co Hasan olarak çağrılan 50 yaşlarındaki bir yurttaş, faşistlerin açtığı ateşle arkadan vurularak öldürülür.

1500 dolayındaki cenaze topluluğu, saldırıya rağmen, sonunda çemberi yarar ve Çamaş dışından olanlar, yollarına devam ederler.

VALİ ÇAMAŞ'A GELİYOR

Olay yukardaki gibi bitmesine biter ama, Reşat Akkaya'nın aradığı ortam da doğmuştur. Ertesi gün, yanında 16 arabalık güvenlik kuvveti ile birlikte Çamaş'a gelir.

Yolda rastladığı yurttaşlara, "Komünistler sizi geberteceğim" dediği, tehdit ettiği ve hatta bazılarını da döverek, konvoydaki arabalarda gözaltına aldığı iddia edilmektedir.

Çamaş'lı yur ttaşlar bir de şu olayı anlattılar:

"Vali Reşat Akkaya Çamaş'a gelişinde Söken Köyü yakınlarında göl kenarında hayvanlarını otlatan, ancak hasta olduğu için yerde güneşlenen yaşlı bir çobanı polise yaka paça Kaldırtır ve hakaret eder. Çoban daha sonra Çamaş'tan Fatsa istikametine gidip de, Vali tarafından çevrilen özel arabalardan birine atılır. Yaşlı çoban, bir ara fırsatını bulur ve yol kenarındaki fındık ormanları içinde kaybolur.

Çamaşlıların anlattıklarına göre, sonraki gelişmeler şöyle:

"Vali yanındaki emniyet kuvvetleri ile Çamaş'a girmeden önce rasladığı bir köy muhtarına küfreder. Muhtar ise olaylarla ilişkisi olmadığını söyleyerek neden kendisine küfür ettiğini sorar. Vali yoluna devam eder. Aşağı Çamaş'a girdiğinde de ayrıca halka, "ulan komünistler, ben Ordu'da olduğum sürece burnunuzdan getireceğim. Hepiniz komünistsiniz" şeklinde söylenir.

Yine olaya tanık olanların savunduklarına göre, Vali Reşat Akkaya bunları söylerken, elinde çıplak olarak tuttuğu 14'lü bir tabanca vardır.

Halk Vali'nin sözlerini ve gelişini protesto etmeye kalkışınca da, emniyet kuvvetlerine emir verir, "yakalayın şu konünistleri" der. "Kaçanı ve gelmeyeni vurun" diyen Vali, yakalattıklarını dipçiklettirir.

İddialara göre, Aşağı Çamaş'ta çoluk-çocuk, genç-yaşlı ne kadar insan varsa, Vali Reşat Akkaya'nın emriyle Yukarı Çamaş'a götürülür.

Yukarı Çamaş'taki halkı da aynı şekilde toplatan Akkaya, "Bu olayı yaratanlardan hesap soracağım. Bunları yapanlar hainlerdir. Hainleri, komünistleri barındırmayacağız" der. Daha sonra da kalabalığa dönerek, sorunlarını anlatmalarını ister.

Halktan hiç kimse konuşmaz. Sadece sürekli ilişkide olduğu öne sürülen ve Çamaş'taki olaylarda ortaya sürülecek olan dışardan gelmiş faşistlere yataklık ettiği savunulan bir kişi sık sık söz alır. Sinirleri bozulan Akkaya, acısını "muhbir vatandaşından" çıkarır ve oradan kovar.

Vali Çamaş'ta sürekli kuvvet bulunduracağını söyleyerek, ordan ayrılır. Kendisiyle birlikte gelen kuvvetlerin bir bölümünü de Çamaş'ta bırakır.

Vali Akkaya ayrılmadan önce, kanun kaçağı bir kaç katil faşisti ve muhbiri kastederek, "Artık Çamaş'a giremeyenler, bundan böyle serbestçe dolaşacaklardır" sözünü de eder.

Halk, "Gerçekten de Vali oradan ayrılır ayrılmaz, kasabanın tek caddesini dolduran kuvvetlerin gölgesinde, 15-20 kadar silahlı sivil de boy gösterdi. Bunlar o güne kadar görmediğimiz ve bir bölümü de rengini o an belli eden Çamaşlılardı. Çarşıda ve mahallelerde tek tek adam işaretliyor, güvenlik kuvvetleri de onların işaretlediği yurttaşları alıp götürüyordu. Bu yurttaşlara karakol ya da fındık tarlalarında işkence ediliyor, bazı sivil kişilere ifadeleri aldırtılıyordu".

Bu arada Aşağı Çamaş Belediye Başkanı Osman Uygun' da, gözaltına alınıp tartaklandı.

Köylerden gelen yurttaşlar da aynı şekilde yakalanıp, dövülüyor, gözdağı verilip bırakılıyordu."

Aşağı Çamaş Belediye'sinde çalışan iki bekçi de görev yapmadıkları gerekçesiyle, bekçilikten alınıyor.

Çamaş'lı yurttaşların yukarda anlattıklarından da anlaşılacağı gibi, Vali Reşat Akkaya, halkı sindirmek ve bir takım faşistlere teslim aldırmak planına girişmiş. Olayların aşağıda sunacağımız sonraki gelişmelerinde de görülecektir ki, Akkaya "Fatsa operasyonu"nun bir benzerini uygulamıştır Çamaş'ta. Hatta denebilir ki, daha az kuvvetle Çamaş'ta gerçekleştirilen baskın, o tarihten 24 gün sonra yapılacak Fatsa operasyonu için bir provaydı. Bir başka deyişle "nokta operasyonunun" bir parçasıydı. Akkaya'nın kendi deyişiyle "spot operasyon" olarak da adlandırılabilir.

Aşağı Çamaş'lı yurttaşlar gazetecilere olayları anlatıyorlar.
(Fotoğraf: Demokrat)

YARIN: ÇAMAŞ HALKINA BASKI.

TARİŞ OLAYLARINDA ÖLDÜRÜLEN POLİSİN BABASI "OĞLUM'U POLİSLER ARKADAN VURDU" DEDİ

HABER MERKEZİ

Tariş olaylarından sonra Gültepe'de yapılan operasyon sırasında ölen polis memuru İsmail Yürümez'in babası, oğlunun iki güvenlik görevlisince öldürüldüğünü öne sürdü. İsmail Yürümez'in babasının bu iddiası üzerine İzmir Emniyet Genel Müdürlüğü'nce soruşturma açıldı. Soruşturmada, polis memuru İsmail Yürümez'in, biri komiser muavini biri polis, iki güvenlik görevlisi tarafından öldürüldüğü şeklindeki iddianın değerlendirileceği öğrenildi.

Bilindiği gibi Şubat ayında Tariş'in Çiğli İplik Fabrikası'nda bir işçinin öldürülmesi üzerine işçiler direnişe geçmişti. Gültepe'de çıkan çatışmalarda ise ölen ve yaralananlar olmuştu. Güvenlik kuvvetlerinin daha sonra Gültepe'de düzenlediği operasyon sırasında, İsmail Yürümez'in de bulunduğu 3 polis ölmüştü.

Gültepe'de ölen üç polis memurunun cenaze törenine katılmak üzere İzmir'e gelen o dönemin İçişleri Bakanı Gülcügil, öldürülen polislerin ailelerince tepkiyle karşılanmıştı. İsmail Yürümez'in dul kalan eşi Sabiha Yürümez'e başsağlığı dilemek için İsmail Yürümez'in evine gelen Gülcügil'e Sabiha Yürümez 'Katil İktidar' diye bağırmış ve kocasının öldürülmesinden AP hükümetini sorumlu tutmuştu. Diğer ölen polislerin aileleri de dönemin İçişleri Bakanı'nın yardımlarını kabul etmeyerek, kocalarının ölümünden hükümeti sorumlu tuttuklarını söylemişlerdi.

Oğluma

Bilesin ki yavrum
Perikızı
Pinokyo
Robenson
Birer yalan
Ne uçan halılar
Ne sırça köşkler
Tanımazsın kaf dağının
Gerçek kötülerini
Hâlâ sakat bebeler doğurur Hirosima

Kenyada
Uganda'da
Çocuklar açtır
Kısırdır memeler
Analar
Ağlamayı unutmuştur
Ama kara başkaldırmıştır
Ve kavramıştır artık
Emperyalizmi ikna
(...) mümkündür

Buralarda
Buralarda eli boş
Boynu bükük babalar
Ve baharsız bayramsız
Meydanlarında
Toplu imha provaları
Kol gezer ölüm
Mezar taşlarımızda
Tarihler gençtir
Sende bilesin
Yüreğin menzilini
Acımasızdır namlu
Namlu hünerli
Yiğidin günü gelir
Bilesin
Dağlar öfkelenmeye

Ahmet İzgören
DİYARBAKIR

(Fotoğraf:Celal ERTEM)

Bir Leyla Şahin var

Arif DAMAR

Leylâ Şahin'i tanıyalı beş yıl oldu. O, bundan beş yıl önce kendini şiire, devrimci şiire adamış ince esmer bir genç kızdı. Şiiri, edebiyatı amaç değil araç olarak düşünüyordu. O yıllarda çıkan toplumcu bir derginin yönetim yerinde karşılaştık. (Bir kez de benim işyerime geldi. Bir daha o gün bugün karşılaşmadık.

Beş yıllık ağabey kardeş ilişkilerimiz içinde Leylâ benden ne öğrendi bilemiyorum, ama ben ondan hemen sayabilecek çok şey öğrendim. Örneğin, mektup zarfının üstüne "Şehir" değil "Kent" yazmasını, küçük burjuva aydınlarıyla ilişkilerimizde onların kararsız, kaypak, bireyci bencil vb. özelliklerini hiç bir zaman göz ardı etmememiz, aklımızdan çıkarmamamız gerektiğini. Ben Leyla Şahin'den kimi dergileri almasını, kimi dergilere abone olmasını, abone bulmasını istedim. Leylâ bunları hiç ses çıkarmadan yaptı.

Bana yazdığı mektuplara şiirlerini de koyuyor, gönderiyordu. Böyle birçok şiiri birikti elimde. Onları kendi görüşüme göre yayınlama girişiminde bulunmadım.

Son kitabım çıkalı belki üç ayı geçmişti. Leyla'dan bir mektup aldım. Kutluyordu kitabımı, başarılı olmasını diliyordu. Unutmuştum onu. Hemen herkese kitabımı gönderdim, götürdüm, verdim, Leylâ'yı unutmuşum. Biliyordum ki o bir arkadaş bir devrimci kardeşimizdir, böyle şeylere aldırmaz, hoş görür. Ağabeyimin kimbilir, ne önemli işleri var ki ağabeyim kimbilir bize ne güzel dizeler yazıyor ne olumlu çalışmalar içindedir diye düşünür. Oysa gerçek hiç de öyle değildir. Leylâ'lar unutulur, onlar sadece görevlerini yaparlar, O onlardan sadece özveri bekleriz, kendilerine hiç bir şey vermeden.

Leylâ Şahin'in son mektubundan çıkan şiirleri beğendim ben. Bana göre her yönden kişiliğini buldu o. Yayınlanabilir bunlar, yayınlanmalıdır. Şiirlerinde, mektuplarında eşinin soyadını kullanıyor bir süredir. Bence o Leylâ Şahin diye başladı, Leylâ Şahin kalmalıdır. Şiirlerine hiç dokunmadım, bir soyadını değiştirdim.

Belki ilerde bana gönderilen mektuplardan bir seçme yapılarak küçük bir kitap oluşturulabilir. Leylâ'nın beni düzyazı yazmaya yüreklendiren mektubunu, önerdiğim kitapları, gördüğümüz desteği, davranışlarını (O bunları bilirim istemez) değerlendirmelerini, eleştirilerini herkes öğrenir. Gerçekten bu mektuplar ilginç karşılanacaktır. Şimdi ünü beni çok aşmış, edebiyatta yer edinmiş kimilerin "Canım ağabeyim'li, 'Abi'' "Saygıdeğer ağabeyim'li (kimi eski bağlılığını, kardeşliğini sürdürüyor) mektuplarıyla, bugünkü tutumlarının sergilenmesi "enteresan"(!) sayılacaktır.

● GENÇ ŞAİRİN SON MEKTUBUNDAN ÇIKAN ŞİİRLERİNİ BEĞENDİM BEN. BANA GÖRE HER YÖNDEN KİŞİLİĞİNİ BULDU O.YAYINLANABİLİR BUNLAR,YAYINLANMALIDIR.

Acıya yenilme Söyle sevincin türküsünü

Leyla ŞAHİN

Yaşamla-ölüm
sabahla-gece
sevinçle-acı/
yan-yana duran iki çıngırak
hangisine dokunsan
öteki ses verir.

Yol-ayrımı

Leyla ŞAHİN

büyük gürültülerle çaldın kapımı
açtım
iki kişiydik içerde/tek yürek
sonra kapayıverdin
derin suskunluklarla
içerde bir ben kaldım/
tek yürek.

Orhan Kemal'e

Leyla ŞAHİN/1980 3 "Haziran Gece.

Duvarların içinde kaldı
Genç ömrünün/ bir döneminde
Yüreğine değin taşıdı
Dışarda akan yaşam/ı
İçerdeki/ni
Dışarıya.

Ne koldan/ ne omuzdan
Tek bir dayanağı olmayan
bir delikanlı
Nasıl ezilirse
Zenginlerle-yoksullar ülkesi/nde
O da ezildi/öylece

Ne işsizliğine
Parasızlığına ne de
Ve hatta acılarına
Boyun eğmedi

İnsan/ı sevdi
Bir insan yüreğinin alabileceği/
En büyük ölçüyle
Yaşadı
Ve yazdı.

Şenliğin, "Yönetmenlerin iki haftası" bölümünde, genç akımları izleme olanağı bulduk. Bu bölümdeki filmler arasında bir de ülkemiz filmi vardı

"Hazal", Şenlikte ilgi gören filmlerden biriydi

"CANNES FİLMNAMESİ" 6

Yavuzer ÇETİNKAYA

Paris'ten yazıyor

● "ŞAFAĞIN SİSLERİ"ADLI PORTEKİZ FİLMİ BÜYÜK BİR DUYARLIKLA İŞLENMİŞ BİR FİLMDİ. NİSAN 1974 DEVRİMİNE KADAR PORTEKİZ'İ BOYUNDURUĞU ALTINDA TUTMUŞ EKONOMİK VE DİNİ OLİGARŞİNİN SERT BİR ELEŞTİRİSİ YAPILIYORDU "ŞAFAĞIN SİSLERİ 'NDE

"Yönetmenlerin İki Haftası" bölümünde ise gerçekten dünya sinemasında genç akımların neler yaptığını yoğun bir biçimde izleme olanağı bulduk. Bu bölümdeki filmler arasında bir de ülkemiz filmi vardı. Yazımızın başında belirttiğimiz şenlik resmi görüşünün oluşturduğu koşullar nedeni ile "Yansıma" ve "Belli Bir Bakış" bölümlerine giremeyen "Hazal". Eleştirmenler Haftasına seçilen film sayısının da azlığı nedeni ile ancak "Yönetmenlerin İki Haftası" bölümünde kendisine haklı bir yer edindi. Ve açıkça söylemek gerekir ki bu bölümdeki yirmiiki film arasında en çok ilgi gören filmlerden biri oldu. Filmin gösteriminden sonra konuştuğumuz birçok önemli sinema adamı "Hazal"ı ilgi çekici bulduklarını belirttiler. Avrupa sinema dizleminde "Sürü" ve "Düşman"dan sonra "Hazal"ın da gördüğü ilgi ülkemiz sineması açısından dış dünya ile sağlıklı bağlar kurulabildiği zaman başarılı sonuçlar alınabileceğini ortaya koydu. Hazal ile ilgili görüşleri filmi Türkiye'de izleyebilecek sizlere bırakıp, Yönetmenlerin İki Haftasında geçen ve tümünü izlediğimiz yirmiiki filmden sözü edilmeye değer olanları analım. Bunlardan birincisi bir Brezilya filmi olan "Gaijin". Diğer bir ismi de "Özgürlük Yolları" olan film, ekmeğini yurdu dışında kazanmaya zorunlu olanlara adanmış. Yüzyılımızın başında iş bulmak için Brezilya'ya göçedip kahve bahçeleri sahiplerinin elinde köleliğe sürüklenen bir Japon topluluğunun öyküsünü büyük bir içtenlikle anlatıyor film. Tek hatası karşı kamptan olan aga, kahya gibi tipleri biraz şematize etmesi. Bunun yanında filmin konu aldığı genç kızın bu kölelikten sanayi işçiliğine ve sınıf mücadelesinin başlangıcına kadar çizdiği yol inandırıcı. Yönetmen bayan Yamasaki çizdiği işçi tipler arasında hele filmin ilk yarısında oluşan ilişkileri büyük bir titizlik ve incelikle çizmiş. Yine bir kadın kahramanın bilinçlenme sürecini anlatan Tunus-Cezayir ortak yapımı olan "Azize" filmi de, zaman zaman şematikliğe kaçmasına rağmen içtenliği ve yalınlığı ile umut verici bir yönetmeni muştuluyordu. Bunun yanında Federal Almanya'dan gelen beş filmden ikisi özgün biçim ve özleriyle dikkat çekiyorlardı. Bu iki filmden "Pazar Çocukları" İkinci Dünya Savaşı sürecinde çocukluktan gençliğe gelen kişileri ve sorunlarını sağlam bir sinema diliyle anlatıyordu. Yönetmen filmi özellikle siyah—beyaz çekmesinin nedenini "O yıllardan bana aktarılan anılar nedense hep eski siyah beyaz fotoğraflar gibi" diye açıklıyor. Diğer bir ilginç Alman filmi de "Aday" filminde Schloeondorff ile beraber çalışan yaşı elliye yakın, gönlü yirmi yaşında, kafası olgun bir yönetmenin çok zekice hazırlanmış bir şiir-filmi idi, "Yurtsever" Almanya tarihini ve "resmi yorumu"nu imbikten geçirilmişcesine damıtık bir yoğunlukla eleştiren Alexander Kluge, filminin genel kalıplara sığmayan bir film olduğunu ve kolay anlaşılamayacağını kabul ediyordu. Yine de bir araştırmacı olarak, sinema yapma yönteminde yeni bir adım olarak, önemli bir filmdi "Yurtsever." Son olarak sözünü etmek istediğim iki film Macaristan'dan gelen "Pazar Ebeveynleri" ile "Şafağın Sisleri" adlı Portekiz filmi. İkisi de büyük bir duyarlıkla işlenmiş bu iki filmden "Pazar Ebeveynleri" belgesele yakın bir biçimde "Islah Evleri"nde kalan gençlerin yalnızlığını işliyordu. Dünyada Batı Berlin ile beraber en yüksek intihar oranına ulaşmış ülke olan Macaristan'da gerek intihar, gerekse suçlu çocuklar sorununun üzerine bu denli yürekli gidilmesi umut verici bir gelişme idi. Portekiz filminde ise feodal bir hanımefendinin kendisine ait köylü çocuklarından birini, din eğitimi görmesi için bir Katolik manastırına göndermesi ve çocuğun bu iki toplumsal baskı sistemine de elinden tek gelen biçimde, kendisini iyice edilgenleştirerek karşı çıkışını anlatıyordu. Nisan 1974 devrimine kadar Portekizi boyunduruğu altında tutmuş ekonomik ve dini oligarşinin sert bir eleştirisi yapılıyordu, "Şafağın Sisleri"nde.

Bu yazıda Cannes Şenliğinin genel havası ile sergilenen filmler üzerine bazı izlenimler aktarmak istedim. Son iki yıldır izlediğim Cannes, Berlin, Paris şenlikleri gibi dünya sinemasının önemli odak noktalarında göze çarpan ve ülkemiz sinemasının mutlaka ders alması gereken birçok nokta var: Hele şu anda dünya sinemasında adımızın yavaş yavaş duyulduğu bir dönemde, acımasız kurt kanunlarının egemen olduğu bir sanat alanında yapılması gerekenler ve alınması gereken önlemler konusunda söylenecek daha çok söz var. Ama ülkemizin bugünkü koşullarında "Sinema için ne yapmalı?" sorusunun yanıtı genel "Ne yapmalı" sorusunun yanıtına sıkı sıkıya bağlı.

—BİTTİ—

Birçok önemli sinema adamı "Hazal"ı ilgi çekici buldu.

Çağdaş kölelik:

ORMAN İŞÇİLİĞİ

İnceleme: Yücel ÇAĞLAR
Orman Yüksek Mühendisi

—12—

● Orman işçiliği yapacak köylünün, koşulları ne olursa olsun, borçlanmaya yönelmesi kaçınılmazdır. İşte, tam bu noktada, ya kıştan borçlu olduğu bakkal ya da zahireci yahut da odun tüccarlığı yapan tefeci karşısına çıkar. Seçeneği yoktur köylünün: Yeniden borçlanır.

"Şartname ve "vahidi fiyat" uygulamaları kaldırılmalıdır

Yöreden yöreye değişen bu ilişkilerin, "sınırları içinde devlet ormanı bulunan köy ya da kasaba halkına" tanınan ayrıcalığın dışında, yasal bir yanı olmadığını daha önce belirtmiştik. Üstelik söz konusu ayrıcalık, yaşanılan köy ya da kasabanın "sınırları içinde devlet ormanı bulunması" yanında, odun hazırlama ve satış istif yerine taşıma işine eylemli olarak (bilfiil) katılmayı gerektirdiğinden, örneklerini verdiğimiz ilişki biçimlerinin, gerçekte, yasal bir yanı da yoktur. Ancak, daha önce de belirttik ya; "hem alan hem de satanın hoşnut olduğu" bir durumdur bu. Üstelik, kendiliğinden de olsa, çok önemli sonuçlar vermektedir. Sözgelimi; değişik sınıfsal konuma sahip, dolayısıyla da, eninde sonunda sınıfsal çatışmanın içine girecek olan katmanları yapay olarak, bütünleştirmektedir. Bilinen nedenlerle bu bütünleşmeden, görece olarak, daha yoksul olanların zararlı çıkacağı açıktır. Daha doğrusu, üretim araçlarına sahiplik yönünden "dört-dörtlük" bir eşitsizlik üzerine temellendirilen bu bütünleşme, sınıfsal bilinçlenmeyi de küllendirmektedir doğal olarak. Öte yandan, bir emekçinin, çalışmaksızın, başka bir emekçinin emeğinden geçinmesine de olanak verilmektedir ki, bu da, kırsal kesimde, zaten yaygın olan mülkiyet edinme, TV diliyle söyleyelim, "köşeyi dönme" tutkusunu, kısacası, bireysel kurtuluş eğilimini daha bir pekiştirmektedir. Ayrıca, kimi küçük sorunların neden olduğu anlaşmazlık ve çatışmalarla, emekçilerin biribirlerini "yemeleri" de sağlanmış olmaktadır. Ek olarak: tek başına ele alındığında, "köylü pazar satışı" yoluyla, yoksul köylülere, fazladan (!) büyük boyutlara ulaşan bir gelir aktarımı yapıldığı, dolayısıyla da işgüçlerinin karşılığının "fazlasıyla" ödendiği söylenebilmektedir. Orman Bakanlığı'nın çeşitli yayınlarında; "Orman Köylüsüne Sağlanan Nakdi Faydalar" başlığıyla geçen bu uygulamayla, önemli boyutlarda parasal kaynak aktarımının yapıldığı doğrudur. Ancak, gerçekte kime yapılıyor bu aktarım? Çok açık; çok büyük bir kesimi, sözünü ettiğimiz ilişki biçimleriyle, yöredeki tefeci tüccarlara.. Bu saptamamızın işlerliğini ayrıca irdeleyeceğiz.

TEFECİLİK,DOLAYLI DEVLET DESTEĞİYLE YAYGINLAŞTIRILIYOR...

Tefecilik olgusunun kapitalizm-öncesi üretim ilişkilerine özgü olduğunu biliyoruz. Bilinen bir başka gerçeklik de, tefeciliğin iki belirgin biçiminden birinin, "kendi iş araçlarına sahip bulunan küçük üreticilere, zanaatçılara esas olarak küçük köylülere borç para verme" oldu. Köylü pazar satışı uygulamasının ikinci boyutunu da, tefecilik olgusunu yaygınlaştırması oluşturmaktadır. Üstelik, bir bakıma bu uygulamayla, tefecilik olgusunun en ilkel biçimine 'kan verilmiş' olmaktadır. Bu işlerliği,(13) Muzaffer Erdost'un bir incelemesinden aktarma yaparak şöylece açabiliriz: "Sınırları içinde devlet ormanı bulunan köy ve kasaba halkından" olup da orman işçiliği yapacak olan kişi, çoğu zaman da köylü henüz ürün olarak tamamlanmamış ürününü göstererek tüccardan borç para alır. Aralarında yapılan sözleşme gereğince, köylü, ürününü (köylü pazar satışı hakkında Y.Ç.) belirlenen fiyat üzerinden tüccara verilecektir. Bu fiyat, normal piyasa fiyatının altındadır. Aradaki fark faizi oluşturur. Bu, daha çok, köylüye borç para biçiminde değil, mal biçiminde de verilir. (Motorlu bıçkı, akaryakıt, yiyecek vb. -Y.Ç.) Tüccar, köylüye, malını fiyatı üzerinden satar, alacağını hesaba geçirir ve alacağına karşılık, hasat zamanı (üretim sonunda - Y.Ç.) köylünün ürününü alır. (Köylü pazar satışı hakkını -Y.Ç.) Ürünün fiyatının belirlenmesine faiz dahil edilmiştir. Küçük ya da yoksul köylünün, tohumluk ve aşlık buğdayını aynı şekilde aldığı olur. Bunu, daha çok, komşusu ya da köy komşusu varlıklı köylüden veya gene kasabada aynı zamanda zahirecilik yapan tüccardan alır. Tohum ya da aşlık olarak alınan miktar (bu, orman işçiliğinde motorlu bıçkı, akaryakıt ya da yiyecek türünden mal da olabilir.-Y.Ç.) Sözleşme sonunda, faizi temsil eden ürün fazlası ile ödenir. Buna da önemli olan tefeci sermayenin, henüz, para sermaye olarak gerçekleşmediği ve faizin de para biçiminde değil, ürün biçiminde ödenmiş olduğudur. Bu bakımdan tefecilik, en ilkel biçimiyle görünür. Belki de olguyu budenli kurumsallaştırmanın gereği yoktu. Ancak, en azından, şimdiyapacağımız saptamaya aydınlık getireceği de yadsınamaz.

"YILANA SARILIRCASINA"

Daha önce de gördüğümüz gibi, ormaniçi ya da bitişiğinde yaşayan köylü, çoğunluk çok küçük topraklı ve yoksul bir kütle. Bu durumu, onu, gelir getirici her olanağa "yılana sarılırcasına" yöneltmektedir. Bu arada bulabilirse orman işçiliği de yapan köylü, çoğunluk, kıştan köyü yada kasabasındaki bakkal ya da zahirecilere borçlanarak çıkar. Eğer o yıl,yöresinde orman işçiliği yapma olanağı bulabilirse, sorunlarından bir kesimini gecici de olsa, çözebilecek, en azından, borçlarının bir kesimini ödeme şansına sahip olacaktır. Ancak, orman işçiliği yapabilmesi için de, ormanda çalışması sırasında kullanacağı iş araç ve gereçleriyle, işin bitimine değin tüketeceği besin maddelerini önceden ve toplu olarak sağlamak durumundadır. Çoğunluk, ona, işletmece önpara verilmediği gibi yaptığı üretimin karşılığını da, üstlendiği işin tümünü bölge şefliğine teslim etmeden alamamaktadır. Bu durumda, orman işçiliği yapacak köylünün, koşulları ne olursa olsun borçlanmaya yönelmesi kaçınılmazdır. İşte, tam bu noktada, ya kıştan borçlu olduğu bakkal ya da zahireci yahut da odun tüccarlığı yapan tefeci karşısına çıkar. Seçeneği yoktur köylünün: Yeniden borçlanır. Ancak, bu kez, borcunun karşılığı olarak, yapacağı üretimden alacağı "köylü pazar satışı" hakkını, işletmeden alacağı fiyatla ya da biraz fazlasıyla tefeci tüccara devretmiştir. ... biter: "Köylü pazar satışı" ol... rak verilen odunu, onun para... sal karşılığını işletmeye ödeyeb... lecek gidi bile olmayan köy... adına, tefeci tüccar alır ve ist... diği zaman ve yerde, istediği... yatla da satar. Oysa, bir de, iş... bitirilememesi olasılığı vard... Söz gelimi; çalışması sırasında ... çilik yapan köylü iş kazası geç... rir, yaralanır ya da ölür yahut d... hastalanır. Dahası, hav... koşullarının elvermemesi ned... niyle, çalışmadan, taşımad... kullandığı hayvanlar, hatta, ail... bireyleriyle birlikte günler... bekler. Doğal olarak, üretims... geçen böylesi günlerde, hep ti... ketir. Bu ve benzeri durumlar, i... letmeyi bağlamadığı gibi, borç... landığı tefeci tüccarı da hiç ... hiç ilgilendirmez: İşletme tesli... alacağı işi gözetirken, tefe... tüccarı ilgilendiren, alacağı "kö... lü pazar satışı hakkı"dır. B... işlerlikte, orman işçiliği yap... köylünün, çok boyutlu bir sömü... rü ağı içinde kaldığı açıktır:

- Bir kez, orman işçiliği yapan köylü, işletmenin verdiği birim-fiyatlarla işgücünün karşılığını bile alamaz.
- Çalışmaları sırasında kullandığı çekim hayvanı türünden iş araç ve gereçlerin yıpranma payını da çıkaramaz.
- Tefeci tüccara borçlanması "mal" değişimine dayanmaktadır: Tüccara kışın, gereksindiği malları borçlanarak almasıyla, dolaylı olarak, kapitalist yolla üretilmiş malın çevrimine katılan köylü, borcunu, bir sonraki yılın fiyatlarıyla üretilmiş, dolayısıyla da daha yüksek fiyata sahip ürünle ödemektedir. Tüccar, borç konusu malları köylüye verirken, alacağı faizi hesaba kattığı gibi, köylünün bir sonraki yıl, parasal olarak daha değerlenmiş "köylü pazar satışı"na konu olan ürünü almaktadır.

Kısacası, "köylü pazar satışı" uygulamasıyla, gerçekte, devlet dolaylı yoldan; ormanlık yöreler... deki tefeci tüccarların konumla... rını pekiştirirken, orman işçili... yapan köylülerin, toplumun b... kesimlerine bağımlılığını da ar... tırmaktadır.

(13) Muzaffer Erdost; "Türkiye'... Küçük Köylülüğün Sermaye Tar... fından Sömürülmesi Üzerine... Yeni Ülke, Sayı 7, Sayfa 106

—BİTTİ—

SONUÇ

Etkinliklerini sürdürdükleri, dahası, yaşadıkları doğal çevrenin konumundan çok, kimi çevrelerin bilinçli yaklaşımları sonucu çalışma ve işyeri koşulları kamuoyunca yeterince bilinmeyen orman işçilerinin içinde bulunduğu olumsuzlukların en belli başlıcalarını irdeledik. Gördük ki, "ÇAĞDAŞ KÖLELİK" olarak nitelediğimiz ilişkilere kaynaklık eden en önemli öğeler, Devlet Orman İşletmeleriyle orman işçileri arasındaki ilişkinin, özellikle de bu ilişkiyi biçimlendiren "Şartname"nin yasal niteliğiyle bu kitleye onlarca yıldır hiç değiştirilmeden uygulana gelen "Vahidi Fiyat" ücret ödeme biçimidir. Orman işçilerinin "işçi" değil de "Müteahhit" olarak nitelenmesine, dolayısıyla, tüm Anayasal haklardan yoksun kalmasına yolaçan "Şartname" ise, bugün de yürürlükte ve "Vahidi Fiyat" ücret ödeme biçimi şimdilerde de uygulanıyor. Kısacası, orman işçilerinin çağdışı yaşam koşullarıyla ilgili olarak kısa dönemde kesinlikle çözüme bağlanması gereken iki temel sorun gündemdedir.

Devlet Orman İşletmeleriyle orman işçileri arasında bağıtlanan "Şartname" en kısa zamanda yasalar karşısında "Hizmet Akdi" sayılabilecek biçimde değiştirilmeli ya da yeni "Tarım ve Orman İş Yasası" çıkarmak yerine, 1475 sayılı İş Yasası, gerçekten, orman işçiliği yapan, yani ağaç kesip tomruklayan ve taşıyan emekçileri de kapsayacak yapıya kavuşturulmalıdır.

Onlarca yıldır orman işçilerine uygulana gelen "Vahidi Fiyat" ücret ödeme biçimi yerine, bu kesimdeki özgün ilişkiler de gözönünde bulundurularak ve kesinlikle de bu kitlenin iş yasalarının dışında kalmasına yolaçmayacak uygun bir ücretlendirmeye geçilmelidir.

İŞTE DEMİREL TÜRKİYESİ

HABER MERKEZİ

Ankara'nın Balgat semtinde iki yıl önce dört ayrı kahvehaneyi tarayarak beş yurttaşın ölümüne, 12 yurttaşın da yaralanmasına neden olan iki azılı faşistin Mamak Askeri Ceza ve Tutukevinden kaçırılmasıyla son bir yıl içinde cezaevlerinden faşistleri kaçırma hareketleri yeni boyutlar kazandı.

Halka kurşun sıkan, bomba atan, katliam düzenleyerek, çoluk çocuk boğazlayan, yurttaşları yurtlarından göçe zorlayan, kendilerine hizmet etmeyen kamu görevlilerini tehdit eden, halktan zorla haraç toplayan, faşist gazete satan, her tür ahlaksızlığı meslek edinen faşist cinayet çeteleri yayakalanamıyor ya da hapishanelerden kaçırılıyor. Buna karşın hapishaneler suçsuz binlerce insanla dolduruluyor, zaten sınırlı olan demokratik hak ve özgürlükleri tümden rafa kaldırmak için çalışmalar yapılıyor.

Çok sıkı güvenlik önlemlerinin alındığı askeri ceza ve tutukevlerinin tek kişilik hücrelerinden kaçırılmış olmaları, faşist canilerin bazı devlet kurum ve görevlilerinin de desteğini aldığını gösteriyor. Özellikle son olarak sıkı güvenlik önlemleri ile ün yapmış Mamak Askeri Ceza ve Tutukevinden Balgat katliamını gerçekleştiren iki azılı faşistin kaçırılmasıyla, bu yöndeki düşünce ve iddialar güçlendi.

Yetkililerin tek kişilik hücrelerin tavanını delerek kaçtıkları yolundaki açıklamaları ise siyasi çevrelerce inandırıcı bulunmadı. Siyasi çevreler iki azılı faşistin kaçmadıkları, tersine kaçırıldıklarını öne sürerek bazı kamu görevlilerinin bu kaçışa yardımcı olduklarını ve görevlerini kötüye kullandıklarını söylediler.

KAÇIRILAN AZILI FAŞİSTLER

Son bir yıl içinde gerek sivil, gerekse askeri tutukevlerinden sayısız azılı faşist kaçırıldı. Kahramanmaraş katliamını yöneten faşistlerden Abdi İpekçi'yi öldüren Ağca'ya kadar kaçırılan tüm azılı faşistlerin merkezi bir teşkilattan yönetildikleri yolunda sayısız ipuçları var. Ancak bugüne değin bu ipuçları ya değerlendirilmedi, ya da Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul gibi bu odaklara yönelen yurtsever ve yansız kamu görevlileri öldürüldü.

Kaçırılan sayısız faşist canilerden en önemlileri şöyle:

Mehmet Ali Ağca: Milliyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Abdi İpekçi'yi katleden faşist Mehmet Ali Ağca, 25 Kasım 1979 günü tutuklu bulunduğu Maltepe Askeri Ceza ve Tutukevinden subay elbisesi giydirilerek kaçırıldı. Daha önce hedef şaşırtarak 6 Kasım'da kaçmaya teşebbüs eden ancak teşebbüsü saptanan Ağca'nın çok sıkı güvenlik önlemlerinin alındığı Maltepe Ceza ve Tutukevinden kaçırılışı kuşkuyla karşılandı. Birinci Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Necdet Üruğ, 3 Aralık 1979 tarihinde konuyla ilgili açıklama yaptı.

Alparslan Alparslan Yusuf Arpacı ve Sebahattin Civelek adlı faşistlerle birlikte İstanbul Laleli'de Gençlik ve Spor Akademisi öğrencisi Sait Ulusoy'u yüzlerce kişinin gözleri önünde katleden Alparslan Alparslan, Yozgat cezaevinden 7 Ocak 1980 tarihinde kaçırıldı. Paşakapısı cezaevinde tutuklu iken 36 yıla hükümlü bu faşist caninin faşistlerin işgali altında bulunan Yozgat'a nakledilmesi, kaçırılma planının bir parçası olarak değerlendirildi.

Yunus Uzun: Adana, Adakobirlik Genel Müdürü Akın Özdemir ile Sadullah Kaya, Fatih Kral, Cengiz Erdal, polis memuru Avni Kumlu ve Adana Erkek Lisesi Edebiyat Öğretmeni İsmail Çınar'ı öldürmekten sanık Yunus Uzun adlı faşist cani, 10 Şubat 1980 günü Urfa cezaevinden kaçırılmak istendi. Kadın kılığında kaçırılmak istenirken durumu farkeden jandarmalar tarafından kapıda son anda yakalanan Uzun'a yardım eden Nesrin Büyükkeleş adlı kadın gözaltına alınmasına karşın polislerin arasından esrarengiz şekilde kaçmayı başardı.

Mehmet Ali Öztürk: Üç ilericiyi katletmekten sanık Mehmet Ali Öztürk, Bursa Kapalı Cezaevinden gardiyanların yardımı ile 19 Şubat 1980 günü kaçırıldı.

Ahmet Kaya, Müslim Bakan, Sümer Bayer, Duran Korkmaz:

Birçok ilerici yurtsever ve devrimcinin kanına giren bu faşist caniler tutuklu bulundukları Edirne cezaevinden 28 Şubat 1980 günü kaçırıldılar. Dört cani ile birlikte kaçırılmak istenen Mustafa Baki Gülcan, Avni Sarı, Halit Cesim ve Cengiz Ataman adlı faşistler ise kaçamadılar.

Mustafa Baki Gülcan:

Tutuklu bulunduğu Edirne Cezaevinden 28 Şubat 1980 günü kaçmaya teşebbüs eden, ancak bunu başaramayan Mustafa Baki Gülcan, aradan 10 gün geçmeden 9 Mart 1980 günü Ahmet Tevfik Erensoy, Nevzat Karayün Ali Altan ile birlikte kaçırıldı. 36 yıla hükümlü Gülcan, cezaevi arabasıyla çarşıya tüp almaya gittiği sırada kaçtı. Gülcan, Sağmalcılar Cezaevinden 13 faşistle birlikte kaçmıştı. Gülcan, kaçışından bir süre sonra yakalandı.

Salim Sevindik:

Sol görüşü Yusuf Dork'u kasten öldürmekten ömür boyu hapis cezasına çarptırılan Sevindik, 23 Mart 1980 günü İstanbul Paşakapısı cezaevinden Celal Albay ve Sedat Hacıoğlu adlı iki faşistle birlikte tahliye edilen mahkumları etkisiz duruma getirerek kaçtı.

Mustafa Gürler ve 10 faşist:

Mustafa Gürler ve beraberinde 10 faşist Adana ve ilçesi Osmaniye cezaevlerinden 26 Mart 1980 günü kaçırıldılar. Adana cezaevinde tutuklu Muhsin Kaya sanık, Osmaniye Cezaevinden Mustafa Gürler ve Muhsin Kaya Adana Cezaevinden kaçırılırken Ali Şen, Mustafa Düldül, Mehmet Cennet, Bereket Emet, Şevket Güneş, Ömer Erbiler, Mehmet Korkmaz ve Bekir Şanverdi Osmaniye Cezaevinden kaçırıldılar. Osmaniye cezaevinden kaçırılan faşistlerden Erbiler, Korkmaz ve Şanverdi daha sonra yakalandılar.

Nuh Semiz: Tamer Saatçıoğlu adlı genci öldürmekten 25 yıla hükümlü Nuh Semiz 20 Nisan 1980 günü İzmit cezaevinden kaçırıldı.

Ercüment Demir:

Silahlı soygun suçlarından hükümlü Ercüment Demir adlı faşist eşkiya, 28 Mart 1980 günü İzmit cezaevinden kaçırıldı.

Yunus İlhan ve Rıdvan Çalışır:

Kahramanmaraş katliamı sanıklarından Yunus İlhan ve Rıdvan Çalışır 20 Ocak 1980 tarihinde tutuklu olarak bulundukları Adana Askeri Ceza ve Tutukevinden kaçırıldılar. Yunus İlhan adlı faşist Kahramanmaraş katliamının Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde sürdürülen duruşmasının 3. Nolu sanığı olup, silahlı isyan kitale sebebiyet vermek, patlayıcı madde atmak, toplu izrar suçlarını işlemekten TCK'nun 149/2 maddesi gereğince idam istemiyle, 1961 doğumlu Rıdvan Çalışır da aynı katliama katılmak, silahlı isyan ve kitale sebebiyet vermek suçlarından yargılanıyordu.

20 Ocak 1980 tarihinde Adana Askeri Ceza ve Tutukevinden kaçan iki sanık 9 Haziran 1980 tarihinde Kahramanmaraş İmam Hatip Lisesi önünde 2 polis memuruna silahlı saldırıda bulunan saldırganların takibi sonucu aynı olaya iştirak eden diğer 4 faşistle birlikte yakalanmış, sanıkların üzerinde biri otomatik olmak üzere 2 tabanca ile 45 adet mermi çıkmıştı. Yunus İlhan Kahramanmaraş katliamı duruşmasında müdahil avukatlara saldırıları ile tanınıyordu. Avukat Halil Sıtkı Güllüoğlu'da Kahramanmaraş katliamının müdahil avukatlarından olup Yunus İlhan'ın saldırısına uğramış, konu o günlerde basına intikal etmişti. Yunus İlhan ve Rıdvan Çalışır'ın kaçmasından bir süre sonra da Avukat Halil Sıtkı Güllüoğlu kimlikleri belirlenemeyen silahlı iki faşistin saldırısına uğrayarak ölmüştü.

İsa Armağan ve Mustafa Pehlivanoğlu: Ankara'nın Balgat semtinde bundan 2 yıl önce ard arda 4 kahvehaneyi tarayarak 5 yurttaşın ölümüne, 12 yurttaşın da yaralanmasına neden olan İsa Armağan ve Mustafa Pehlivanoğlu adlı faşistler, 26 Temmuz 1980 gecesi tutuklu bulundukları Mamak Askeri Ceza ve Tutukevinden kaçırıldılar. Sıkıyönetim Komutanlığı yaptığı açıklamada: olayla ilgili olarak bazı kişilerin gözaltına alındığını, çevrede geniş operasyonlar yapıldığını açıkladı. Mamak Askeri Ceza ve Tutukevinden bazı faşistlerin kaçma hazırlığı içinde bulunduğu gazetemizde bir süre önce haber olarak yer almıştı.

Ahmet Ayhan:

Gaziantepte çeşitli olaylara adı karışan faşist Ahmet Ayhan, Gaziantep adliyesinden kaçırıldı. Ahmet Ayhan'ın TİT adlı faşist örgütün üyesi Cengiz Ayhan'ın kardeşi olduğu belirlendi. İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nde çeşitli öldürme ve bombalama eylemlerinin sanığı olarak aranıyordu.

CEZAEVİ SORUMLULUĞUNA TUĞGENERAL NAMIK ÜNLER GETİRİLDİ

Balgat katliamını gerçekleştiren Mustafa Pehlivanoğlu ve İsa Armağan'ın kaçırılmasındansonra Mamak Özel Askeri Ceza ve Tutukevi sorumluluğun Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı kurmay Başkanı Tuğgeneral Namık Ünler'in getirildiği öğrenildi.

Bu arada İsa Armağan ve Mustafa Pehlivanoğlu adlı faşistlerin aranmasına devam edilirken, Balgat katliamı tanıkları da yakın korunmaya alındı. Kaçış olayı ile ilgili soruşturmanın derinleştirildiği bildirilirken Anadolu Ajansı'nın aldığı bilgilere göre bir binbaşı, bir yüzbaşı ve iki asteğmen hakkında koğuşturma açıldı. Edinilen bilgilere göre Ankara Savcı Yardımcısı Doğan Öz'ü öldürmekten yargılanan ve Mamak'ta tutuklu bulunan İbrahim Çiftçi'yi gözaltında bulunduran görevli de değiştirildi.

YENİ İDDİALAR

Öte yandan Anka Ajansı'nın edindiği bilgilere göre, Mamak'tan iki faşistin kaçtığı sırada binanın çıkış kapısında nöbet tutan inzibat erlerinin firar ettiği öne sürüldü. Normal olarak nöbetler iki saatlik süreyle tutulduğu halde iki faşistin kaçırıldığı gün binanın çıkış kapılarında bekleyen nöbetçilerden birinin 9, diğerinin ise 7 saat nöbet başında kaldığı ve nöbet değişiminin yapılmadığı iddia edildi. Armağan ve Pehlivanoğlu'nun kaçmasından sonra bu nöbetçilerin de firar ettiği saptandı. Ancak firarın hangi saatte gerçekleştiği belirlenemedi. Yine Anka Ajansı'nın verdiği bir habere göre, kaçan faşistlerin kaldıkları hücrelerin delinmediği öne sürüldü. İddiaya göre delik, firar eden faşistlerin değil 10 yıl hapse mahkum Mehmet Varlı adlı mahkumun bulunduğu hücreden açıldı. Ancak açılan deliğin çok küçük olduğu ve buradan bir mahkumun kaçıp kaçamayacağının da tartışma konusu olduğu bildirildi.

Bu arada, bir süre önce ağır suç işleyen mahkumların tek tek çıkartılarak hücrelerinin önünde hava almaları sağlanırken, son zamanlarda hücrede bulunanların birlikte çıkarılarak daha geniş bir yerde hava almalarına olanak sağlandığı iddia edildi.

Türk Haberler Ajansı'na bildirildiğine göre İsa Armağan ve Mustafa Pehlivanoğlu'nun içerden yardım gördükleri belirlendi. THA'ya göre kaçırılma şöyle gerçekleşti:

Her iki hükümlü de, A blokta birlikte kaldıkları hücrenin tavanını delerek, cezaevi çatısına çıktılar ve buradan askeri mahkeme bahçesine atladılar. Ayrıca A blokta kalan faşist hükümlüler, cezaevi kanalizasyonunu paçavralarla tıkadılar. Sonra da bu durumdan yakınarak kanalizasyon tamiri yaptırttılar.

İsa Armağan ve Mustafa Pehlivanoğlu 4 gün süren kanalizasyon tamiri sırasında kullanılan kompresörlerin gürültüsünden yararlanarak, ellerine geçirdikleri karyola demirleri ile kaldıkları hücrenin tuvalet tavanını deldiler.

İdam mahkumu faşistler kaçtıktan sonra, dışardaki suç ortakları hücrenin damını çimento ile örerek kapattılar. İçerdeki suç ortakları ise, deliği sunta ile gizlediler. Bu arada Balgat katliamının kaçamayan faillerinden ömür boyu hapse mahkum faşist Mehmet Varlier'in çok miktarda uyuşturucu hap aldığı bildirildi. Varlier'in sorgulamasının, kendisine gelmesinden sonra yapılacağı açıklandı.

Balgat katliamı sanıklarından idama mahkum iki faşistin Mamak Askeri Ceza ve Tutukevi'nden kaçırılması olayının tepkileri sürüyor.

SDP GENEL BAŞKANI'NIN AÇIKLAMASI

Sosyalist Devrim Partisi Genel Başkanı Cenan Bıçakçı idama mahkum iki faşistin Mamak Özel Askeri Ceza ve Tutukevi'nden kaçması üzerine yaptığı açıklamada "hapishanelerden, devlete meydan okurcasına kaçan bu katillerin arkasında devlet kademelerinde yer almış aynı ideolojideki kimselerin var olduğu kuşkusuzdur" dedi.

MHP'nin 12 Mart'tan bu yana sürdürdüğü devleti içinden fethetme projesinin doruk noktalarda uygulandığını kaydeden Bıçakçı, MHP'nin, AP'yi teslim almayı basarak ideolojisini yayma, devlet içindeki etkinliğini genişletme ve kadrolarını sıklaştırma konularında Demirel hükümetini alabildiğine kullandığını savundu. Açıklamasında devletin herşeyin üstesinden gelebilecek güçte olduğunu sık sık tekrarlayan Demirel ve Türkeş'in bu olay hakkında hiçbir şey söylemediklerini ifade eden Bıçakçı, özetle şöyle dedi:

"MHP'nin terör üstüne görüşü ne ise, Başbakanın görüşü odur. MHP hangi yasaların çıkarılmasını istiyorsa Demirel de onu istiyor. Türkeş'in silahlı faşist militanlara bakışı nasılsa Demirel'inki de öyle. Devleti, sola karşı daha cebberut ve daha insafsız, sağa ise daha koruyucu ve şefkatli duruma getirmede Demirel'le Türkeş aynı görüşü paylaşmaktadırlar. Bu bakımdan, MHP, bu gün adeta hükümettir. Öyleyse, devlet kademelerinde MHP'lilere boyun eğer duruma getirilen AP yanlısı bürokratlar, Türkeşçilerin insanlık dışı davranışlarından hoşnut olmayan AP tabanı harekete gelmeli, etkin biçimde karşı koymalıdır. Devlet kademelerinde yerini koruma şansını sürdüren demokrat, yurtsever bürokratlar, kalelerin, faşist militanlarca fethedilmesine kişilikli biçimde karşı çıkmalıdır. Herkes, sınıfsal konumunun ve ideolojik yapısının gerektirdiği mücadeleyi vermek zorundadır."

TSİP BAŞKANLAR KURULU

İki faşistin kaçırılmasıyla ilgili olarak TSİP Başkanlar Kurulu tarafından yapılan açıklamada da, olayın sorumlusunun siyasal iktidar olduğu bildirildi.

AP'nin faşist katilleri öteden beri himaye ettiği belirtilen açıklamada şu görüşler savunuldu:

"AP'nin faşist işbirlikçi politikası, faşistlerin devlet içinde yuvalanmalarını ve tırmanmalarını kolaylaştırmaktadır. Faşist odaklar kiralık katillerine sayısız cinayet işletmekte ve bunların pek azı yakalanmaktadır. Yakayı ele veren faşist caniler de daha sonra sivil ya da askeri cezaevlerinden kaçırılmakta, kendilerine yeni yeni cinayet görevleri verilmektedir"

DİSK'İN AÇIKLAMASI

Öte yandan DİSK Yürütme Kurulu adına bir açıklama yapılarak ölüm cezasına çarptırılan iki faşistin Mamak Askeri Cezaevi'nden kaçırılması olayı üzerine üst düzeyde görevli ve sorumlu olanların derhal istifa etmeleri gerektiği belirtildi.

DİSK Yürütme Kurulu, açıklamasında, iki faşistin kaçırılması olayının üzerine bazı er ve küçük rütbeli subaylar hakkında soruşturma açmanın olayın boyutlarını gizlemekten başka anlam taşımadığı belirtilerek şöyle devam edildi; "Tüm devlet kademelerine sızan faşist kadroların böyle bir olayı tezgahlamasının sorumlusu 5-10 er ve onbaşı olamaz. Şimdi Başbakan Demirel'e sormak gerekir: İdam mahkumu olan faşist caniler Devlet Güvenlik Mahkemeleri olmadığı için mi; yoksa Sıkıyönetim Komutanlıklarının yetkileri yeterli olmadığı için mi cezaevlerinden ve idam hücrelerinden kaçırılmışlardır? Başbakanın bu soruya yanıtı derhal istifa etmek olmalıdır"

İşçi sınıfının faşistlerden ve onları koruyanlardan, yaptıklarının tümünün hesabını soracağı belirtilen açıklamanın sonunda şu görüşlere yer verildi: "Günümüz koşulları hiç vakit kaybetmeden faşizme karşı tüm güçlerin daha kalıcı güç ve eylem birliğini gerektirmektedir. Yaşama hakkını, can güvenliğini savunan DİSK bu anlamda üstüne düşen görevi eksiksiz olarak yapacak, ülkeyi kan ve gözyaşına boğan bu iktidar alaşağı edilinceye kadar mücadeleyi sürdürecektir"

MADEN-İŞ'İN AÇIKLAMASI

İdama mahkum edilen 2 faşistin Mamak Askeri Cezaevinden kaçması üzerine Türkiye Maden-İş Sendikası Yürütme Kurulu basına bir açıklama yaptı. Siyasal terörde tırmanmanın gemi azıya aldığına ve faşist terörün planlayıcılarının tarafsız gibi gösterilmeye çalışılan devlet içinde büyük bir etkinliğe sahip olduğuna değinilen açıklamada, özetle şöyle denildi:

"Şiddet olaylarının bir takım anayasa ve yasa değişiklikleriyle engellenebileceği görüşü bir kez daha iflas etmiştir. 12 Mart'tan bu yana birçok Anayasa ve yasa değişiklikleri yapıldığı, Devlet Güvenlik Mahkemeleri çıkarıldığı halde, faşist saldırılar kitle kıyımına ulaşmıştır. 5 kişinin ölümüne neden olan 2 faşistin Mamak Askeri Cezaevinden kaçışı, çok önemlidir. Şimdioturup bu katillerin yeni cinayetler işlemesini beklememeliyiz. MHP destekli AP azınlık iktidarı devletin başından uzaklaştırılmalıdır. Bunun için demokrasiden yana tüm parti ve örgütlerin ve kişilerin seferberliğe geçme zamanıdır.

RIDVAN BUDAK

DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası Genel Başkanı Rıdvan Budak, kaçırılma olayının, faşist hareketin devlet organlarını nasıl örümcek ağı gibi kapladığının bir göstergesi olduğunu söyledi

Budak, dün yaptığı açıklamada, iki faşistin Askeri Ceza ve Tutukevinden kaçışı ile ilgili görüşlerini açıkladı. Kaçma olayını fırsat bilen iktidarın Ankara'da seri operasyonlara girileceğini ve bundan da en çok ilerici, demokrat, devrimci kişilerin zarar göreceğini belirten Budak, Bu gidişe dur diyecek parlamento içi ve dışı güçler bulunmaktadır. CHP ve MSP'nin parlamento dışı demokratik güçlerle, kitlelerle bağlar kurmaları ve hükümeti bir an önce düşürmeleri yaşamsal önem taşımaktadır" dedi.

Devrimci Arkadaşımız RECAİ ÜNAL

Faşist katiller tarafından kaçırılarak hunharca katledildi. Tüm devrimcilere, emekçilere ve yakınlarına baş sağlığı diler anısı önünde saygıyla eğiliriz.

BÜYÜKADA ANADOLU KULÜBÜ DEVRİMCİ İŞÇİLERİ

(Demokrat: 1003)

CHP, hükümeti düşürmek için izlenecek politikayı tartışıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

CHP Genel Yönetim Kurulu, hükümeti düşürmek için izlenecek politika ile ülkenin öteki sorunlarında partinin izleyeceği taktikleri saptamak üzere toplandı. Genel Başkan Bülent Ecevit bakanlar hakkında verilecek gensoruların konu ve zamanlamasını genel yönetim kurulunda görüşeceklerini söyledi.

Bülent Ecevit, partisinin genel yönetim kurulu toplantısından önce düzenlediği basın toplantısında, hükümetin bir an önce görevden uzaklaştırılmasının yalnız kendi partilerinin değil, Türkiye'nin başlıca sorunu olduğunu belirterek, "Hükümetin görevden ayrılması yada düşürülmesi ve genel seçimlere kadar yerine bir onarım hükümeti kurulması için CHP'nin alacağı önlem ve yapacağı girişimleri bugün genel yönetim kurulumuzda, yarında partimizin ortak grubunda ele alarak sonuca bağlayacağız" şeklinde konuştu.

Ecevit Başbakan Süleyman Demirel'in kendisine gönderdiği mektuba da bu görüşmelerden sonra yanıt vereceğini ifade ederek kamu güçlerinin demokratik işlemesi, DGM'ler yerine hazırlanan İhtisas Mahkemeleri Yasası'nın hükümetçe Meclis'e gelmesinin engellenmesine karşı alınacak tutum, sosyal içerikli yasaların bir an önce Meclislere gelmesini sağlamak, Vergi ve Belediye Gelirleri Yasalarının çıkartılması, cezaevlerinde giderek artan kaçmalara karşı sürdürülecek politikalar ile Kudüs'ün İsrail tarafından başkent yapılması konusundaki parti görüşünün bu toplantıda değerlendirilerek istişari görüş alınacağını kaydetti.

Bülent Ecevit, "Bölücülüğe karşı Atatürk milliyetçiliğini ve her türlü diktaya karşı özgürlükçü demokrasiyi benimseyenlerin birleşmelerinin zorunlu olduğu bir dönemde bulunulduğunu da savunduğu" konuşmasında, CHP'nin bu konuda üzerine düşeni yapması için genel yönetim kurulunun görüşünün alınacağını bildirdi. Ecevit, bu konuda bir süredir görüşme ve ilişkilerde bulunduğunu da sözlerine ekledi.

Demirel ve Ecevit'in

(Baştarafı 1. Sayfada)

di Tazminat Kanunu ve Askeri Ceza Kanunu.

AP'Lİ KARACA'NIN AÇIKLAMASI

Gıyasettin Karaca konu ile ilgili olarak basına yaptığı açıklamada, "Meclisin özel bir gündemle 5 kanun tasarısını Çarşamba günü görüşmeye başlamasını istiyoruz" dedi. Karaca daha sonra şunları belirtti;

"Bugün danışma Kurulu'na başvurarak yarın toplanmasını istedik. İki liderin Çankaya'da üzerinde mutabık kaldığı 5 kanun tasarısı için özel gündem talep ettik. Özel gündeme göre millet Meclisi'nin Çarşamba günü toplanması da tarafımızdan tesbit edilmiştir. Bu arada Ankara dışında bulunan arkadaşlarımız da Çarşamba günü Ankara'da olacak şekilde yola çıkmışlardır"

TÜZÜN VE BATTAL'IN AÇIKLAMALARI

Öte yandan CHP ve MSP'nin yasalaştırılmasında da prensip anlaşmasına varılan 5 tasarıyla ilgili olarak hazırlanacak olan özel gündemde sosyal içerikli bazı yasaların da yer almasını isteyecekleri belirtildi.

Konu ile ilgili olarak bir açıklama yapan CHP Grup Başkan Vekili Metin Tüzün "Asgari geçim indirimi ve asgari ücretin vergi dışı bırakılması, esnaflara muafiyet tanıyan yasa tekliflerinin özel gündemde yer almasını isteyeceğiz" derken, MSP Grup Sözcüsü Konya Milletvekili Şener Battal, "İşçi emeklilerinin intibakı, PTT mensuplarının yıpranma tazminatı, memur emekli ikramiyelerinin iki katına çıkartılması, emekli dul ve yetimlerinin durumlarını düzeltici yasaların özel gündem içersinde yer almasını isteyeceğiz" dedi.

Battal ve Tüzün sözkonusu yasa tasarıları hakkında 'İnsan hak ve hürriyetlerini ortadan kaldırıcı maddeler varsa bunlar için olumlu oy kullanılması sözkonusu olamaz" şeklinde konuştular. Bu arada CHP Genel Yönetim Kurulu'nun dün yaptığı toplantıda 5 yasa tasarısının çıkarılması konusunun da ele alındığı öğrenildi. Ortak Grubun ise bugün toplanacağı bildirildi. Ortak Grup toplantısında Ecevit, Demirel ile yaptığı görüşme hakkında da parlamenterlere bilgi verecek. Bazı CHP'li parlamenterleri tasarıların bugünkü haliyle yasalaşmasına karşı olmaları nedeniyle ortak grup toplantısının tartışmalı geçeceği belirtildi.

Yeni Devrimci Sağlık- İş Başkanı sıkıyönetim bölgesi dışına çıkarıldı

HABER MERKEZİ

Yeni Devrimci Sağlık-İş Sendikası Genel Başkanı Hasan Burgaç'ın 6. Kolordu ve Adana Hatay, Kahramanmaraş, Gaziantep Adıyaman İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından 15 Temmuz gününden itibaren, iki ay süre ile sıkıyönetim bölgesi hudutları dışına çıkarıldığı öğrenildi. Konuyla ilgili basına yazılı bir açıklama yapan Hasan Burgaç sıkıyönetim illeri dışına çıkarıldığı tarihe kadar Adana SSK Hastanesi'nde işçi olarak çalışmakta olduğunu belirtti.

Yapılan açıklamada ayrıca sendikanın bugüne kadar çeşitli baskılarla karşılaştığından söz edilerek şöyle denilmekte:

"Sendikamız, kuruluşundan günümüze kadar, sağlık işçilerinin tutarlı sendikal mücadelesinden dolayı, faşist Sağlık-İş Sendikası'nı sermaye çevrelerini ve bunların koruyucu meleği rolünü oynayan, görünümde AP azınlık hükümeti olan, fakat uygulamada faşist MHP güdümünde çalışan hükümeti de tedirgin etmiştir."

Hiç bir yasal dayanağı olmaksızın 7 şube yöneticilerinin ve işyeri temsilcilerinin Aralık 1979'da çeşitli illere sürüldüklerinin belirtildiği açıklamada, şu görüşlere yer verildi:

"Sendikamız, Adana SSK Hastanesi işçilerinin devrimci kararlılığı sonucu, işyerinde başarılı bir örgütlenmeden sonra, faşist Sağlık-İş Sendikası'nın gerici çemberini aşmayı başardı. Adana SSK Hastanesi işçilerinin Karşıyaka Dispanserinin yiğit işçileriyle sendikamızda bütünleşmesi Güney Anadolu'yu tutuşturan bir kıvılcım oldu.

Adana SSK Hastanesi'ndeki bu kararlılığı dağıtmak için işyerine 70 faşist tepeden inme yerleştirilmektedir. Bu baskıların yanısıra, sendikamız yönetici ve üyelerine yapılan birçok baskı ve zulmün bizleri yıldıramayacağını belirtiriz. Sözde demokrasi şampiyonluğu yapanlara, Hitler ve Mussolini hayranlarına şunu söylüyoruz: Gerçek demokrasinin savunucusu bizlere ne kadar saldırılırsa saldırılsın, asla işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızı faşizme teslim etmeyeceğiz. Tüm demokratik hak ve özgürlüklerimizi sonuna kadar savunacağız."

"Mamak Cezaevinde ülkücü komandolara yardım edenler Yzb. Mesci, Yzb. Şuşut, Yzb. Vural ve Assubay Kayaer'dir"

HABER MERKEZİ

TİKP Genel Başkanı Doğu Perinçek dün partisinin İstanbul İl Merkezinde yaptığı basın toplantısında ÜGD Hukuk Masası Başkanı ve MHP'nin illegal cezaevleri işleri sorumlusu Ali Yurtaslan ile yapılan telefon görüşmesinde, Yurtaslan'ın adlarını verdiği, Mamak cezaevinden kaçan ülkücülere yardım eden resmi görevlilerin isimlerini açıkladı.

TİKP İstanbul İl Merkezinde dün yapılan basın toplantısında TİKP Genel Başkanı Perincek daha önce davadan dönen ve faşist örgütlenmeyle ilgili yaptığı itirafları TİKP'ye sunan Ali Yurtaslan'la yapılan bir telefon konuşmasını basın mensuplarına dinletti. Öte yandan Perincek Yurtaslan'ın kendilerine teslim ettiği itirafların Mamak Cezaevi ile ilgili olan bölümlerinin foto kopisini de basın mensuplarına dağıttı.

Dün sabah yapılan telefon konuşmasında, Ali Yurtaslan, "Mamak Cezaevinde Ülkücü komandolara yardım edenler Yüzbaşı Hasan Mesci, yuzbaşı Sırrı Şuşut, Yüzbaşı, Şemsettin Vural, "Vites" lakabı ile anılan Assubay "Faraş" adı ile anılan asker en önemlisi cumartesi-pazar günleri MHP Genel Merkezine giden Assubay Mustafa Kayaer'dir" diyen Yurtaslan yaptığı telefon konuşmasının sonunda "Bu rada kimin kime yardım ettiğini herkes biliyor" şeklinde konuştu.

Yurtaslan dana once yapmış olduğu ve TİKP'ye teslim ettiği yazılı açıklamasında ise cezaevlerindeki faaliyetleri şöyle özetledi.

Cezaevine silah sokulması; Cezaevlerine silahlar genellikle tüpler içinde sokuluyordu. Mamak'a sokulmadı. Mamak'ta Ülkücülere askerler, Subaylar, genellikle de Asteymenler yardımcı olurdu. Mesela biz içerde eğe istedik. Muhammed ve Recep adlı askerler eğe ile şiş yapımında kullanılacak demirler soktular içeriye. Ayrıca Mamak'ta güvenlik görevlisi Asteğmen Mustafa Kayaer ve iç emniyet amiri Yzb. Şemsettin Vural Ülkücülere yardım ediyordu. Ayrıca yardımcı olan 7.8 asker daha vardı. Başlangıçta devrimcilerle ülkücüler koğuşlarda beraber kalıyorlardı aralarında kavga olduğu zaman, Şemsettin yüzbaşı nöbetçi ise bize yardımcı oluyor. Devrimcileri cezalandırıyordu. silahlar avukatlar vasıtası ile de sokuluyordu. Bir keresinde avukat Şevket Can Özbay silah yakalattı. Bir iki ay yattı.

CEZAEVİNDE EĞİTİM

Türkeş bir toplantıda şöyle dedi: "Ülkücü hareketin kadroları cezaevinde yetişecektir" Bunun üzerine cezaevlerinde eğitime çok önem verdik. Ayrıca judo, karate, bomba yapımı vs. öğretiliyordu. İçerden çıkan şahıs, devlete ve düzene karşı büyük bir kinle çıkıyordu. Afiş asmaktan içeri düşen şahıs bir militan olarak çıkıyordu.

Mamak'ta yaşları ufak olanları propagandist olarak yetiştiriyorduk. bir MHP milletvekili seçim meydanlarında nasıl konuşuyorsa, bunların da o şekilde konuşmalarını öğretiyorduk. Bu çalışmalara herkes katılmak zorundaydı. Bunun için Büyük Dokuz Işık kitabından pasajlar alınırdı. Çocuklar sandalyenin üzerine çıkar ve "Aziz ve muhterem kardeşlerim" diye söze başlarlardı. Bu pasajı ezbere tekrarlardı. Slogan atar alkışlar ve miting havası vermeye çalışırdık.

Daha önce Ankara Cezaevinde bomba yapımı öğretiliyormuş. Burada polis öğrenir diye bomba dersi verilmedi. Devamlı seminer verilirdi. Konuları Dokuz Işık doktrinini, herkes başından sonuna kadar anlatmak zorundaydı. Ayrıca milliyetçi hareketin fikirlerini anlatan kitaplar okunur ve anlatılırdı. Komünizm, komünizme karşı mücadele, Türkiye'de komünist hareketler, tarım kentleri, 6 sosyal dilim Türkiye'nin sosyo ekonomik yapısı, Kurtuluş Savaşı ve tarihi olayların değerlendirilmesi gibi. Dış Türkler meselesi anlatılır, iktidara geldiğimizde neler yapacağımız da işlenirdi. Türkeş'in tek lider olacağı ülkücü hareket olarak nizamı alemi kuracağımız söylenirdi.

BAKİ TUĞ

Ben Baki Tuğ ile bir kaç kez görüştüm. İlk görüşmemiz 1979'un ocak veya şubat ayındaydı. Sıkıyönetim daha yeni ilan olunmuştu. Edip Doğan ile birlikte, 28. Tümen'de ziyaretine gittik. Hakimler konusunda bize ne gibi yardımları olacağını sorduk. Bize, "Elimden gelen her şeyi tabii ki yapacağım. Ben de sizin gibi bu davanın adamıyım. Buraya kadar gelmenize lüzum yok. Bundan sonra dikkat çekebilir" dedi.

Baki Tuğ'u, Ertuğrul Alpaslan cezaevine gönderildikten sonra tekrar aradık. Ben ve Erdem Enocak Baki Tuğ'un yanına giderek, bizi Ertuğrul'la görüştürmesini istedik. Baki Tuğ Hakim Albay Kaya beye telefon etti. Kaya Albay Baki Tuğ'un yanına gelerek, bizimle bir süre konuştu. ÜGD Genel Yönetim Kurulu üyeleri olduğumuzu söyledik. O da, "Ben de ülkücü harekete gönül vermiş biriyim. Tanıştığımıza çok memnun oldum" dedi. Sonra cezaevi müdürü Muhittin Albay'a telefon ederek bizim Ertuğrul ile görüştürülmemizi istedi, Muhittin Albay da kabul etti.

Bizi bir askerle jipe bindirip cezaevine gönderdi. Burada Ertuğrul'la görüştük. Neden gözaltına alındığını sorduk. "Piyangotepe sanıklarına saklanmaları için ev göstermiştim. Onlarda yakalanınca polise anlatmışlar. Bu yüzden alındım" dedi. Kendisine bir miktar para bıraktık. Ertuğrul 3.5 ay sonra delil yetersizliğinden serbest bırakıldı.

Doğu Perinçek basın toplantısında son olarak şu görüşleri savundu: "MHP'nin ve ÜGD'nin işlediği tüm suçları açıklayacak, onlarca insan var bunların Devlet can güvenliğini sağlarsa hepsi açıklama yapacaktır. Türkiye'nin bu kanlı gidişini durdurmak ülkede içbarışı sağlamak için hükümet ve Sıkıyönetimin sağda suç işleyen bu odakların suç işlediğini kabul ederek, bunların üzerine kararlılıkla gitmesiyle anarşi önlenir. MHP'nin devlet içinde yuvalanmasına göz yumulmuştur. Hükümetin ah vah etmesi samimi bir davranış değildir, bizzat MHP'nin Devlet içinde yuvalanmasına bu hükümet izin vermiştir.

Bize gelen tüm bilgiler önce devlete gidiyor, fakat devletten ilgi görmeyince bize geliyor. Bu bilgilerin hepsi Sıkıyönetim'in elinde vardır.

Mehmet Ali Ağca dahil tüm firariler yakalanır, fakat hükümet kararlı olarak bu işi üstlenmelidir. O kadar çok suçlu ihbar edilecektir ki bunlar yakalamak için tarafsız ve büyük bir örgüte de ihtiyaç olacaktır. Biz böyle bir çalışmada üzerimize düşen görevi yapmaya hazırız. Bilgi verecek kişilerin can güvenliğini devlet sağlamalı, bu anarşi yuvaları kısa sürede yok edilmelidir. Bugün telefonla konuştuğumuz ve elimizde yazılı açıklaması bulunan Ali Yurtaslan'ın can güvenliğini sağlayabilirseniz, kendisinin bizzat basın önünde bu açıklamayı yapacağından hiç kuşkunuz olmasın"

Balgat katliamını düzenleyen faşistleri yakalayan

(Baştarafı 1. Sayfada)

minde görevli olduğu öğrenildi.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından kaçtıkları önceki gün açıklanan ve katliam suçundan idam cezasına çarptırılan faşist İsa Armağan'ın yargılandığı Sıkıyönetim Komutanlığı Mahkemesi hakimlerine, "Ya tam susturacağız, ya kan kusturacağız" şeklinde bağırdıkları saptandı. Haklarında verilen idam kararının açıklanması sırasında söz alan İsa Armağan hakimlere" Komünistlerden hesap soracağız, ya tam susturacağaz, ya kan kusturacağız" diye bağırmışlardı.

Öte yandan önceki gün kaçırılan faşistleri katliamdan sonra yakalayan Ankara Emniyet Müdürlüğü 2. Şubede görevli polisleri şu anda Ordu Valiliği yapan Reşat Akkaya'nın görevden uzaklaştırdığı öğrenildi. Ordu Valiliğine atanmadan önce Ankara Emniyet Müdürlüğü görevine bakan Reşat Akkaya, Balgat ve Mamak katliamı sanıkları olan faşistleri yakalayan polisleri görevden uzaklaştırmıştı. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının tepkisi üzerine Demirel Hükümeti Reşat Akkaya'yı Ordu Valiliğine atamıştı.

SADİ SOMUNCUOĞLU VE BALGAT KATLİAMI

İsa Armağan'la birlikte hakkında Balgat katliamına katılmaktan dava açılan ancak bugüne kadar yakalanamayan Ethem Kıskıs adındaki faşistin ise 2.MC döneminde Devlet Bakanlığı yapan MHP Niğde Milletvekili Sadi Somuncuoğlu'nun özel kaleminde görevliydi.

Balgat katliamını düzenleyen faşistlerin yakalanması haberini veren TV'de, İsa Armağan'la birlikte silahların ve MHP amblemlerinin ve Türkeş'in kitaplarının da görünmesi üzerine MHP TRT aleyhine 1 milyon liralık tazminat davası açmıştı. Katillerin evlerinde yapılan aramalarda soygun planlarının yanısıra MHP'ye ait yayınlar de geçirilmişti.

Kemal Türkler'in cenaze töreninden dönerken öldürülmüştü

İGSAŞ işçisi Ahmet Aydın'ın cenaze töreni bugün yapılıyor

HABER MERKEZİ

Kemal Türkler'in cenazesinden dönerken öldürülen Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası üyesi İGSAŞ işçisi Ahmet Aydın'ın cenaze töreninin bugün saat 11'de yapılacağı bildirildi.

Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı Cevdet Selvi, Ahmet Aydın'ın cenazesinin morgdan alınma çalışmalarının sürdüğünü, ve cenazenin morgdan alınmasından sonra, Petrol-İş Sendikası Kocaeli Şubesi önünde yapılacak törenle birlikte kaldırılacağını açıkladı.

Bilindiği gibi, 25 Temmuz günü yapılan DİSK eski Genel Başkanı ve Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türklerin cenazesinden dönüşte, Petrol-İş üyesi İGSAŞ işçisi Ahmet Aydın başından vurularak öldürülmüştü. Ahmet Aydın'ın cenazesi o günden beri morgda bulunmaktaydı.

İşçi sınıfının yiğit evlatları SASA işçisi üyelerimiz

Gani YUMLUTEPE ve Meryem KARAKIZ

Adana'da faşist katillerce alçakça katledildiler. Yiğit sınıf kardeşlerimizin anılarını yaşatacağız. Faşist saldırılar işçi sınıfımızın mücadelesini engelleyemeyecektir.

Petrol-İş Merkez Yönetim Kurulu

(Demokrat: 1003)

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu–İSTANBUL Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı 2255/232

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazılışleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.— 6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—TL.
YURT DIŞI

Normal	3 aylık	2250.—	55 DM
	6 aylık	4500.—	110 DM
	1 yıllık	9000.—	220 DM
Uçakla	3 aylık	4500.—	100 DM
	6 aylık	9000.—	200 DM
	1 yıllık	18.000—	400 DM

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	800 TL
Doğum, nişan evlenme ölüm teşekkür (2 süt.5 cm.)	2500 TL
Yayın ilanları (1 süt 5 cm)	750 TL
Küçük ilanlar (kelimesi)	30 TL

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

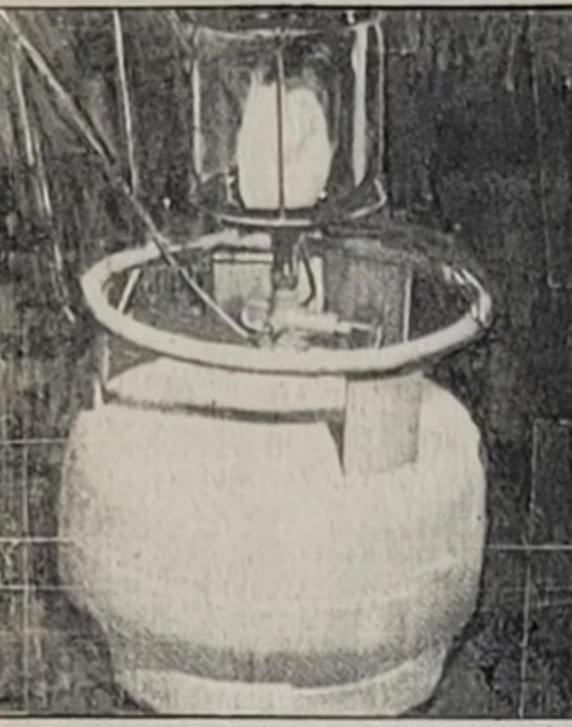
Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay–Ankara Telefon: 17 01 41
İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75
Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

Demirel 6 ay önce bütün yoklukların ortadan kalkacağını söylemişti

Piyasada hâlâ ampul bulunamıyor

Talepteki hızlı artışa karşılık, ampul üretimini ellerinde bulunduran 3 sermaye grubuna ait 4 ampul fabrikası talebi karşılayamıyor. Tekel konumlarından yararlanan bazı firmalar mal stoku yaparak ampul darlığını körüklüyorlar.

Ampul yokluğu nedeniyle karanlıkta kalan halk ya artık gerekmez diye rafa kaldırdığı gaz lambalarını, ya da bulabilirse eğer, tüpgaz lambalardan kullanmak zorunda kalıyor.

Bugün Türkiye'de yokluğu çekilen, uğruna saatlerce kuyruklarda beklenilen mallardan birisi de ampul. Yerli üretimin yetersizliği nedeniyle ampul dışarıdan alınan mallar listesinde üst sıralara sıçramış durumda. Dışalımların yapılamaması, yerli üretimin yetersizliği, halkın karanlıklara terk edilmesi anlamına geliyor.

Elektrik nimetinden daha çok insanın yararlanması, köylerin üçte birinin de olsa elektriğe kavuşmuş olması ampule olan talebi artırıyor. Yapılan yeni binalar, sokak aydınlatmaları daha fazla ampule gereksinim anlamını taşıyor.

Sadece kentlerde yılda ortalama 30 milyon metre karelik ruhsatlı inşaat yaptırılıyor. Siz bunlara bir de gecekonduları ekleyin. Varolan evler, ticarethaneler, fabrikalar, resmi daireler çay bahçeleri, köyler...Bütün bunlar daha fazla elektrik talebi, daha fazla ampul anlamına geliyor.

Talepteki bu hızlı artışa karşılık, ampul üretimini ellerinde bulunduran 3 sermaye grubuna ait 4 ampul fabrikası talebi karşılayamıyor. Tekel konumlarından yararlanan bazı firmalar mal stoku yaparak ampul darlığını körüklüyorlar. Karanlıklara terkedilen halkın bu çilesi karşısında resmi yetkililer sadece seyirci kalıyorlar. Fransa, Almanya, Japonya gibi ülkelerden yüksek fiyatlarla satınalınan ampülden edinebilmek için de saatlerce kuyruklarda beklemek gerekiyor.

Fransa, Almanya, Japonya gibi ülkelerden yüksek fiyatlarla alınan ampulden edinebilmek için saatlerce kuyruklarda beklemek gerekiyor.

Feyyaz Berker'in Tekfen Holding'i, Hollanda tekeli Philips'le ortaklaşa çalışıyor

Tekfen ampullerinin üreticisi, Tekfen Holding, tekelci sermayenin örgütü TÜSİAD'ın eski Başkanı Feyyaz Berker'in holdingi. Tekfen, Hollanda asıllı çokuluslu tekel, Philips ile işbirliği halinde. Philips'ten edindiği teknolojiyle ampul üretiminde bulunan Tekfen, yine Philips'le ortak yatırımı olan Bastaş adlı ampul fabrikasında floresan üretiminde bulunuyor.

Çokuluslu tekel Philips ise, sermayesinin tümü kendisine ait olan "Türk Philips" adlı ampul fabrikasında Philips marka ampul üretiminde bulunuyor.

Ecevit hükümetinin son dönemlerinde ampul stokları ortaya çıkarılan Tekfen hakkında ciddi bir işlem yapılmadı. Bugün de iktidar bu tekellere sınırsız teşvikinin yanısıra ampul üreticisi, işçilerin grevlerini üstüste erteleyerek tekellere hizmetini sürdürüyor.

Ampulun ışığı tekelleri aydınlatıyor

Türkiye'de ampul üretimi 3 sermaye grubuna ait 4 tesiste yapılıyor. Philips ve General Electric gibi çokuluslu tekellerin yerli ortakları Koç, İş Bankası ve sermaye örgütü TÜSİAD'ın eski Başkanı Feyyaz Berker'in Tekfen Holding'i.

Ampul tekellerinden ilki 1948 yılında İstanbul'da kuruldu. Kurulan ilk ampul fabrikası Koç'un Amerikan sermayesi ile ilk ortak yatırımı da aynı zamanda. Vehbi Koc bu olayı hayat hikayesinde şöyle anlatıyor:

"Memlekette Amerikan sermayesiyle ortak ilk fabrika böylece kuruldu. Döviz tasarruf edildi. General Elektrik kazandı, biz kazandık. Bu başarımdan dolayı çok memnunum. Vehbi Koç bu başarısıyla ne kadar övünse azdır. Çünkü "döviz tasarruf ediyoruz, memleketi kalkındırıyoruz" laflarıyla yıllardır yaşamı, emekçi halk için giderek yaşanmaz kılan bu sömürü düzeninin şubaşlarını tutmuş devlet olanaklarından sınırsızca yararlanabilmiştir.

Gerçek, Koç'un dediği gibi midir? Ampul üretimiyle döviz mi tasarruf edilmiştir? Hayır. Ampulün üretimi için gerekli makina-teçhizata, teknolojiye ve ampul üretiminde kullanılan camın ithaline her yıl avuç avuç döviz ödeniyor. Öyle ki, gerekli hammadde getirtilemediği için bugün, tekellerin fabrikaları kapasitelerinin altında üretim yapıyorlar.

Döviz darboğazı nedeniyle hammadde alınamadığı için 1977'de 58 milyon olan ampul üretimi, 1979 yılında 31 milyona düştü, fiyatı da iki misli arttı. Bu durumda bir ampul dışalımı nedeniyle dışarı avuç avuç döviz aktı ve akmaya devam ediyor. O halde Koç'un "döviz tasarrufu" iddiası ne anlam taşıyor?

General Elektrik T.A.O. dünyanın önde gelen çokuluslu tekellerinden. General Electric Koç ve İş Bankası'nın işbirliğiyle 1948'de İstanbul'da kurulan bu fabrikada da enkendesan, floresant ve civa buharlı ampuller üretiliyor.

Ampul üretiminde tekeller

ŞİRKET	YERLİ ORTAK	YABANCI ORTAK	AMPULÜN MARKASI
T. Philips San.	——	% 100 Philips (Hollanda)	Philips
General Elektrik TAO	% 26.5 İş Bankası % 9 Koç Holding	Electric Corp (ÂBD) % 60 İnt. General	Edison General Electric
Bastaş	% 51 Feyyaz Berker	% 49 Philips	Tekfen(Floresant)
Tekfen	Feyyaz Berker	————	Tekfen

Ampul tekellerinin üretim ve kapasiteleri

	Kapasitesi	1979 Üretimi
TEKFEN	11.000 milyon adet	7.233 milyon adet
GENERAL ELEKTRİK	23.950 milyon adet	18.216 milyon adet
PHİLİPS	6.165 milyon adet	6.100 milyon adet

Demokrat Çocuk

KUĞULU PARK

O gün yazın sayılı sıcaklarından birini yaşamıştı Ankara. Nasıl da bunaltıcı! Yaprak kıpırdamıyor derler ya, işte öyle. Akşama doğru biraz serinleyince, bu serinliği Kuğulu Park'ta yaşayalım dedik.

Kuğulu Parkı çok severim. Ortasında bir havuz vardır, doğal bir göl kadar güzel. Havuzun kenarına rastgele konmuş kocaman taşlar. Ve tahta köprü. Çocuklar köprünün üstünde bir o yana, bir bu yana giderler gelirler. Ağaçlar, banklar...Parka adını veren 4 tane de kuğu. Bir taraf da çocuk parkı. Kuğuları seyreder dinlenirim, çocukları seyreder mutluluktan taşırım yüreğimi

Kuğulu Parkta çocuklar iki dünya yaşıyorlar. Biri kuğularla, biri oyuncaklarla... İki güzel dünya. Sallananlar, kayanlar, tırmananlar, zıplayanlar, kuğulara yaprak, ekmek, mısır atanlar...

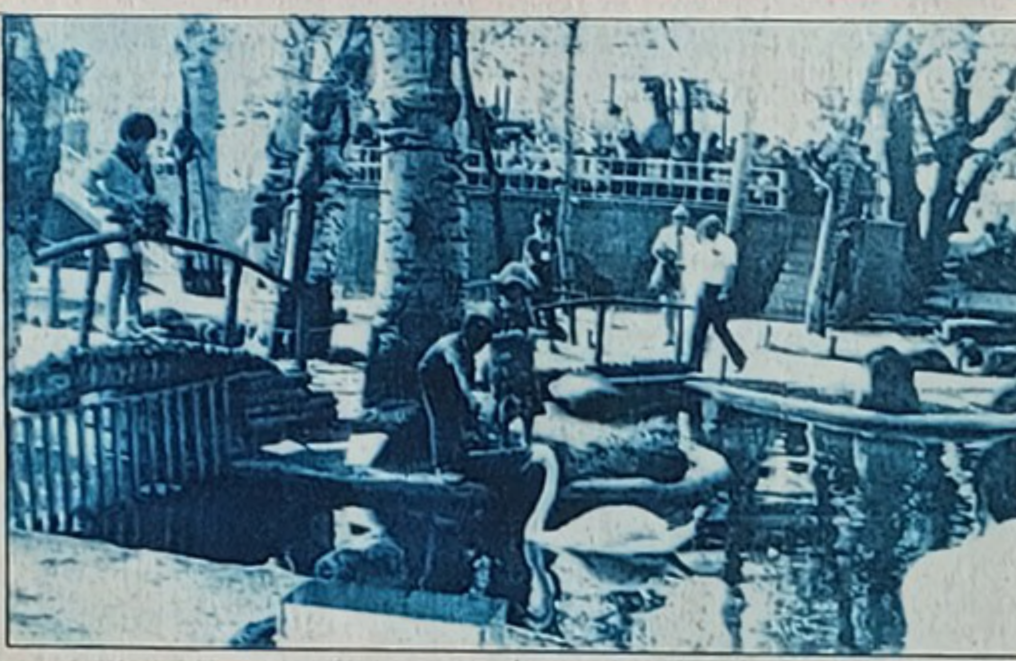
Salıncağın orada dizi dizi sıraları görünce, çok bekleyecekler dedim kendi kendime.. Bir gürültü koparsa şimdi sıra yüzünden. Ne üzücü olur . Hayret! Herkes zamanında iniyor, bekleyen kardeşe devrediyor salıncağı. Yine binmek istiyorsa, sıranın en sonuna geçiyor. Kardeşçesine bir paylaşma. Tek başına binemeyecek kadar küçük olanları da büyükler alıyor yanına, birlikte sallanıyor, kenetleniyorlar, birbirlerine.

Kayanlar fazla beklemiyor. Birini gördüm, aşağıdan yukarıya tırmanmaya çalışıyor, kayacağına. Bu meraklı ve araştırıcı kardeşiniz sonucu düşerek yaşadı. Üzüldüm.

Oyunların da kuralları var. Olumluyu da, olumsuzu da yaşayarak öğreniyor çocuklar.

Güneş Ağabey

BİR ARKADAŞINIZLA BİRLİKTEYİZ

DENİZİ ÖZLÜYOR

Ağaçlar, fazla serin olmasa da, ılık ılık esen rüzgarın sevincini yaşıyorlar. İnsanlar da bu sevince katılmış gibi. Şu karşıdaki küçük kız, kuğulara mısır atarken o yakıcı sıcağı unutmuş görünüyor.

Yavaşça yaklaşıp, sessizce selamlaştık onunla.

—Kuğuları görüyor musunuz, mısırı çok seviyorlar. Hergün akşamüstü gelip mısır atıyorum onlara.

—Yakın da mı oturuyorsun?

—Evet, şu karşıdaki evde oturuyoruz.

—Bu güzel parka böylesine yakın olmakla, ne kadar şanslısın.

—Ben de öyle düşünüyorum. Uykudan sonra, buraya yalnız gelmeme annem izin veriyor.

—Sabahları ne yapıyorsun, kitap, gazete dergi okuyor musun?

—Sabahları biraz anneme yardım ediyorum. Gazete okumam. Babamın çalıştığı bankanın dergisi var, onu okuyorum.

Aslıhan İlkokul 4'ten 5'e geçmiş. Bir ablası ile bir ağabeyi varmış. "Parkı çok seviyorum, burada pek çok arkadaşım oldu" diyor. Kitap da okuduğunu söyledi. Hangi yazarları sevdiğini sorduk. Şöyle dedi:

—Kitap okuyorum ama, yazarları hiç bilmiyorum. Aklımda da tutamıyorum.

—Bu yaz neler yapacaksın?

—Biz denize gidip, geldik. Erdek'te ev arıyoruz. Bulursak, tekrar gidip orada kalacağız. Tatil ansiklopedisi aldım. Onu okuyup 5'e hazırlanacağım. Denizi özlüyorum. Şu havuz deniz olsa, ne iyi olurdu değil mi?

—Evet, ne iyi olurdu...

SİZLERDEN

BİR ADAM

Ne esrarlı adam
Dudaklarında gülücük
Gözlerinde ışıltı var.
Keskin bakışları
Yürekleri okuyor.
Belki de anlatmak istediği
Şeyler var.
Sanki, sanki
Çektiği ızdırapları dertleri
Anlatmak istiyor.
Belki de bakışlarıyla
Mutluluğu arıyor.
Yalan değil gülüşleri
Dürüstlüğü anlatıyor
Kırışmış alnında, çökmüş
gözlerinde
Yılların yorgunluğu var.

FİLİZ (12) TOKAT

Radyo TV program haber

21.25 Gecemiz

Bu günkü Gecemiz programını Ayşe Egesoy sunacak. Fazıl Hayati Çorbacıoğlu'nun yazdığı ve başlıca rolleri Gazanfer Özcan, Gönül Ülkü, Suat Önen, Oya Küçümen ve Necdet Yakın'ın paylaştıkları "Oruç Kafayla" adlı bölümde "Öfkeyle Kalkan" adlı oyun yer alıyor. Oyunda Ramazan Bey ailesine bir eskici gelir. Eskici ile evin beyi arasında elbise alışverişi ve bundan doğan komikliklerle olaylar gelişir.

Programın Müzik bölümlerinde Ümit Tokcan: "Karmı yağmuş yüce dağlar başına -Ünyeden Çıktım Ağasarın Bakırı-Gayrı Dayanamam- Pancar pezik değil mi?" adlı türküleri okuyor. Tahir Engin İçöz ve Bilge Pakalınlar "Dilyaresini andıracak yare bulunmaz-Yine yeşillendi bağlar çemeni-Bir sevda gel di başıma -Sarı kurdelem sarı şarkılarını, Şenay ise 'Bir gün yok diyecek, Çirozname ve Hon ki Ponki" adı parçaları söyleye cek. Programın güldürü bölümle rinde Nokta ile Virgül var.

T. Engin İçöz - Bilge Pakalınlar

Olimpiyat Oyunları

Bu geceki Olimpiyat Oyunları yayını saat 15.10'da Olimpiyat oyunlarının genel bir özeti ile başlıyor. 17.00'de Boks Çeyrek final karşılaşmaları ve günün genel bir özeti var. 20.15 Boks karşılaşmaları banttan veriliyor. Gecenin son yayını 23.15'de. Bu bölümde bayanlar arasındaki Voleybol karşılaşmaları ve madalya töreni görüntüleniyor.

22.30 Topkapı

1972 yılında MEB Film Radyo ve Tele vizyonla eğitim Mer kezi'nin hazırlattığ ve aynı yıl içind gösterilen programı yapımcısı Parlar Ya zan, Yönetmeni Nu rettin Tancı. Tümüyl turistik amaçlarl çekilen filmde Topka pı Sarayı tanıtılıyor.

Radyodan Seçmeler

TRT I

06.40 Günaydın 07.40 Günün İçinden 11.05 Şarkılar 11.20 Hafif Müzik 11.40 Türküler 12.10 Öğle Üzeri 13.15 Saz Eserleri 14.30 Bir bestecimiz var. 15.15 Yaşadıkça 16.05 Şarkılar 17.00 Olayların İçinden 21.05 Beraber ve solo şarkılar 21.30 Stüdyo Sizin 22.40 Çeşidi Müzik 23.15 Gecenin İçinden

TRT II

07.05 Solistlerden Seçmeler 07.45 Türküler 08.00 Gün Başlıyor 09.00 Türküler 10.00 Şarkılar 11.00 Yurttan Sesler Kadınlar Topluluğu 11.30 Taşların dili olsaydı 11.50 Şarkılar ve Saz Soloları 12.15 Oda Müziği 12.45 Türkülerin dünü bugünü 13.15 Bağlama Takımından Oyun Havaları 14.15 Türküler 16.00 Hafif Müzik 16.20 Arkası Yarın (Nora adlı oyunun ikinci bölümü) 17.30 Hafif Müzik 18.15 Solistlerden Seçmeler 19.30 Fasıl

TRT III

08.00 Sabah Konseri 09.30 James Taylor Söylüyor 10.30 Ülkeler ve Müzikler 11.00 Öğleye Doğru 12.09 Sizin İçin Seçtiklerimiz 13.00 Konser saati 17.09 Müzikli Dakikalar 18.00 Salıdan Salıya 21.00 Solodan Orkestraya 22.09 Gecenin Getirdikleri 24.00 Gece ve Müzik

TV'de BUGÜN

15.10	OLİMPİYAT OYUNLARI
16.50	HABERLER
17.00	OLİMPİYAT OYUNLARI
19.40	İFTARA DOĞRU
20.15	OLİMPİYAT OYUNLARI
20.30	HABERLER
21.25	GECEMİZ
22.30	TOPKAPI
23.00	HABERLER
23.15	OLİMPİYAT OYUNLARI
01.15	KAPANIŞ